

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Οκτωβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 204

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4986

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες επείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3 Τροποποίηση τίτλου Ενότητας Α' ν. 4001/2011

Άρθρο 4 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4001/2011

Άρθρο 5 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4001/2011 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 6 Κατάργηση έννοιας Επιλεγόντων Πελατών για τον ηλεκτρισμό - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 37 και παρ. 1 και 2 άρθρου 46 ν. 4001/2011

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 7 Υποχρεώσεις ενεργειακής απόδοσης και παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 19 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 8 Νομικό καθεστώς μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4001/2011 (περ. στ' παρ. 5 άρθρου 57 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 9 Ασφάλεια εφοδιασμού - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4001/2011 (περ. κβ' παρ. 1 άρθρου 59 και περ. γ' παρ. 2 άρθρου 61 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 10 Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 3, περ. ιβ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 11 Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 15 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 32 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 12 Πρόσβαση στις διασυνδέσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 ν. 4001/2011 (παρ. 10 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 13 Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4001/2011 (άρθρο 55 και περ. ι' και ιε' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 14 Περιφερειακή συνεργασία - Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4001/2011 (περ. β' και γ' παρ. 1 άρθρου 59, περ. β', δ' και ε' παρ. 2 και παρ. 3 άρθρου 61, παρ. 1 και 8 άρθρου 63 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 15 Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 62 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 16 Καταγγελία ενώπιον της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 60 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 17 Διοικητικές κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4001/2011 (περ. β' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18 Δικαιώματα πελατών - Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4001/2011 (άρθρο 4, παρ. 2, 3, 4 και 5 άρθρου 12, παρ. 2 και 5 άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 19 Υποχρεώσεις των προμηθευτών - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4001/2011 (παρ. 5 Παραρτήματος Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 20 Συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 48Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 11 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 21 Σύμβαση παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης - Προσθήκη άρθρου 48Β στον ν. 4001/2011 (άρθρο 13 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 22 Εργαλεία σύγκρισης - Προσθήκη άρθρου 48Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 14 και περ. κέ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 23 Απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης - Προσθήκη άρθρου 48Δ στον ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 17 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 24 Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4001/2011 (παρ. 8 άρθρου 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 25 Εξειδίκευση ρυθμίσεων Κωδίκων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 51 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 12 και παρ. 6 άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 26 Ενιαία σημεία επαφής - Τροποποίηση άρθρου 54 ν. 4001/2011 (άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 27 Επιβολή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας χωρίς διακρίσεις για τους συμμετέχοντες - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4001/2011 (παρ. 4 άρθρου 5 και άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΥΦΥΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 28 Παρακολούθηση, εγκατάσταση, αξιολόγηση και εφαρμογή ευφύων συστημάτων μέτρησης - Τροποποίηση άρθρου 59 ν. 4001/2011 (παρ. 2 έως 6 άρθρου 19 και Παράρτημα II Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 29 Λειτουργικές δυνατότητες ευφούς μέτρησης για την ηλεκτρική ενέργεια - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 20 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 30 Διαχείριση δεδομένων, απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και διαδικασίες για πρόσβαση στα δεδομένα που αφορούν ενεργειακές δραστηριότητες ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 59Β στον ν. 4001/2011 (άρθρο 23, άρθρο 24, περ. η' άρθρου 58 και περ. κ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 31 Τήρηση αρχείων - Προσθήκη άρθρου 59Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 64 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 32 Τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης και ζητήματα πρόσβασης σε δεδομένα - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4001/2011 (παρ. 5 άρθρου 17, παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 33 Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4425/2016 (άρθρο 40 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 34 Ανάπτυξη του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και εξουσία λήψης απο-

φάσεων για επενδύσεις - Τροποποίηση άρθρου 108 ν. 4001/2011 (άρθρο 51 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 35 Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 109 ν. 4001/2011 (άρθρο 42 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 36 Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 110 ν. 4001/2011 (άρθρο 43 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 37 Έννομα αποτελέσματα απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας επί αιτήσεως πιστοποίησης Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 113 ν. 4001/2011 (άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 38 Πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας - Τροποποίηση άρθρου 114 ν. 4001/2011 (άρθρο 53 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 39 Απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και διαφάνειας - Τροποποίηση άρθρου 116 ν. 4001/2011 (άρθρο 41 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 40 Ρυθμίσεις Κώδικα του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 118Α ν. 4001/2011 (παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 41 Στοιχεία που καθορίζονται στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4425/2016 (παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 42 Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 123 ν. 4001/2011 (άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 43 Επέκταση αρμοδιοτήτων Υπεύθυνου Συμμόρφωσης - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 10 άρθρου 124 ν. 4001/2011 (άρθρο 35 και παρ. 4 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 44 Επέκταση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 127 ν. 4001/2011 (άρθρα 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 45 Διεύρυνση του ρυθμιστικού περιεχομένου του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 128 ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 6, παρ. 5 άρθρου 17 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 46 Διάκριση των διατάξεων που αφορούν στο Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών από τις διατάξεις που αφορούν στα λοιπά Κλειστά Δίκτυα Διανομής - Τροποποίηση άρθρου 131 ν. 4001/2011

Άρθρο 47 Κλειστά Δίκτυα Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 38 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 48 Καθορισμός αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Β στον ν. 4001/2011 (άρθρα 30, 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 49 Νομική και λειτουργική ανεξαρτησία Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρα 35 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 50 Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Δ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 39 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 51 Υποχρέωση συνεργασίας Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής για τη σύνδεση στο δίκτυο διανομής - Τροποποίηση άρθρου 134Β ν. 4001/2011 (παρ. 1 και 2 άρθρου 33 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 52 Ενεργοί πελάτες - Προσθήκη άρθρου 137Β στον ν. 4001/2011 (άρθρο 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 53 Συμβατικά δικαιώματα τελικών πελατών - Τροποποίηση άρθρου 138 ν. 4001/2011 (παρ. 3 και 11 άρθρου 10, παρ. 5 άρθρου 18 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 54 Δυνατότητα παρέκκλισης - Τροποποίηση άρθρου 139 ν. 4001/2011

Άρθρο 55 Κριτήρια τιμολόγησης - Τροποποίηση άρθρου 140 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 32 και περ. στ' άρθρου 58 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 56 Απαλοιφή αναφορών και ρυθμίσεων σχετικών με τη μέτρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4342/2015 (παρ. 1 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 57 Προσθήκη αναφορών σχετικά με την τιμολόγηση τελικών καταναλωτών φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4342/2015 (παρ. 2 και 3 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 58 Απαλοιφή αναφοράς στην ηλεκτρική ενέργεια - Τροποποίηση τίτλου Παραρτήματος VII ν. 4342/2015 (παρ. 6 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 59 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 60 Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης για Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς ισχύος άνω των δέκα πέντε (15) μεγαβάτ - Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 4951/2022

Άρθρο 61 Καθορισμός Υπηρεσίας Κοινής Ωφέλειας - Μοναδιαίες χρεώσεις για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης των καταναλωτών για την παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4067/2012 και προσθήκη άρθρου 58Γ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 62 Ειδική εισφορά ανά θερμική μεγαβατώρα υπέρ του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης στις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής

Άρθρο 63 Προώθηση εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε λιγνιτικές περιοχές - Τροποποίηση παρ. 2Α άρθρου 156 ν. 4759/2020

Άρθρο 64 Υπολογισμός Ειδικής Τιμής Αγοράς - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Άρθρο 65 Ρυθμίσεις για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που αναπτύσσονται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 56 ν. 4546/2018

Άρθρο 66 Θέματα προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και των συνδεδεμένων αυτής εταιρειών - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 144 ν. 4819/2021

Άρθρο 67 Ειδικότερες ρυθμίσεις επί προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 37 ν. 4936/2022 και παρ. 9 άρθρου 54 ν. 4951/2022

Άρθρο 68 Προγράμματα εγκατάστασης ηλιοθερμικών συστημάτων, φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης - Εξουσιοδοτική διάταξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69 Επιτρεπόμενες λειτουργίες σταδίου «Καραϊσκάκη» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 8 ν. 2947/2001

Άρθρο 70 Χωροταξικά ζητήματα στον Δήμο Αχαρνών

Άρθρο 71 Πάρκο πόλης - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 31 ν. 3937/2011

Άρθρο 72 Ολοκλήρωση έργων τεχνικής υποδομής στις εκτάσεις των Οικοδομικών Συνεταιρισμών

Άρθρο 73 Ειδική κατηγορία χρήσεως γης «κατοικίας» - Τροποποίηση παρ. II άρθρου 1 π.δ. 59/2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

Άρθρο 74 Εκτάσεις που δεν έχουν δασικό χαρακτήρα στους δασικούς χάρτες - Προσθήκη παρ. 5 και 6 στο άρθρο 44 του ν. 998/1979

Άρθρο 75 Κατασκευές επί Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 52 ν. 4280/2014

Άρθρο 76 Οικονομική ενίσχυση ρητινεργατών που πραγματοποίησαν εργασίες πυροπροστασίας δασών κατά το έτος 2018

Άρθρο 77 Έγκριση επέμβασης εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 78 Εθνική Στρατηγική για το Περιβάλλον

Άρθρο 79 Ειδικά τέλη διελύσεως, λειτουργίας και εκμεταλλεύσεως αγωγού καυσίμου αεροδρομίου Αθηνών - Προσθήκη παρ. 3α στο άρθρο 25 του ν. 3054/2002

Άρθρο 80 Παράταση του χρόνου εκκαθάρισης του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και της θητείας του εκκαθαριστή του

Άρθρο 81 Ορισμός αποφαινόμενου οργάνου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 82 Απόσπαση μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε διεθνείς οργανισμούς - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022

Άρθρο 83 Ρυθμίσεις για τη Διοικούσα Επιτροπή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 2552/1997

Άρθρο 84 Παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου

Άρθρο 85 Ρυθμίσεις για την έγκριση κτηριολογικών προγραμμάτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 18 ν. 3467/2006

Άρθρο 86 Θέματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού - Αντικατάσταση υποπερ. γγ) περ. α) παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4589/2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 87 Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση των νοικοκυριών - «Καλάθι του νοικοκυριού»

Άρθρο 88 Χρήση υπογείου από βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις αρτοποιίας - Τροποποίηση περ. β) παρ. 5 άρθρου 2 ν. 3526/2007

Άρθρο 89 Δυνατότητα αντικατάστασης φυσικού αερίου σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 90 Συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης των κτηρίων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Άρθρο 91 Ανανέωση συμβάσεων εργασίας προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου των Διευθύνσεων και των Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 4 άρθρου 49 ν. 4940/2022

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 92 Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΡΘΡΟΥ 70 (ΑΡΘΡΟ 4Α ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Γ.32395/31.6.1987 Π.Δ.)

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι:

- α) ο εκσυγχρονισμός της εθνικής νομοθεσίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και η εναρμόνισή της με την αντίστοιχη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως,
- β) η ομαλή μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών,
- γ) η διασφάλιση οικονομικά προσιτών και διαφανών τιμών ενέργειας,
- δ) η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και της θέσης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας,

ε) η επέκταση των αρμοδιοτήτων φορέων και αρχών της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και

στ) η ενίσχυση της χωροταξικής, πολεοδομικής και δασικής προστασίας.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η ρύθμιση ζητημάτων της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158). Παράλληλα, επιδιώκεται η αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων που έχουν ανακύψει, τα οποία δυσχεραίνουν την αποτελεσματική περιβαλλοντική προστασία.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3

Τροποποίηση τίτλου Ενότητας Α' ν. 4001/2011

Ο τίτλος της Ενότητας Α' του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται, για να συμπεριλάβει την υπό ενσωμάτωση Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), και διαμορφώνεται ως εξής:

«ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ [ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2019/944, 2009/73/ΕΚ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ]»

Άρθρο 4

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4001/2011

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του σκοπού του εν λόγω νόμου, επικαιροποιείται ως προς την αναφορά της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), η δραστηριότητα της «αγοράς» του δευτέρου εδαφίου αντικαθίσταται από αυτή της «εμπορίας», και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (ΕΕ L 158 της 14.06.2019) και

της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009).

Οι δραστηριότητες της παραγωγής, αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, προμήθειας, εμπορίας, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς, διανομής της αποθήκευσης, της υγροποίησης και της αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.»

Άρθρο 5

Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4001/2011 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), οι ορισμοί των περ. (α), (β), (γ), (στ), (η), (ιβ), (ιδ), (ιε), (ιστ), (ιη), (ιθ), (κστ) (κθ) και (λστ) της παρ. 1, των περ. (η1), (θ), (ι) και (ια) της παρ. 2, και των περ. (β), (γ), (θ), (ι), (ια), (ιγ), (ιδ), (ιστ), (ιζ), (ιθ), (κε), (κστ), (λ) και (λε) της παρ. 3, επικαιροποιούνται, προστίθενται οι ορισμοί των περ. (λη), (λθ), και (μ) στην παρ. 1 και των περ. (λιδ), (λιε), (λιστ), (λιζ), (λιη), (λιθ), (μ), (μα), (μβ), (μγ), (μδ), (με), (μστ), (μζ), (μη), (μθ), (μι), (μια), (μιβ), (μιγ), (μιδ), (μιε), (μιστ), (μιζ) και (μih) στην παρ. 3, και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Μεταφοράς: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στο Κεφάλαιο VI της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158).

(β) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Συστήματος: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στα άρθρα 44 και 45 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

(γ) Δημόσιος Τομέας: Ο κατά τα οριζόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 τομέας (Α' 143).

(δ) Διασυνδεδεμένο Σύστημα: Το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(ε) Διαχειριστής Συστήματος Ενέργειας: Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή του ΕΣΦΑ, ή Διαχειριστή του ΑΣΦΑ ή Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(στ) Διαχειριστής Δικτύου ή Συστήματος Διανομής: Το νομικό πρόσωπο που ασκεί, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των Διαχειριστών των Κλειστών Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ.

(ζ) Έλεγχος: Δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα που, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως μέσω:

(αα) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

(ββ) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά συμμετεχόντων παραγωγών ή καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(θ) Ενεργειακή Πενία: Η κατάσταση των καταναλωτών, κατά την οποία, αυτοί ευρίσκονται σε δυσχερή θέση, λόγω του χαμηλού εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από τις φορολογικές τους δηλώσεις, σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους κατάσταση, την οικογενειακή τους κατάσταση και ειδικών καταστάσεων υγείας, να καλύψουν τις δαπάνες για τις εύλογες ανάγκες εφοδιασμού τους σε ηλεκτρική ενέργεια ή Φυσικό Αέριο, καθώς οι δαπάνες αυτές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους.

(ι) Ευάλωτοι Πελάτες: Οι Καταναλωτές που εντάσσονται στις κατηγορίες πελατών που περιγράφονται στο άρθρο 52 του παρόντος.

(ια) Κέντρα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (Κ/Δ): Οι κλειστού τύπου (εντός κτηρίου) υποσταθμοί υποβιβασμού της τάσης από υψηλή σε μέση σε εντός σχεδίου περιοχές και γενικώς σε οικιστικές περιοχές, καθώς και σε κάθε άλλου είδους πολεοδομικό ιστό, των οποίων η σύνδεση με τα δίκτυα υψηλής τάσης και μέσης τάσης είναι αμιγώς υπόγεια.

(ιβ) Κλειστά Δίκτυα Διανομής Ενέργειας: Το Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και τα δίκτυα διανομής που ορίζονται με το άρθρο 131Α.

(ιγ) Σύστημα Μεταφοράς: Τα Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου περιλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Συστημάτων Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ).

(ιδ) Πελάτης: Ο Πελάτης Φυσικού Αερίου και ο Πελάτης ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας, εξαιρουμένων των

Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου και Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ή Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Για τους σκοπούς του παρόντος οι πελάτες διακρίνονται σε πελάτες χονδρικής και σε τελικούς πελάτες, καθώς και σε οικιακούς και μη οικιακούς.

(ιε) Πελάτης χονδρικής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή Ηλεκτρική Ενέργεια, με σκοπό τη μεταπώλησή τους εντός ή εκτός του συστήματος, όπου είναι εγκατεστημένο.

(ιστ) Τελικός Πελάτης ή Καταναλωτής: 1) Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια ή θερμική ενέργεια αποκλειστικά για δική του χρήση, και 2) το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Ηλεκτρική Ενέργεια με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων (Η/Ο).

(ιζ) Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλεισμένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

(ιη) Μη Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή Ηλεκτρική Ενέργεια, η οποία δεν προορίζεται για οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πελατών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των πελατών χονδρικής και των παραγωγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ιθ) Επιλέγων Πελάτης: Ο Πελάτης Φυσικού Αερίου που δικαιούται να επιλέγει Προμηθευτή.

(κ) Προγράμματα Ανάπτυξης: Τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης των δικτύων μεταφοράς Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69 και 108.

(κα) Προμήθεια: Η πώληση, περιλαμβανομένης της μεταπώλησης, Φυσικού Αερίου (περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου Φυσικού Αερίου και του ΥΦΑ, ακόμη και για λόγους χρήσης του ως καυσίμου σε κινητήρες μέσων θαλάσσιας και χερσαίας μεταφοράς) και ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας σε Πελάτες.

(κβ) Προμηθευτής: Το φυσικό και νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου ή και Ηλεκτρικής Ενέργειας ή και θερμικής ενέργειας.

(κγ) Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων: Τα τιμολόγια για τη χρέωση των Βασικών Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και τα τιμολόγια για τη χρέωση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(κδ) Υπεύθυνος Συμμόρφωσης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται για τον έλεγχο συμμόρφωσης του οικείου Διαχειριστή προς το πρόγραμμα συμμόρφωσης, όταν και όπου αυτό απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

(κε) Ασφάλεια: νοείται, τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και η τεχνική ασφάλεια.

(κστ) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις: Η μητρική οντότητα και κάθε άλλη οντότητα για την οποία η μητρική οντότητα υποχρεωτικά συντάσσει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

(κζ) Φορέας Εκμετάλλευσης Υποδομών Φόρτισης Η/Ο: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση υποδομών φόρτισης για τις οποίες προμηθεύεται Ηλεκτρική Ενέργεια με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φόρτισης Η/Ο.

(κη) Ηλεκτρικό Όχημα (Η/Ο): Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016 (Α' 222).

(κθ) Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στην περ. (β) του άρθρου 2 του ν. 4710/2020 (Α' 142).

(λ) Δημοσίως Προσβάσιμο Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016.

(λα) Υπηρεσίες Επαναφόρτισης Η/Ο: Σύνολο υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της επαναφόρτισης καθ' εαυτής και άμεσα σχετιζόμενων ή συνοδευτικών με αυτή χαρακτηριστικών προστιθέμενης αξίας (ταχύτητα φόρτισης, ευκολία χρήσης και χρέωσης, ευχέρεια προσβασιμότητας, υπηρεσίες στάθμευσης κ.λπ.).

(λβ) Υπηρεσίες Ηλεκτροκίνησης: Σύνολο υπηρεσιών προς χρήστες Η/Ο, σχετιζόμενων με την επαναφόρτιση και την τιμολόγηση αυτής, τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών, ενδεικτικώς εύρεση διαθέσιμων σημείων φόρτισης και πλοήγηση, κράτηση θέσεων, αλλά και εν γένει υπηρεσίες, όπως διαχείριση στόλου Η/Ο οχημάτων και της διάθεσής τους προς χρήστες Η/Ο.

(λγ) Χρήστης Η/Ο: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κυριότητα ή κατοχή του Η/Ο και λαμβάνει υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης.

(λδ) Ιδιοκτήτης Υποδομών Φόρτισης: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει στην κυριότητά του Σημείο ή Σημεία Επαναφόρτισης Η/Ο.

(λε) Πάροχος Υπηρεσιών Ηλεκτροκίνησης (ΠΥΗ): Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης σε συμβεβλημένους χρήστες.

(λστ) Φορέας Διεκπεραίωσης Συναλλαγών (ΦΔΣ): Έχει την έννοια που του αποδίδεται στην περ. (ιβ) του άρθρου 2 του ν. 4710/2020.

(λζ) Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης (aggregator) Φορτίου Η/Ο - ΦΟΣΕΦΗΟ: Νομικό πρόσωπο, το οποίο αναλαμβάνει τη σωρευτική εκπροσώπηση του φορτίου συνδεδεμένων με το Δίκτυο Η/Ο για συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την παροχή υπηρεσιών προς τους Διαχειριστές Δικτύου και Συστήματος.

(λη) Μικρή Επιχείρηση: Η επιχείρηση, η οποία απασχολεί λιγότερους από πενήντα (50) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

(λθ) Πολύ Μικρή Επιχείρηση: Η επιχείρηση, η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα (10) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

(μ) Πληροφορίες Τιμολόγησης: οι πληροφορίες που παρέχονται στους λογαριασμούς των τελικών πελατών, πέραν του αιτήματος πληρωμής.

2. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στο Φυσικό Αέριο:

(α) Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ): Σύστημα Φυσικού Αερίου που δεν εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) ανεξαρτήτως διασύνδεσης με το Σύστημα αυτό.

(β) Ανώτερη Θερμογόνος Δύναμη (ΑΘΔ): Η ποσότητα θερμότητας που παράγεται από την πλήρη στοιχειομετρική καύση, με αέρα, ενός (1) κανονικού κυβικού μέτρου Φυσικού Αερίου σε σταθερή απόλυτη πίεση 1,01325 bar, όταν η αρχική θερμοκρασία του καυσίμου μίγματος και η τελική θερμοκρασία των προϊόντων της καύσης θεωρείται ότι είναι είκοσι πέντε (25) βαθμοί Κελσίου και το παραγόμενο, κατά την καύση, νερό βρίσκεται συμπυκνωμένο στην υγρή κατάσταση. Ως κανονικό κυβικό μέτρο νοείται η ποσότητα μάζας Φυσικού Αερίου που, υπό συνθήκες απόλυτης πίεσης 1,01325 bar και θερμοκρασίας μηδέν (0) βαθμών Κελσίου, καταλαμβάνει όγκο ενός (1) κυβικού μέτρου.

(γ) Απευθείας Γραμμή: Αγωγός Φυσικού Αερίου, συμπληρωματικός του ΕΣΦΑ ή άλλου ΑΣΦΑ, τον οποίο κατασκευάζουν οι Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου για τον εφοδιασμό των Επιλεγόντων Πελατών τους ή οι Επιλέγοντες Πελάτες για τον εφοδιασμό τους από Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου και ο οποίος δεν εντάσσεται στο ΕΣΦΑ ή σε άλλον ΑΣΦΑ. Οι Απευθείας Γραμμές αποτελούν ΑΣΦΑ και μπορούν να τροφοδοτούνται από το ΕΣΦΑ, από άλλο ΑΣΦΑ ή από Σύστημα Φυσικού Αερίου άλλης χώρας.

(δ) Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου: Η παροχή υπηρεσιών Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης ΥΦΑ και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(ε) Διανομή Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω αγωγών, εκτός των αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, με σκοπό την τροφοδότηση Πελατών, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(στ) Διαχειριστής ΑΣΦΑ: Ο κάτοχος Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ.

(ζ) Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ (ΔΕΣΦΑ ΑΕ): Ο Διαχειριστής του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 67.

(ζ1) Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς Φυσικού Αερίου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

(η) Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 62 του παρόντος.

(η1) Διαχωρισμένος Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου: Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις και τους όρους του νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ε' και τις αποφάσεις της ΡΑΕ.

(θ) Δίκτυο Διανομής: Οι αγωγοί συμπεριλαμβανομένων των παροχετευτικών αγωγών και των αγωγών σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης ή αεριοποίησης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και γενικά όλες οι υποδομές που προορίζονται για Διανομή Φυσικού Αερίου σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει Διαχειριστής Διανομής Φυσικού Αερίου ή πρόκειται να αναπτυχθούν από τον ίδιο στο πλαίσιο εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οικεία Άδεια Διαχείρισης.

(θ1) Δίκτυο Διανομής Αττικής: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/18887/6.11.2001 υπουργική απόφαση (Β' 1521) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ2) Δίκτυο Διανομής Θεσσαλονίκης: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/Γ/Φ7/11819/29.8.2000 υπουργική απόφαση (Β' 1086) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ3) Δίκτυο Διανομής Θεσσαλίας: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/Γ/Φ7/11818/29.8.2000 υπουργική απόφαση (Β' 1087) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ4) Δίκτυο Διανομής Λοιπής Ελλάδος: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί, σύμφωνα με πρόγραμμα ανάπτυξης, που έχει εκπονηθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εκτός των γεωγραφικών ορίων των Δικτύων Διανομής Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ5) Αναδυόμενη Περιοχή Διανομής Φυσικού Αερίου: η περιοχή σε επίπεδο Δήμου, στην οποία δεν έχει συμπληρωθεί εικοσαετία από την έναρξη τροφοδότησης με Φυσικό Αέριο.

(ι) Εγκατάσταση Αποθήκευσης: Εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση Φυσικού Αερίου. Ως Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης θεωρούνται και τα τμήματα των Εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του μέρους αυτών που χρησιμοποιείται για προσωρινή αποθήκευση, επαναεριοποίηση του ΥΦΑ και έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις που χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων του. Εγκατάσταση ΥΦΑ μπορεί να περιλαμβάνει πλοίο ως πλωτή δεξαμενή ΥΦΑ, προς τον σκοπό της αύξησης της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης αυτής, είτε αυτό είναι σταθερά συνδεδεμένο με την Εγκατάσταση ΥΦΑ, είτε όχι.

(ια) Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ): Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή,

εκφόρτωση και αεριοποίηση του ΥΦΑ και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επανααεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση.

(ιβ) Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ): Το Σύστημα Φυσικού Αερίου που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του παρόντος.

(ιγ) (Έχει καταργηθεί).

(ιγ1) Εταιρείες Διανομής Αερίου (ΕΔΑ): Οι εταιρείες που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80Α και ασκούν τις δραστηριότητες του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής.

(ιγ2) Εταιρείες Παροχής Αερίου (υφιστάμενες ΕΠΑ): Οι εταιρείες με την επωνυμία «ΕΠΑ Αττικής Α.Ε.», «ΕΠΑ Θεσσαλονίκης Α.Ε.» και «ΕΠΑ Θεσσαλίας Α.Ε.», που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995.

(ιγ3) Εταιρείες Προμήθειας Αερίου (νέες ΕΠΑ): Οι εταιρείες που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80Α και ασκούν τη δραστηριότητα της Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(ιδ) Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: Παραγωγή, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, ή προσωρινής αποθήκευσης και επανααεριοποίησης ΥΦΑ και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι Πελάτες που αγοράζουν Φυσικό Αέριο για δική τους χρήση.

(ιε) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου, όπου:

(αα) το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και

(ββ) η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Μεταφοράς, Διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(ιστ) Λειτουργός της ΕΑΦΑ: Το νομικό πρόσωπο που είναι αρμόδιο για την οργάνωση και λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 86.

(ιζ) Μεγάλος Πελάτης: Πελάτης, ο οποίος προμηθεύεται εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, ποσότητα τουλάχιστον 100.000 MWh ΑΘΔ, ανά θέση κατανάλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 82.

(ιη) Μεταφορά Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω δικτύου αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg με σκοπό την παροχή Φυσικού Αερίου σε Πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(ιθ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κ) Οριζόντια Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Επιχείρηση που ασκεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου ή προσωρινής αποθήκευσης και επανααεριοποίησης ΥΦΑ και (τουλάχιστον) μία άλλη (επιχειρηματική) δραστηριότητα εκτός του τομέα του Φυσικού Αερίου.

(κα) Ποσότητα Φυσικού Αερίου: Η ποσότητα του Φυσικού Αερίου που μετράται σε κιλοβατώρες (kWh) ΑΘΔ, εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά.

(κβ) Προμηθευτής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί νόμιμα τη δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου κατά τις διατάξεις του άρθρου 81 του παρόντος.

(κβ1) Προστατευόμενοι Καταναλωτές Φυσικού Αερίου: Οι Οικιακοί Πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με δίκτυο διανομής φυσικού αερίου. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να θεωρηθούν ως προστατευόμενοι καταναλωτές φυσικού αερίου και οι κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 (α) και (β) του Κανονισμού 994/2010.

(κγ) Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: Οι αγωγοί και οι κλάδοι πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης, που απαιτούνται για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από τα σημεία έγχυσης προς άλλο Σύστημα Φυσικού Αερίου, Δίκτυο Διανομής ή εγκαταστάσεις Πελατών.

(κδ) Σύστημα Φυσικού Αερίου: Τα Συστήματα Μεταφοράς, οι Εγκαταστάσεις ΥΦΑ και οι Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(κε) Φυσικό Αέριο: Το καύσιμο αέριο που εξάγεται από γεωλογικούς σχηματισμούς και αποτελείται κυρίως από μεθάνιο (τουλάχιστον (75%) σε αναλογία γραμμομορίων) και από υδρογονάνθρακες υψηλότερου μοριακού βάρους και ενδεχομένως από μικρές ποσότητες αζώτου, διοξειδίου του άνθρακα, οξυγόνου και ίχνη άλλων ενώσεων και στοιχείων, στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί και οσμητικές ουσίες. Ως Φυσικό Αέριο νοείται το ανωτέρω μίγμα σε οποιαδήποτε κατάσταση και αν περιέλθει, με μεταβολή των φυσικών συνθηκών, όπως συμπίεση, ψύξη ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή, συμπεριλαμβανομένης της υγροποίησης (Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο - ΥΦΑ).

(κστ) Χρήστης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο δικαιούται να συνάπτει συμβάσεις για τη χρήση Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου.

(κζ) Αγωγός διασύνδεσης (interconnector): αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών Συστημάτων Μεταφοράς αυτών των κρατών μελών, ή αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου μεταξύ ενός κράτους-μέλους και μιας τρίτης χώρας μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους.

(κη) Ανάντη (ή ανωρευματικό) δίκτυο αγωγών (upstream pipeline network): κάθε αγωγός ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος

ενός έργου παραγωγής υδρογονανθράκων (πετρελαίου ή φυσικού αερίου), ή χρησιμοποιείται για τη διοχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς μία εγκατάσταση επεξεργασίας ή έναν τερματικό σταθμό ή έναν τελικό παράκτιο σταθμό υποδοχής/εκφόρτωσης.

3. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ): Οι μη ορυκτές ΑΠΕ, ήτοι η αιολική ενέργεια, η ηλιακή θερμική και η ηλιακή φωτοβολταϊκή, η γεωθερμική, η ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, η υδροηλεκτρική, η ενέργεια από βιομάζα, η ενέργεια από τα εκλύόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και τα βιοαέρια.

(γ) Απευθείας γραμμή: Η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει είτε μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη, είτε έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μια επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και Πελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθορισθεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) Διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) Διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την Ελληνική Επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για: ια) τη

λειτουργία, συντήρηση και παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό, καθώς και την ανάπτυξη, αν είναι αναγκαίο, του δικτύου διανομής σε μια δεδομένη περιοχή και των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς και ιβ) τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Όπου στον παρόντα γίνεται αναφορά σε Διαχειριστή συστήματος διανομής, νοείται ο Διαχειριστής δικτύου διανομής και το αντίστροφο.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για: ιαα) τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη, αν είναι αναγκαίο, του συστήματος μεταφοράς σε μια δεδομένη περιοχή και των τυχόν διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και ιαβ) τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ», καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Εμπορίας, Αποθήκευσης και Σωρευτικής Εκπροσώπησης Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΔΔΗΕ που είναι εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξο-

πλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ. εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή απόδοση: Ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: Όλες οι υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή διανομής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εξισορρόπησης και των επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα, εξαιρουμένης της διαχείρισης συμφόρησης.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, αποθήκευση, σωρευτική εκπροσώπηση, απόκριση ζήτησης, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή αποθήκευσης ή προμήθειας ή εμπορίας ή σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεων του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κγ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh και το οποίο ποσοστό κάτω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή αποθήκευση ή εμπορία ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ή σωρευτικής εκπροσώπησης ή μεταφοράς ή διανομής, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παράγωγο ηλεκτρικής ενέργειας: Το χρηματοπιστωτικό μέσο των παρ. 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ' του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ» (L 173), εφόσον σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας.

(λ) Χρήστης συστήματος μεταφοράς ή διανομής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων και των Προμηθευτών.

(λα) Μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ): κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των τριών χιλιάδων (3.000) GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα, κατά την έννοια που αποδίδεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158).

(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(λγ) Ανεξάρτητος Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης: συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του.

(λδ) Άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕ κατά τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λε) Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας: η αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, με τη μετατροπή της σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και η μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια ή η χρήση της ως άλλου ενεργειακού φορέα.

(λστ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: εγκατάσταση στην οποία γίνεται αποθήκευση της ηλεκτρικής ενέργειας.

(λζ) Εγκατεστημένη χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η αρχική εγκατεστημένη ενεργειακή χωρητικότητα του εξοπλισμού αποθήκευσης του Σταθμού Αποθήκευσης που εκφράζει τη μέγιστη ποσότητα ενέργειας, η οποία μπορεί να αποθηκευτεί στα συστήματα του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λη) Εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ποσότητα ενέργειας, την οποία ο Σταθμός Αποθήκευσης είναι δυνατό να αποδίδει εξασφαλισμένα στην έξοδό του, αξιοποιώντας ενέργεια των αποθηκευτικών του συστημάτων, χωρίς ενδιάμεση φόρτιση αυτών. Η ενέργεια αυτή μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού Αποθήκευσης με το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(λθ) Μέγιστη ισχύς απορρόφησης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να απορροφήσει από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής, όπως μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αντίστοιχα.

(λι) Μέγιστη ισχύς έγχυσης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η μέγιστη καθαρή ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να αποδίδει συνεχώς στην έξοδό του (σημείο σύνδεσης με το σύστημα ή το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας).

(λια) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό της περ. (λε).

(λιβ) Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα: Η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕ κατά τα άρθρα 132 και 132Α και τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα, φυσικό αέριο και αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα του (μαζούτ, ντίζελ και υγραέριο).

(λιγ) Μέγιστη ισχύς έγχυσης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και μέσω Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) με διατάξεις αποθήκευσης: Ειδικά για σταθμούς παρα-

γωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ με διατάξεις αποθήκευσης, η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από τον σταθμό στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της μέγιστης ισχύος έγχυσης μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών.

(λιδ) Ενεργός πελάτης: Ο τελικός πελάτης ή η ομάδα τελικών πελατών που δρουν από κοινού, οι οποίοι καταναλώνουν ή αποθηκεύουν ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στους χώρους τους, εντός καθορισμένων ορίων ή σε άλλους χώρους ή πωλούν αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ή συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας ή ενεργειακής απόδοσης, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δραστηριότητες δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα.

(λιε) Αγορές ηλεκτρικής ενέργειας: Αγορές για ηλεκτρική ενέργεια, περιλαμβανομένων των εξωχρηματιστηριακών αγορών και των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, αγορές για συναλλαγές ενέργειας, ισχύος, εξισορρόπησης και επικουρικών υπηρεσιών σε κάθε χρονικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών αγορών, των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών.

(λιστ) Συμμετέχων στην αγορά: Ο συμμετέχων στην αγορά της παρ. 25 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158).

(λιζ) Αυτοπρομηθευόμενος πελάτης: Ο συμμετέχων στην αγορά, ο οποίος επιλέγει να προμηθευτεί ενέργεια απευθείας από τις Αγορές Ενέργειας αποκλειστικά προς ίδια χρήση.

(λιη) Σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας: Σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ προμηθευτή και τελικού πελάτη, η οποία αντικατοπτρίζει τη διακύμανση της τιμής στις αγορές άμεσης παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών, σε χρονικά διαστήματα ίσα ή μεγαλύτερα σε σχέση με την περίοδο εκκαθάρισης της τιμής της αγοράς.

(λιθ) Τέλος τερματισμού σύμβασης: Κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά, δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση, σε περίπτωση τερματισμού σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας.

(μ) Τέλος σχετιζόμενο με την αλλαγή προμηθευτή: Κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά, δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση ή διαχειριστές συστημάτων, άμεσα ή έμμεσα, σε περίπτωση αλλαγής προμηθευτών ή συμμετεχόντων στην αγορά, δραστηριοποιούμενων στη σωρευτική εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων των τελών τερματισμού σύμβασης.

(μα) Απόκριση ζήτησης: Οι αλλαγές στο ηλεκτρικό φορτίο από τους τελικούς πελάτες σε σύγκριση με τις κανονικές ή τρέχουσες καταναλωτικές τους συνήθειες, με βάση τα σήματα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης σε χρονικά μεταβαλλόμενες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας ή σε οικονομικά κίνητρα, ή της απόκρισης μετά την αποδοχή προσφοράς του τελικού πελάτη, είτε μεμονωμένα, είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, με σκοπό την πώληση της μείωσης ή της αύξησης της ζήτησης σε δεδομένη τιμή σε οργανωμένες αγορές, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 1348/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2014 «σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 2 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας» (L 363).

(μβ) Συμβατικός μετρητής: Αναλογικός ή ηλεκτρονικός μετρητής που δεν υποστηρίζει την ταυτόχρονη μετάδοση και λήψη δεδομένων.

(μν) Ευφυές σύστημα μέτρησης ή ευφυής μετρητής: Ηλεκτρονικό σύστημα, το οποίο υποστηρίζει τη μέτρηση της ποσότητας της ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτείται στο δίκτυο ή την κατανάλωση ενέργειας από το δίκτυο, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες από έναν συμβατικό μετρητή, και μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου, χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(μδ) Διαλειτουργικότητα: Στο πλαίσιο της ευφυούς μέτρησης, η ικανότητα δυο ή περισσότερων δικτύων, συστημάτων, συσκευών, εφαρμογών ή εξαρτημάτων ενέργειας ή επικοινωνιών να διασυνδέονται και να συνεργάζονται, να ανταλλάσσουν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες με στόχο την εκτέλεση απαιτούμενων λειτουργιών.

(με) Περίοδος εκκαθάρισης αποκλίσεων: Η περίοδος εκκαθάρισης αποκλίσεων της περ. 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μστ) Σχεδόν πραγματικός χρόνος: Στο πλαίσιο της ευφυούς μέτρησης, ένα σύντομο χρονικό διάστημα διάρκειας, συνήθως δευτερολέπτων ή όχι μεγαλύτερης από την περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων, στην εθνική αγορά.

(μζ) Βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές: Στο πλαίσιο της προστασίας και ασφάλειας δεδομένων σε περιβάλλον ευφυούς μέτρησης, οι πλέον αποτελεσματικές, προηγμένες και κατάλληλες από πρακτική άποψη τεχνικές, οι οποίες συνιστούν καταρχήν τη βάση για τη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς κανόνες προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων.

(μη) Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

(μθ) Γραμμή διασύνδεσης: Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για τη διασύνδεση ηλεκτρικών συστημάτων.

(μι) Συμμόρφωση: Η συμμόρφωση της περ. 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μια) Εξισορρόπηση: Η εξισορρόπηση της περ. 10 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιβ) Ενέργεια εξισορρόπησης: Η ενέργεια εξισορρόπησης της περ. 11 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιγ) Μέρος με Ευθύνη Εξισορρόπησης: Το υπεύθυνο για την ισορροπία μέρος της περ. 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιδ) Επικουρική υπηρεσία μη σχετική με τη συχνότητα: Υπηρεσία που χρησιμοποιείται από διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστή συστήματος διανομής για τον έλεγχο τάσης σταθερής κατάστασης, ταχείες εγχύσεις άεργου ρεύματος, αδράνεια για σταθερότητα των τοπικών δικτύων, ρεύμα βραχυκυκλώσεως, ικανότητα επανεκκίνησης από ολική διακοπή και ικανότητα λειτουργίας νησίδας (νησιδοποίηση).

(μιε) Περιφερειακό συντονιστικό κέντρο: Το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο, όπως συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιστ) Πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου: Στοιχεία δικτύου που έχουν ενσωματωθεί στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό της διασφάλισης της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας του συστήματος μεταφοράς ή του δικτύου διανομής και όχι για εξισορρόπηση ή διαχείριση συμφόρησης.

(μιζ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας: Εγκατάσταση στην οποία δύναται να αποθηκευτεί ενέργεια.

(μιν) Διαχειριστής συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας: Το πιστοποιημένο πρόσωπο που ασκεί παράλληλα τις δραστηριότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής.

4. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στη θερμική ενέργεια:

(α) Διανομή Θερμικής Ενέργειας: Η διοχέτευση Θερμικής Ενέργειας μέσω Δικτύου Διανομής Θερμικής Ενέργειας με σκοπό την τροφοδότηση τρίτων καταναλωτών (τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη).

(β) Δίκτυο Διανομής Θερμικής Ενέργειας: Οι αγωγοί, τα αντλιοστάσια, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και οι λοιπές εγκαταστάσεις που απαιτούνται για τη Διανομή Θερμικής Ενέργειας.

(γ) Θερμική Ενέργεια: Η θερμική ή ψυκτική ενέργεια.

5. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή των διατάξεων του Τέταρτου Μέρους του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων του ν. 2773/1999 (Α' 286), όπως ισχύει, καθώς και των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους.»

Άρθρο 6

Κατάργηση έννοιας Επιλεγόντων Πελατών για τον ηλεκτρισμό - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 37 και παρ. 1 και 2 άρθρου 46 ν. 4001/2011

1. Στην περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπαγωγής σε διαιτησία των διαφορών των Επιλεγόντων Πελατών, απαλείφεται η λέξη «Επιλεγόντων» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με τον παρόντα νόμο οργανώνεται μόνιμη Διαιτησία στην ΡΑΕ, στην οποία υπάγονται προς επίλυση:

(α) οι διαφορές μεταξύ προσώπων που δραστηριοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο στον τομέα της ενέργειας, (β) οι διαφορές μεταξύ Πελατών, όπως αυτοί προσδιορίζονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, (γ) κάθε διαφορά που αναφύεται μεταξύ των ανωτέρω προσώπων από την εφαρμογή της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στην παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4001/2011, επικαιροποιείται η έννοια των Πελατών, προκειμένου να ενσωματωθεί η κατάργηση της έννοιας των Επιλεγόντων Πελατών για τον ηλεκτρισμό, και το άρθρο 46 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 46

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2251/1994 (Α' 191) οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α' και Β' του παρόντος Δεύτερου Μέρους ρυθμίζουν ειδικότερα τα ζητήματα προστασίας των Πελατών στον τομέα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου. Για τους σκοπούς των Κεφαλαίων αυτών οποιαδήποτε αναφορά σε Πελάτες νοείται ως αναφορά σε Πελάτες Ηλεκτρικής Ενέργειας και Επιλέγοντες Πελάτες φυσικού αερίου. Οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α' και Β' δεν εφαρμόζονται στις ΕΠΑ ως Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Η ΡΑΕ εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων των Κεφαλαίων Α' και Β' του παρόντος Δεύτερου Μέρους από τους Προμηθευτές που προμηθεύουν Πελάτες Ηλεκτρικής Ενέργειας και Επιλέγοντες Πελάτες φυσικού αερίου, καθώς και όσον αφορά στο Κεφάλαιο Γ' από τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής και δύναται να επιβάλει στους παραβάτες, διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του παρόντος νόμου.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις ενεργειακής απόδοσης και παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 19 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υποχρεώσεων των επιχειρήσεων που ασκούν ενεργειακές δραστηριότητες, αντικαθίσταται η περ. (ε), στην παρ. 4, περί αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), αντικαθίσταται η περ. (δ), προστίθεται περ. (ι) και οι παρ. 3 έως 4 διαμορφώνονται ως εξής:

«3. Οι επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες υποχρεούνται:

(α) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με τις διατάξεις της

κείμενης νομοθεσίας και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή της και τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις άδειές τους.

(β) Να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της μη διάκρισης των Χρηστών και των Πελατών, ιδίως για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων.

(γ) Να λειτουργούν και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά τρόπον ώστε να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας, εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους ανατίθενται.

(δ) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να μη θίγονται τα δικαιώματα των Πελατών, όπως αυτά εξειδικεύονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(ε) Να παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(στ) Να εφαρμόζουν τα μέτρα για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας και την προστασία των Ευάλωτων Πελατών.

(ζ) Να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τις πληροφορίες που τους ζητούνται στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, εντός των προθεσμιών που τίθενται με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

3α. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς ή άλλοι οικονομικοί παράγοντες δύνανται να διατηρούν σε ισχύ ή να συνάπτουν τεχνικές συμφωνίες για ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου μεταξύ της Ελλάδας και τρίτης χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες είναι συμβατές με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και τις σχετικές αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ). Οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στη ΡΑΕ.

4. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η ΡΑΕ ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με τον παρόντα νόμο και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του με τέτοιον τρόπο ώστε:

(α) Να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από τις επιπτώσεις των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, να διασφαλίζεται η ενεργειακή αποδοτικότητα, η προστασία του κλίματος και η βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

(β) Να ικανοποιείται το σύνολο των ενεργειακών αναγκών της χώρας και να διαφυλάσσεται η ασφάλεια εφοδιασμού και το αδιάλειπτο της τροφοδοσίας σε ενέργεια, σύμφωνα με την οικονομικά βέλτιστη από τις διαθέσιμες τεχνολογίες.

(γ) Να ελέγχεται, αν οι κάτοχοι άδειας που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας, μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες για τις οποίες τους χορηγήθηκε άδεια.

(δ) Να προάγεται η εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών και οικονομικά αποτελεσματικών μεθόδων και πρακτικών από τις ενεργειακές επιχειρήσεις και τους συμμετέχοντες στις αγορές ενέργειας, όπως η προσφορά υπηρε-

σιών ενεργειακής διαχείρισης, η ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης και η εισαγωγή ευφυών συστημάτων μέτρησης, τα οποία είναι διαλειτουργικά, ιδίως με συστήματα διαχείρισης της κατανάλωσης ενέργειας και με ευφυή δίκτυα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και να προάγεται η ενεργειακά αποδοτική και οικονομικά αποτελεσματική χρήση της ενέργειας που προμηθεύονται οι πελάτες.

(ε) Να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας και η εύρυθμη λειτουργία αυτής, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο και να διασφαλίζεται η ακεραιότητα και η διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας η οποία να περιλαμβάνει τόσο τις αγορές βασικών προϊόντων όσο και τις αγορές χρηματοοικονομικών παραγώγων.

(στ) Να προστατεύονται τα συμφέροντα των Πελατών και ιδιαίτερα των Ευάλωτων Πελατών, ιδίως σε σχέση με τις τιμές, τη διαφάνεια των τιμολογίων και των χρεώσεων, τους όρους προμήθειας ενέργειας, την ασφάλεια εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής ενέργειας και να ασκείται αποτελεσματικά το δικαίωμα των Πελατών να επιλέγουν Προμηθευτή.

(ζ) Να λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες στις οποίες προβαίνουν οι κάτοχοι άδειας για την έρευνα, ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνικών, μεθόδων και διαδικασιών κατά την άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων.

(η) Να προστατεύεται το κοινό από κινδύνους που δημιουργούνται από τις Ενεργειακές Δραστηριότητες και να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας όσων απασχολούνται στις δραστηριότητες αυτές.

(θ) Να υλοποιούνται τα μέτρα που θεσπίζονται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, τόσο του δημοσίου τομέα, όσο και του ιδιωτικού.

(ι) Να διευκολύνεται η πλήρης διαλειτουργικότητα των ενεργειακών υπηρεσιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Άρθρο 8
Νομικό καθεστώς μελών της Ρυθμιστικής
Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 10
ν. 4001/2011
(περ. στ' παρ. 5 άρθρου 57 Οδηγίας (ΕΕ)
2019/944)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί καθηκόντων των μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθεται η υποχρέωση τήρησης διαφάνειας και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της ΡΑΕ δεσμεύονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας και της διαφάνειας και ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον. Τα μέλη της ΡΑΕ δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας Οδηγίες από κυβερνητικά και διοικητικά όργανα ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή φορέα.»

Άρθρο 9
Ασφάλεια εφοδιασμού - Τροποποίηση άρθρου
12 ν. 4001/2011
(περ. κβ' παρ. 1 άρθρου 59 και περ. γ' παρ. 2
άρθρου 61 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παρακολούθησης της ασφάλειας εφοδιασμού από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθεται και αναφορά στην αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως σε σχέση με το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην ελληνική αγορά ενέργειας, το επίπεδο της προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης, το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή υπό κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής, και την εφαρμογή μέτρων για την κάλυψη της αιχμής ζήτησης, καθώς και τις συνθήκες της αγοράς ενέργειας σε σχέση με τη δυνατότητα ανάπτυξης νέου παραγωγικού δυναμικού. Ειδικότερα, η ΡΑΕ, συνεργάζεται, τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 25, με τις εμπλεκόμενες αρχές, για τον συντονισμό της από κοινού εποπτείας των εκτιμήσεων επάρκειας σε εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Για τους ανωτέρω σκοπούς, η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να συστήνει και να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας με συμμετοχή εκπροσώπων της, εκπροσώπων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των αρμόδιων Διαχειριστών, καθώς και εκπροσώπων τρίτων φορέων, σχετικών με την ενεργειακή αγορά.»

Άρθρο 10
Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση
προγράμματος ανάπτυξης -
Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4001/2011 (παρ. 2
άρθρου 3, περ. ιβ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας
(ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 14 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί εξέτασης των προγραμμάτων ανάπτυξης από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθενται παρ. 4 και 5, και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14
Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση
προγράμματος ανάπτυξης

1. Η ΡΑΕ, μετά από δημόσια διαβούλευση με τους υφιστάμενους και δυνητικούς χρήστες, αποφασίζει σχετικά με τροποποιήσεις των Προγραμμάτων Ανάπτυξης που καταρτίστηκαν από τους αρμόδιους Διαχειριστές Μεταφοράς. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης και εξετάζει:

(α) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης καλύπτει όλες τις ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία της

ως άνω διαβούλευσης, ιδιαίτερα δε τις επενδυτικές ανάγκες,

(β) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης είναι σύμφωνο προς το αντίστοιχο διενωσιακό μη δεσμευτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που καταρτίζεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 714/2009 και 715/2009 (L 211), και στη συνέχεια δύναται να ζητήσει από τον αρμόδιο Διαχειριστή Μεταφοράς να τροποποιήσει ανάλογα το Πρόγραμμά του. Εάν προκύψει αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία ή μη του Προγράμματος Ανάπτυξης με το αντίστοιχο διενωσιακό, η ΡΑΕ συμβουλεύεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009.

2. Σε περίπτωση που έργα, τα οποία εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης, δεν υλοποιούνται για λόγους οφειλόμενους σε πταίσμα του αρμόδιου Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς, η ΡΑΕ ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 63Θ εφόσον πρόκειται για το ΕΣΦΑ ή το άρθρο 108 εφόσον πρόκειται για το Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων Ανάπτυξης. Επίσης, η ΡΑΕ παρακολουθεί το χρόνο που χρειάζονται οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής για την πραγματοποίηση των συνδέσεων χρηστών, την υλοποίηση επισκευών και την παροχή υπηρεσιών στους χρήστες των Συστημάτων και των Δικτύων τους. Η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει προθεσμίες σχετικά με τα ανωτέρω, καθώς και ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν υπέρ των χρηστών σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών.

4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί τις επιδόσεις των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων διανομής, όσον αφορά την ανάπτυξη έξυπνου δικτύου, το οποίο προωθεί την ενεργειακή απόδοση και την ενσωμάτωση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, βάσει ενός περιορισμένου συνόλου δεικτών και δημοσιεύει σχετική έκθεση ανά διετία, στην οποία περιλαμβάνονται και συστάσεις προς τους διαχειριστές συστημάτων.

5. Κατά την ανάπτυξη νέων γραμμών διασύνδεσης, λαμβάνεται υπόψη ο στόχος διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα πέντε τοις εκατό (15%) μέχρι το 2030, όπως αναφέρεται στην περ. δ) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328).»

Άρθρο 11

Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων -

Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 15 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 32 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπολογισμού Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ),

προστίθενται ως παράμετροι η χρήση υπηρεσιών ευελιξίας και η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παρ. 1, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, μεταξύ άλλων και με τη χρήση υπηρεσιών ευελιξίας, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών, η αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ, με ανάλογες επενδύσεις ανάπτυξης στα Συστήματα Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής, καθώς και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.»

Άρθρο 12

Πρόσβαση στις διασυνδέσεις - Τροποποίηση

παρ. 1 άρθρου 21 ν. 4001/2011

(παρ. 10 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παρακολούθησης και εποπτείας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) ως προς τους κανόνες πρόσβασης στις διασυνδέσεις, προστίθεται η δυνατότητα υποβολής κανόνων διαχείρισης συμφόρησης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ΡΑΕ θεσπίζει, παρακολουθεί και εποπτεύει την εφαρμογή των κανόνων πρόσβασης στις Διασυνδέσεις, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής και αποδέσμευσης της δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης, καθώς και της παροχής των υπηρεσιών εξισορρόπησης, της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφέρονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Προς τούτο, η ΡΑΕ ζητεί από τους αρμόδιους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς να υποβάλουν, κατά περίπτωση, σχετική γνώμη ή τους κανόνες διαχείρισης συμφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας. Η ΡΑΕ συνεργάζεται, για τον σκοπό αυτόν, με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων χωρών με τις οποίες υφίσταται διασύνδεση.»

Άρθρο 13

Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας -

Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4001/2011 (άρθρο 55 και περ. ι' και ιε' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παρακολούθησης και εποπτείας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) επί της αγοράς ενέργειας, προστίθενται και τα χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, εκπονεί μελέτες, συντάσσει, δημοσιεύει και υποβάλλει εκθέσεις, προβαίνει σε συστάσεις, αποφασίζει ή εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων, ιδίως για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που τίθενται με τον παρόντα νόμο, την προστασία των καταναλωτών, την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια εφοδιασμού και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν η ΡΑΕ παρακολουθεί και εποπτεύει ιδίως:

(α) τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής,

(β) τις τιμές για τους οικιακούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής Προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής παροχής, την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και τα σχετικά τέλη, καθώς και τα παράπονα των Πελατών,

(γ) την εμφάνιση στρεβλώσεων ή περιορισμών του ανταγωνισμού και περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, όπως ρητρών αποκλειστικότητας που ενδέχεται να εμποδίζουν Πελάτες να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν Προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής Προμηθευτή,

(δ) τη συμβατότητα των όρων συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με δυνατότητα διακοπής, καθώς και των μακροπρόθεσμων συμβάσεων Προμήθειας, με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο,

(ε) την τήρηση των ειδικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων που βαρύνουν τις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί.»

Άρθρο 14

Περιφερειακή συνεργασία - Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4001/2011 (περ. β' και γ' παρ. 1 άρθρου 59, περ. β', δ' και ε' παρ. 2, και παρ. 3 άρθρου 61, παρ. 1 και 8 άρθρου 63 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 25 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ανάπτυξης συνεργασιών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ): α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 προστίθενται οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) στην παρ. 2 προστίθενται περ. (δ) και (ε), γ) στην υποχρέωση ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της παρ. 3, προστίθεται και η παραβίαση των κωδίκων των δικτύων, δ) στην παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ε) στα θέματα διαβούλευσης της ΡΑΕ της περ. (β) της παρ. 5 προστίθεται ο συντονισμός της ανάπτυξης κωδίκων δικτύων και σχετικών κατευθυντήριων γραμμών, και το άρθρο 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 25

Περιφερειακή Συνεργασία - Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

1. Η ΡΑΕ, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, μπορεί να συνεργάζεται, καθ' οιονδήποτε τρόπον, με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ενεργειακής Κοινότητας, διεθνείς οργανισμούς ή άλλα όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμφωνίες και συνθήκες, καθώς και με ρυθμιστικές αρχές ενέργειας των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την ανάπτυξη εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, την προστασία των Πελατών, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Για την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους συμβουλίων και οργάνων και καταβάλλει κάθε είδους δαπάνες που προκύπτουν από τις σχετικές υποχρεώσεις της.

2. Η ΡΑΕ συμβάλλει με κάθε τρόπο στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και στην προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού σε αυτή, συνεργαζόμενη με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες ρυθμιστικές αρχές, ιδίως στην περιοχή της Ενεργειακής Κοινότητας, της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου, καθώς και με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως:

(α) Κοινοποιεί στις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(β) Παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαίων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες, ιδίως σε χώρες της Ενεργειακής Κοινότητας και σε χώρες με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος.

(γ) Συμβάλλει σε διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

(δ) Συνεργάζεται με τις άλλες ρυθμιστικές αρχές, προκειμένου να συντονίσουν από κοινού την εποπτεία φορέων που ασκούν δραστηριότητες σε περιφερειακό επίπεδο.

(ε) Σε στενή συνεργασία με τις άλλες ρυθμιστικές αρχές του παρόντος:

(εα) εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ) και του φορέα Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής (ΔΣΔ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την Οδηγία 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβου-

λίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158), τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 59, 60 και 61 του ως άνω Κανονισμού, καθώς και από τη λοιπή κείμενη ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά δια-συνοριακά θέματα και τις αποφάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΟΣΡΑΕ),

(εβ) εντοπίζει ταχώς από κοινού τη μη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και του φορέα ΔΣΔ της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους. Εάν οι ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε συμφωνία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη των διαβουλεύσεων, προκειμένου να εντοπισθεί από κοινού η μη συμμόρφωση, το θέμα παραπέμπεται στον ΟΣΡΑΕ για λήψη απόφασης, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας» (L 158).

3. Η ΡΑΕ δύναται να ζητεί τη γνώμη του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα διασυνοριακού εμπορίου και ιδίως σε σχέση με αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών άλλων κρατών μελών, που πιθανώς να αντίκεινται στους κώδικες δικτύου και στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της εν λόγω απόφασης.

4. Η ΡΑΕ εφαρμόζει τις νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και των οργάνων της Ενεργειακής Κοινότητας. Ειδικότερα, σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακαλεί απόφαση της ΡΑΕ σχετικά με το διασυνοριακό εμπόριο, για λόγους μη συμφωνίας της με τους κώδικες δικτύου και με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην Οδηγία 2019/944 ή στο Κεφάλαιο VII του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η ΡΑΕ συμμορφώνεται εντός δύο (2) μηνών και ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Η ΡΑΕ διαβουλεύεται και συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και τρίτων χωρών με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος, με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ιδίως για:

(α) Την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του συστήματος, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων Διασυνδέσεων, σε περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του

εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών σε διάφορα κράτη μέλη.

(β) Τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών για τους σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και άλλους παράγοντες της αγοράς, καθώς και την ανάπτυξη κοινών κανόνων σχετικά με την κατανομή δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης στις διασυνδέσεις.

(γ) Τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ στο έδαφος των κρατών μελών, προκειμένου για υποδομή φυσικού αερίου προς και από τρίτη χώρα, το πρώτο σημείο διασύνδεσης της οποίας με το δίκτυο των κρατών μελών ευρίσκεται στην Ελλάδα.

(δ) Τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ στο έδαφος και στα χωρικά ύδατα της Ελλάδας, προκειμένου για την εκμετάλλευση των υποδομών φυσικού αερίου προς και από τρίτες χώρες.»

Άρθρο 15

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 62 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) συνεργάζεται στενά με τις περιφερειακές ρυθμιστικές αρχές της επιχειρησιακής περιφέρειας του συστήματος στην οποία είναι εγκατεστημένο έκαστο περιφερειακό συντονιστικό κέντρο, με στόχο:

(α) την έγκριση πρότασης για την εγκατάσταση περιφερειακού συντονιστικού κέντρου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158),

(β) την έγκριση των δαπανών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων, οι οποίες βαρύνουν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των τιμών, εφόσον είναι εύλογες και κατάλληλες,

(γ) την έγκριση της συνεργατικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων,

(δ) την εξασφάλιση ότι τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα είναι εξοπλισμένα με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158) και για την ανεξάρτητη και αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων τους,

(ε) την πρόταση, από κοινού, με άλλες ρυθμιστικές αρχές, της επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος, της ανάθεσης ενδεχόμενων πρόσθετων καθηκόντων και εξουσιών στα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα, από τα κράτη μέλη της επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος,

(στ) τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 και τη λοιπή ενωσιακή νομοθεσία, ιδίως όσον αφορά τα διασυνοριακά θέματα και τον εντοπισμό, από κοινού, της μη συμμόρφωσης των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους,

(ζ) την παρακολούθηση της διενέργειας του συντονισμού του συστήματος και την υποβολή σχετικής ετήσιας έκθεσης στον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΟΣΡΑΕ), σύμφωνα με το άρθρο 46 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

2. Για την εκτέλεση των καθηκόντων της παρ. 1, η ΡΑΕ δύναται:

(α) να ζητάει πληροφορίες από τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα,

(β) να διενεργεί επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων,

(γ) να εκδίδει κοινές δεσμευτικές αποφάσεις επί των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων.

3. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 36, δύναται να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε κάθε περιφερειακό συντονιστικό κέντρο που εδρεύει στην Ελλάδα, όταν αυτό δεν συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών ή του ΟΣΡΑΕ.»

Άρθρο 16

Καταγγελία ενώπιον της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 4001/2011

(παρ. 2 άρθρου 60 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Η προθεσμία του δευτέρου και του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί λήψης απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), μειώνεται από τρεις (3) σε δύο (2) μήνες και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34

Καταγγελία ενώπιον της ΡΑΕ

1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να υποβάλει ενώπιον της ΡΑΕ καταγγελία κατά των κυρίων και των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής Ενέργειας, καθώς και κατά των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της άδειας που τους έχει χορηγηθεί. Επί της καταγγελίας αποφασίζει η ΡΑΕ εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) ακόμη μήνες με αιτι-

ολογημένη πράξη της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται πριν λήξει η αρχική προθεσμία, εφόσον η παράταση είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας επιτρέπεται μόνον κατόπιν συναίνεσης του προσώπου που υπέβαλε την καταγγελία.

2. Η απόφαση της ΡΑΕ προσβάλλεται δικαστικά κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33.»

Άρθρο 17

Διοικητικές κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4001/2011

(περ. β' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθενται νέες υποχρεώσεις που στοιχειοθετούν τις σχετικές παραβιάσεις, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται στους κυρίους και τους διαχειριστές των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, εφόσον παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158), τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 59, 60 και 61 του ως άνω Κανονισμού, και από τη λοιπή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά διασυνοριακά θέματα, και τις αποφάσεις του Οργανισμού για τη Συνεργασία Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΟΣΡΑΕ), τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί, πρόστιμα ύψους έως δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών τους. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης.»

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Δικαιώματα πελατών - Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4001/2011

(άρθρο 4, παρ. 2, 3, 4 και 5 άρθρου 12, παρ. 2 και 5 άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 47 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) απαλείφεται από τον τίτλο η λέξη «Επιλεγόντων», β) η παρ. 1 αντικα-

θίσταται, γ) προστίθενται παρ. 4, 5, 6 και 7, και το άρθρο 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 47

Δικαιώματα Πελατών

1. Οι πελάτες έχουν δικαίωμα ελεύθερης επιλογής προμηθευτή ή συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Το δικαίωμα αυτό παρέχεται στους πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, τη διαδικασία και τον χρόνο. Όλοι οι πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας και οι Επιλέγοντες Πελάτες Φυσικού Αερίου δύνανται να προμηθεύονται ενέργεια, ταυτοχρόνως, από περισσότερους προμηθευτές, με την προϋπόθεση ότι έχουν καθοριστεί τα απαιτούμενα σημεία σύνδεσης και μέτρησης, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ του άρθρου 128, τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ του άρθρου 96, τον Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου της παρ. 8 του άρθρου 80 και τον Κώδικα Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Πελάτες του άρθρου 85. Η διαδικασία αλλαγής προμηθευτή δεν επιφέρει οικονομική επιβάρυνση για τους οικιακούς πελάτες και τις μικρές επιχειρήσεις. Για τους λοιπούς πελάτες τυχόν οικονομική επιβάρυνση απορρέει από συμβατικούς όρους. Η αλλαγή προμηθευτή δεν απαλλάσσει τον πελάτη από την υποχρέωση τήρησης των συμβατικών του δεσμεύσεων.

2. Η Προμήθεια επιτρέπεται μόνο μετά από σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και πελάτη. Η Σύμβαση Προμήθειας συνάπτεται κατόπιν προσφοράς Προμήθειας, την οποία καταρτίζει και υποβάλλει ο Προμηθευτής στον Πελάτη κατόπιν αίτησής του. Οι γενικοί και ειδικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας πρέπει να είναι συμβατοί με τις αρχές της καλής πίστης και τήρησης των συναλλακτικών ηθών, και να καθίστανται εν γνώσει του πελάτη πριν από τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας.

3. Ο Οικιακός Πελάτης έχει δικαίωμα να υπαναχωρήσει αζημίως από τη Σύμβαση Προμήθειας εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία, αν ο Προμηθευτής δεν παρέδωσε στον Πελάτη τα στοιχεία που αναφέρονται στις περ. α', β', γ' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 48, καθώς και τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 51, όπως αυτά εξειδικεύονται με τους Κώδικες Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια, κατά παρέκκλιση της παρ. 1, επιτρέπεται στους προμηθευτές ή στους συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση, να επιβάλλουν τέλος τερματισμού σύμβασης, στους πελάτες που καταγγέλλουν οικειοθελώς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου, πριν από τη λήξη της σύμβασης, υπό τον όρο ότι το εν λόγω τέλος προβλέπεται από σύμβαση την οποία έχει συνάψει οικειοθελώς ο πελάτης και ανακοινώνεται σαφώς στον πελάτη, πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Το εν λόγω τέλος είναι αναλογικό και δεν υπερβαίνει την άμεση οικονομική ζημία του προμηθευτή ή του συμμετέχοντος στην αγορά

που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση, λόγω του τερματισμού της σύμβασης από τον πελάτη, περιλαμβανομένου του κόστους τυχόν δεσμοποιημένων επενδύσεων ή υπηρεσιών, οι οποίες ήδη παρέχονται ως μέρος της σύμβασης. Το βάρος της απόδειξης της άμεσης οικονομικής ζημίας επιβαρύνει τον προμηθευτή ή τον συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση και το επιτρεπτό των τελών τερματισμού της σύμβασης παρακολουθείται από τη ΡΑΕ. Οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες του άρθρου 138.

5. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια, οι οικιακοί πελάτες δικαιούνται να συμμετέχουν σε συστήματα μαζικής αλλαγής προμηθευτή.

6. Οι Πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνουν δωρεάν όλους τους λογαριασμούς και τις πληροφορίες τιμολόγησης.

7. Σε περίπτωση τροποποίησης του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, ως προς τις υποχρεώσεις και απαιτήσεις που επιβάλλονται όσον αφορά το περιεχόμενο του λογαριασμού κατανάλωσης, η διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 138, γνωστοποιείται στις αρμόδιες καταναλωτικές οργανώσεις, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 (Α' 191), προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους.»

Άρθρο 19

Υποχρεώσεις των προμηθευτών -

Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4001/2011 (παρ. 5 Παραρτήματος Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Η παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παροχής στοιχείων στους πελάτες, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι προμηθευτές παρέχουν στους πελάτες στοιχεία είτε μέσω του λογαριασμού κατανάλωσης και των πληροφοριών τιμολόγησης, απευθείας ή με παραπομπή σε συγκεκριμένη πηγή, είτε σε χωριστό έγγραφο συνημμένο στον λογαριασμό κατανάλωσης, σχετικά με:

(α) Τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος, με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο τρόπο, τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο προμηθευτή, εφόσον ο εν λόγω προμηθευτής δραστηριοποιείται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές CO₂, που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος.

Ως προς την περ. α', όσον αφορά ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ν. 4425/2016 (Α' 185) ή εισάγεται από επιχείρηση που βρίσκεται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να χρησιμοποιούνται συγκεντρωτικά στοιχεία που έχουν δοθεί από το χρηματιστήριο ενέργειας ή την εν λόγω επιχείρηση κατά το προηγούμενο έτος. Για την

πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια από συμπαράγωγη υψηλής απόδοσης, μπορούν να χρησιμοποιούνται εγγυήσεις προέλευσης που έχουν εκδοθεί δυνάμει της παρ. 10 του άρθρου 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315). Η πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας πραγματοποιείται με τη χρήση εγγυήσεων προέλευσης, πλην των περ. α) και β) της παρ. 8 του άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328).

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας μεριμνά για την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους τελικούς πελάτες τους, σύμφωνα με το παρόν και για την παροχή τους, σε εθνικό επίπεδο, με συγκρίσιμο τρόπο.»

Άρθρο 20

Συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 48Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 11 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48Α ως εξής:

«Άρθρο 48Α

Συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Οι προμηθευτές δύνανται να παρέχουν σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας του άρθρου 138. Οι τελικοί πελάτες που διαθέτουν εγκατεστημένο ευφυή μετρητή ή του οποίου η εγκατάσταση από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι τεχνικά δυνατή μπορούν να ζητούν τη σύναψη σύμβασης δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας από τουλάχιστον έναν προμηθευτή και από κάθε προμηθευτή που έχει περισσότερους από διακόσιους χιλιάδες (200.000) τελικούς πελάτες. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε προμηθευτής που εκπροσωπεί περισσότερους από διακόσιους χιλιάδες (200.000) μετρητές κατά τους μήνες Δεκέμβριο ή Ιούνιο κάθε έτους («μήνες αναφοράς»), καταρτίζει, δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, και γνωστοποιεί στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), τους Γενικούς Όρους Σύμβασης Προμήθειας Δυναμικής Τιμολόγησης, που παρέχει στους ενδιαφερόμενους πελάτες με τη λήξη του μήνα αναφοράς.

2. Οι προμηθευτές παρέχουν ολοκληρωμένη ενημέρωση στους τελικούς πελάτες σχετικά με τις ευκαιρίες, το κόστος και τους κινδύνους που συνεπάγεται η σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας της παρ. 1 και ενημερώνουν καταλλήλως τους τελικούς πελάτες, σχετικά με την ανάγκη εγκατάστασης κατάλληλου μετρητή ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Οι προμηθευτές εξασφαλίζουν τη συναίνεση κάθε τελικού πελάτη προτού η σύμβαση προμήθειας του πελάτη αυτού μετατραπεί σε σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί τις εξελίξεις της αγοράς, αξιολογεί τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες, εξετάζει τις καταχρηστικές πρακτικές και επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 140. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και δημοσιεύει, ως μέρος της ετήσιας έκθεσης της παρ. 3 του άρθρου 6, για περίοδο τουλάχιστον δέκα (10) ετών αφότου οι συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας καταστούν διαθέσιμες, έκθεση σχετικά με τις κύριες εξελίξεις των εν λόγω συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των προσφορών στην αγορά και του αντίκτυπου στους λογαριασμούς των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την αστάθεια των τιμών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, η οποία υποβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, θεσπίζεται Πλαίσιο Εφαρμογής των Συμβάσεων Δυναμικής Τιμολόγησης. Το Πλαίσιο Εφαρμογής των Συμβάσεων Δυναμικής Τιμολόγησης αποσκοπεί στον προσδιορισμό της αναγκαίας προσαρμογής του πλαισίου που διέπει τη λειτουργία, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις Διαχειριστών, Εκπροσώπων Φορτίου και Πελατών, λαμβάνοντας υπόψη την καταγραφή, μελέτη και ανάλυση των επιμέρους θεμάτων που άπτονται της αποτελεσματικής εφαρμογής των συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης, καθώς και τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Αντικείμενο του Πλαισίου Εφαρμογής των Συμβάσεων Δυναμικής Τιμολόγησης αποτελούν ιδίως:

(α) Θέματα γενικού σχεδιασμού:

(αα) Προσδιορισμός της αγοράς (αγορά επόμενης ημέρας, ενδοημερήσια αγορά) που δύναται να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της τιμής αναφοράς του δυναμικού σκέλους τιμολόγησης.

(αβ) Τυποποίηση της δομής των τιμολογίων με κριτήρια τη διαφάνεια του τρόπου τιμολόγησης, τη δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των διαθέσιμων τιμολογίων προμηθευτών και την τυχόν σκοπιμότητα πρόβλεψης διακριτών τιμολογίων ανά κατηγορία καταναλωτών.

(αγ) Εφαρμογή ορίων στη διακύμανση της τιμής του δυναμικού σκέλους των τιμολογίων.

(αδ) Καθορισμός περιόδου εκκαθάρισης για τον υπολογισμό της χρέωσης του δυναμικού σκέλους του τιμολογίου.

(αε) Καθορισμός και διαθεσιμότητα αναγκαίων μετρητικών συστημάτων και πληροφορίας για την τιμολόγηση της καταναλισκόμενης ενέργειας. Δυνατότητες αξιοποίησης διαθέσιμων συστημάτων τηλεμετρούμενων ηλεκτρονικών (μη ευφυών) μετρητών.

(β) Θέματα πληροφόρησης και προστασίας καταναλωτών:

(βα) Γενικοί και ειδικοί όροι σύμβασης δυναμικής τιμολόγησης, ιδίως δε η διάρκεια της σύμβασης και οι δυνατότητες μονομερούς καταγγελίας από τον πελάτη για μετάπτωση σε άλλο τιμολόγιο ή προμηθευτή.

(ββ) Περιεχόμενο ειδικής προσυμβατικής ενημέρωσης για τις συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης, περιλαμβανομένης ιδίως της ενημέρωσης για τη σχετική αγορά προσδιορισμού της τιμής αναφοράς, τον ακριβή τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων (δυναμικό και μη δυναμικό σκέλος του τιμολογίου), τις ευκαιρίες και τους κινδύνους της δυναμικής τιμολόγησης, λόγω διακύμανσης της τιμής αναφοράς, όπως σαφή ενημέρωση του πελάτη σχετικά με τη βεβαία διακύμανση της χρέωσής του από μήνα σε μήνα ή από έτος σε έτος βάσει της διακύμανσης της τιμής αναφοράς, για τη σημασία της από πλευράς του διαχείρισης του φορτίου, προκειμένου να αποφύγει υπερβολικές χρεώσεις και τη δυνατότητα αξιοποίησης συστημάτων αυτόματης διαχείρισης και εκτιμήσεις διακύμανσης της χρέωσης του πελάτη βάσει ιστορικών δεδομένων για την τιμή αναφοράς και για την κατανάλωσή του.

(βγ) Περιεχόμενο, χρόνος και τρόπος συμβατικής ενημέρωσης: έγκαιρη ενημέρωση για τη διαμόρφωση της τιμής του δυναμικού σκέλους του τιμολογίου, απαιτήσεις διαλειτουργικότητας συστημάτων για την αξιοποίηση της πληροφορίας από αυτόματα συστήματα διαχείρισης φορτίου εγκαταστάσεων.

(βδ) Τρόπος χορήγησης και περιεχόμενο συναίνεσης πελάτη για προσχώρηση σε σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης. Καταχώρηση και τήρηση σχετικών τεκμηρίων από τους Προμηθευτές.

(βε) Θέματα τιμολόγησης.

(γ) Θέματα εποπτείας και επιβολής.

Περιεχόμενο και διαδικασία ενημέρωσης της ΡΑΕ για τα διαθέσιμα προϊόντα δυναμικής τιμολόγησης, τους όρους των συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης, καθώς και για τις συναφείς συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης.

(δ) Προσδιορισμός του τρόπου υλοποίησης του νέου πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης και κατανομή αρμοδιοτήτων:

(δα) Προσδιορισμός αναγκών συμπλήρωσης κανονιστικού πλαισίου (όπως νόμοι, κώδικες, κανονισμοί, εγχειρίδια),

(δβ) προσδιορισμός αναγκών σε επίπεδο υλοποίησης (διαδικασίες, συστήματα, τεχνολογίες),

(δγ) προσδιορισμός αρμόδιων φορέων, ενεργειών και χρονοδιαγράμματος για την εκπλήρωση των ανωτέρω.»

Άρθρο 21

Σύμβαση παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης - Προσθήκη άρθρου 48B στον ν. 4001/2011 (άρθρο 13 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48B ως εξής:

«Άρθρο 48B

Σύμβαση παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης

1. Οι τελικοί πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας είναι ελεύθεροι να αγοράζουν και να πωλούν υπηρεσίες ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της σωρευτικής

εκπροσώπησης και εξαιρουμένης της προμήθειας, ανεξάρτητα από τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν συνάψει και από επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας της επιλογής τους, σύμφωνα με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο.

2. Αν ο τελικός πελάτης επιθυμεί να συνάψει σύμβαση με φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης για την παροχή υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης, μπορεί να το πράξει χωρίς τη συγκατάθεση του Προμηθευτή του. Με την υπογραφή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης, και καθ' όλον τον χρόνο ισχύος της, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των τελικών πελατών σχετικά με τη συμμετοχή, εκκαθάριση, τιμολόγηση και τον διακανονισμό των συναλλαγών που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης, στη σχετική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, μεταβιβάζονται στον φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης. Ειδικότερα θέματα σχετικά με τις τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης, τη συμμετοχή των φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, καθώς και τις οικονομικές σχέσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, καθορίζονται στους οικείους Κώδικες και Κανονισμούς των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και στις σχετικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών.

3. Οι συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση ενημερώνουν πλήρως τους πελάτες για τους όρους και τις προϋποθέσεις των συμβάσεων που τους προσφέρουν, σύμφωνα με τον Κανονισμό για την άσκηση της δραστηριότητας εκπροσώπησης της παρ. 2 του άρθρου 13.

4. Στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης που συνάπτουν οι τελικοί πελάτες με τους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, περιλαμβάνονται προβλέψεις για το δικαίωμα των πελατών αυτών, να λαμβάνουν όλα τα συναφή στοιχεία για την απόκριση ζήτησης ή την παρεχόμενη και πωλούμενη ηλεκτρική ενέργεια, δωρεάν, τουλάχιστον μια φορά σε κάθε περίοδο χρέωσης, κατόπιν αιτήματός τους.

5. Τα δικαιώματα των παρ. 1, 2 και 4 παρέχονται στους τελικούς πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, τις τεχνικές και διοικητικές απαιτήσεις, τις διαδικασίες ή τον χρόνο. Ειδικότερα, οι τελικοί πελάτες, δεν υποβάλλονται σε τεχνικές και διοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες και χρεώσεις, κυρώσεις ή άλλον αδικαιολόγητο συμβατικό περιορισμό από τους προμηθευτές τους, που επιφέρουν διακρίσεις σε βάρος τους, οι οποίες πηγάζουν από την ύπαρξη τυχόν σύμβασης παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης. Επιπλέον, οι Παραγωγοί ή οι τελικοί πελάτες δεν επιβαρύνονται με δυσανάλογα έξοδα για την αλλαγή φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης.»

Άρθρο 22

Εργαλεία σύγκρισης - Προσθήκη άρθρου 48Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 14 και περ. κε' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48Γ ως εξής:

«Άρθρο 48Γ

Εργαλεία σύγκρισης

1. Οι οικιακοί πελάτες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις με αναμενόμενη ετήσια κατανάλωση κάτω από εκατό χιλιάδες (100.000) κιλοβατώρες (kWh) δικαιούνται να έχουν δωρεάν πρόσβαση σε τουλάχιστον ένα (1) εργαλείο σύγκρισης των προσφορών των προμηθευτών, περιλαμβανομένων των προσφορών για συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας. Οι πελάτες ενημερώνονται για τη διαθεσιμότητα των εργαλείων αυτών από τους λογαριασμούς τους ή από τα έγγραφα που τους συνοδεύουν ή με άλλα μέσα. Τα εργαλεία σύγκρισης πληρούν τουλάχιστον τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) λειτουργούν ανεξάρτητα από τους συμμετέχοντες στην αγορά και εξασφαλίζουν ότι όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας έχουν ίση μεταχείριση στα αποτελέσματα αναζήτησης,

β) αναφέρουν με σαφήνεια τους ιδιοκτήτες τους και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χειρίζεται και ελέγχει το εργαλείο, και παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης των εργαλείων,

γ) θέτουν σαφή και αντικειμενικά κριτήρια, στα οποία βασίζεται η σύγκριση, περιλαμβανομένων και υπηρεσιών, και τα κοινοποιούν,

δ) χρησιμοποιούν απλή και σαφή γλώσσα,

ε) παρέχουν ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση και αναφέρουν την ώρα της τελευταίας ενημέρωσης,

στ) είναι προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία, όντας αντιληπτά και κατανοητά,

ζ) περιλαμβάνουν αποτελεσματική διαδικασία για την αναφορά εσφαλμένης πληροφόρησης, σχετικά με τις δημοσιοποιούμενες προσφορές, και

η) πραγματοποιούν συγκρίσεις και ταυτόχρονα περιορίζουν τις απαιτούμενες πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για τη σύγκριση.

Κατ'ελάχιστον ένα εργαλείο σύγκρισης καλύπτει ολόκληρη την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Αν η αγορά καλύπτεται από πολλαπλά εργαλεία σύγκρισης και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται σε αυτά δεν καλύπτουν πλήρως την αγορά, τα εργαλεία αυτά περιλαμβάνουν σαφή σχετική δήλωση, πριν από την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

2. Τα εργαλεία που αναφέρονται στην παρ. 1, μπορούν να τελούν υπό τη διαχείριση οποιασδήποτε οντότητας, ιδίως δημόσιων αρχών ή φορέων και ιδιωτικών εταιρειών.

3. Αρμόδια αρχή για την έκδοση σημάτων εμπιστοσύνης για τα εργαλεία σύγκρισης, τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρ. 1, ορίζεται η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ). Με απόφαση της ΡΑΕ εξειδικεύονται οι απαιτήσεις της παρ. 1. Η ΡΑΕ υποχρεούται να παρακολουθεί τη διαθεσιμότητα εργαλείων σύγκρισης και να εξασφαλίζει ότι τα εργαλεία σύγκρισης που φέρουν σήμα εμπιστοσύνης εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις της παρ. 1.

4. Όλα τα εργαλεία σύγκρισης προσφορών των συμμετεχόντων στην αγορά είναι επιλέξιμα για υποβολή αί-

τησης για σήμα εμπιστοσύνης σύμφωνα με το παρόν σε εθελοντική βάση και χωρίς διακρίσεις. Το σήμα εμπιστοσύνης απονέμεται, αναστέλλεται και ανακαλείται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ. Αν εργαλείο σύγκρισης προσφορών, στο οποίο έχει απονεμηθεί σήμα εμπιστοσύνης, παραβιάζει τους όρους λειτουργίας του ή τις σχετικές συστάσεις και αποφάσεις της ΡΑΕ, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει χρηματική κύρωση στον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή του, κατά το άρθρο 36.

5. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, για το χρονικό διάστημα που η ΡΑΕ παρέχει εργαλείο σύγκρισης το οποίο πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 1 και καλύπτει ολόκληρη την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, δεν εκδίδονται σήματα εμπιστοσύνης για έτερα εργαλεία σύγκρισης.»

Άρθρο 23

Απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής

εκπροσώπησης - Προσθήκη άρθρου 48Δ στον ν. 4001/2011

(παρ. 1 άρθρου 17 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48Δ ως εξής:

«Άρθρο 48Δ

Απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής

εκπροσώπησης

1. Η προσφορά απόκρισης ζήτησης από τους τελικούς πελάτες δύναται να παρέχεται μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, σύμφωνα με τους Κανονισμούς των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185).

2. Οι τελικοί πελάτες, συμπεριλαμβανομένων όσων προσφέρουν απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, δύνανται να συμμετέχουν από κοινού με τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας σε όλες τις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις.»

Άρθρο 24

Διαφάνεια των χρεώσεων και των

πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4001/2011

(παρ. 8 άρθρου 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 49 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 49

Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών

1. Οι Πελάτες έχουν δωρεάν και εύκολη, χωρίς διακρίσεις, πρόσβαση στην πληροφορία που θα τους επιτρέπει να επιλέγουν τον κατάλληλο για αυτούς Προμηθευτή και, ιδίως, τις εκάστοτε ισχύουσες χρεώσεις και τους όρους των Συμβάσεων Προμήθειας εκάστου Προμηθευτή για τις κατηγορίες Πελατών που εξυπηρετούν, στοιχεία σχετικά με την κατανάλωσή τους, καθώς και στοιχεία της συνολικής χρέωσης της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου εκάστου Πελάτη.

2. Οι Προμηθευτές υποχρεούνται να δημοσιοποιούν, τουλάχιστον στην ιστοσελίδα τους, όλους τους όρους και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις Συμβάσεις

Προμήθειας και τους αντίστοιχους τιμοκαταλόγους τους. Οι όροι και οι προϋποθέσεις δεν θεσπίζουν υπέρμετρες υποχρεώσεις, σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, για τη σύναψη σύμβασης ή τη λύση αυτής ή την άσκηση οποιουδήποτε άλλου συμβατικού δικαιώματος, όπως υπερβολικά μεγάλο αριθμό δικαιολογητικών. Στους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου είναι δυνατόν να εξειδικεύονται τα δικαιώματα αυτά και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των συμμετεχόντων στην αγορά, ιδίως των αρμόδιων διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας και των Προμηθευτών, ώστε να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση των δικαιωμάτων των Πελατών.

3. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί συγκεντρωτικούς πίνακες με την ιστοσελίδα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τα δημοσιευμένα τιμολόγια κάθε Προμηθευτή, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στον Κώδικα Προμήθειας.

4. Κάθε Προμηθευτής υποχρεούται να τηρεί την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιοποιεί γενικά στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώνει σχετικά με τους Πελάτες του, καθώς και στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητές του. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι Προμηθευτές στους Πελάτες τους και ιδίως τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 48, καθώς και η παροχή αυτών σε εθνικό επίπεδο με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.»

Άρθρο 25

Εξειδίκευση ρυθμίσεων Κωδίκων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 51 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 12 και παρ. 6 άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 51 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί Κωδίκων Προμηθειών, η περ. (α) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 αντικαθίσταται, στην περ. (γ) της παρ. 3 προσδιορίζεται ότι οι Κώδικες Προμήθειας περιλαμβάνουν και τις ελάχιστες απαιτήσεις της τιμολόγησης, και το άρθρο 51 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 51

Κώδικας Προμήθειας

1. Με τους Κώδικες Προμήθειας που εκδίδονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 85 για το Φυσικό Αέριο και 138 για την ηλεκτρική ενέργεια, δύναται να εξειδικεύονται οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και να διαφοροποιούνται οι ως άνω υποχρεώσεις των Προμηθευτών για διαφορετικές κατηγορίες πελατών ανάλογα των ιδιοτεροτήτων των πελατών αυτών ως προς την κατανάλωσή τους και τις οικονομικές και διαπραγματευτικές τους δυνατότητες. Με τους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου ρυθμίζονται ειδικότερα:

(α) Η διαδικασία αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντος στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση και το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωσή της, το οποίο δεν υπερβαίνει τις είκοσι μία (21) ημερολογιακές ημέρες, από την κοινοποίηση της σχετικής εντολής, περί αλλαγής εκπροσώπησης προς

τον αρμόδιο Διαχειριστή, καθώς και οι υποχρεώσεις του προμηθευτή και του πελάτη κατά τη διαδικασία αλλαγής, η οποία διαμορφώνεται ώστε να διευκολύνεται η αλλαγή προμηθευτή χωρίς οικονομική επιβάρυνση του πελάτη. Ειδικά για τους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, η τεχνική διαδικασία αλλαγής προμηθευτή είναι δυνατή οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα και διαρκεί έως είκοσι τέσσερις (24) ώρες.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις Προμήθειας σε Πελάτες.

(γ) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις Προμηθευτών και πελατών, τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης σύμβασης μεταξύ τους όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

(δ) Τα θέματα που αφορούν την προστασία των καταναλωτών από αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

(ε) Η διαδικασία σύναψης Σύμβασης Προμήθειας και ιδίως:

(αα) Η διαδικασία υποβολής προσφοράς για την παροχή υπηρεσίας Προμήθειας.

(ββ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της προσφοράς, που περιλαμβάνει σχέδιο Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων των προτεινόμενων από τον Προμηθευτή τιμολογίων και των ειδικών και γενικών όρων της Σύμβασης, όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, οι όροι διακοπτόμενου φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας και οι ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(γγ) Οι όροι προσφοράς πρόσθετων υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες ενεργειακής αποδοτικότητας, εφόσον αυτοί δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή και του αντίστοιχου Κώδικα Προμήθειας, καθώς και τις σχετικές χρεώσεις για τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες.

(δδ) Οι σχετικές εξουσιοδοτήσεις που δύνανται να παρέχονται από τους Πελάτες προς τους Προμηθευτές.

(εε) Οι προϋποθέσεις άρνησης Προμήθειας.

(στ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας σύμφωνα με την παρ. 2.

(ζ) Η ελάχιστη διάρκεια της Σύμβασης Προμήθειας και σχετικοί όροι και προϋποθέσεις για την πρόωρη λύση και καταγγελία της Σύμβασης.

(η) Η δυνατότητα καταβολής και επιστροφής εγγύησης, καθώς και ο τρόπος καθορισμού αυτής.

(θ) Οι όροι και προϋποθέσεις ώστε οι Πελάτες να έχουν ελευθερία επιλογής μεθόδων πληρωμής που είναι δίκαιες και διαφανείς.

(ι) Τα ελάχιστα τυποποιημένα έντυπα που υποχρεούται να καταρτίζει κάθε Προμηθευτής και να διαθέτει δωρεάν τουλάχιστον στα σημεία εξυπηρέτησης Πελατών και μέσω της ιστοσελίδας, καθώς και τα έντυπα που συνοδεύουν τη Σύμβαση Προμήθειας.

(ια) Οι λεπτομέρειες, καθώς και τα στοιχεία που υποχρεούται να κοινοποιεί ο Προμηθευτής στη ΡΑΕ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 49.

(ιβ) Οι υποχρεώσεις της ΡΑΕ σχετικά με την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών και τη διευκόλυνσή τους στην επιλογή Προμηθευτή.

(ιγ) Οι βασικές αρχές κατάρτισης τιμολογίων προμήθειας, ώστε, μεταξύ άλλων, να είναι αυτά εύκολα συγκρίσιμα, λαμβάνοντας υπόψη και τις ακολουθούμενες πρακτικές μέτρησης των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας.

(ιδ) Η διαδικασία και οι όροι της παροχής υπηρεσιών Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου και, προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργεια και, Καθολικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 και 58 και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι Πελάτες που δικαιούνται τις υπηρεσίες αυτές.

2. Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου περιλαμβάνει τα στοιχεία του Προμηθευτή, την περιγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών, τους γενικούς και ειδικούς όρους Προμήθειας, τα τιμολόγια προμήθειας και τις λοιπές χρεώσεις, τον τρόπο εκτίμησης ή μέτρησης της κατανάλωσης, τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων βάσει εκτιμήσεων κατανάλωσης ή μετρήσεων και τυχόν ειδικούς όρους.

3. Ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση Προμήθειας, οι Κώδικες Προμήθειας καθορίζουν ιδίως:

(α) Τις υποχρεώσεις του Προμηθευτή σχετικά με την ενημέρωση του Πελάτη, ιδίως σχετικά με τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια, τις λοιπές χρεώσεις και τους τρόπους επικοινωνίας.

(β) Τη διαδικασία και τη συχνότητα έκδοσης και αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της Σύμβασης Προμήθειας.

(γ) Το ελάχιστο περιεχόμενο του λογαριασμού κατανάλωσης και τις ελάχιστες απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι λογαριασμοί και οι πληροφορίες τιμολόγησης.

(δ) Τους εναλλακτικούς τρόπους αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης.

(ε) Τη διαδικασία διόρθωσης λογαριασμών κατανάλωσης.

(στ) Τη διαδικασία και τους τρόπους εξόφλησης λογαριασμών κατανάλωσης.

(ζ) Τη διαδικασία χειρισμού ληξιπρόθεσμων οφειλών.

(η) Τη διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(θ) Τη διαδικασία τροποποίησης των όρων της Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων και των τιμολογίων προμήθειας, σύμφωνα με εκ των προτέρων καθορισμένα αντικειμενικά, διαφανή και επαληθεύσιμα κριτήρια και τα δικαιώματα του καταναλωτή σε περίπτωση μονομερούς τροποποίησης των όρων της Σύμβασης από τον Προμηθευτή.

(ι) Τη διαδικασία καταγγελίας της Σύμβασης Προμήθειας.

(ια) Τις περιπτώσεις και τη διαδικασία λύσης και εκχώρησης της Σύμβασης Προμήθειας.»

Άρθρο 26

Ενιαία σημεία επαφής - Τροποποίηση άρθρου 54 ν. 4001/2011

(άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 54 του ν. 4001/2011 (Α' 179), προστίθεται τίτλος, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και προσ-

διορίζεται ότι στα ενιαία σημεία επαφής για τους καταναλωτές εντάσσεται και ο ισότοπος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), και το άρθρο 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 54

Ενιαία σημεία επαφής

Ενιαία σημεία επαφής για την παροχή κάθε αναγκαίας πληροφορίας που αφορά στα δικαιώματα των καταναλωτών, την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τους τρόπους προσφυγής τους σε περίπτωση διαφοράς, είναι τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) της επικράτειας και ο ισότοπος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας.»

Άρθρο 27

Επιβολή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

χωρίς διακρίσεις για τους συμμετέχοντες -

Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4001/2011

(παρ. 4 άρθρου 5 και άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ)

2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υποχρεώσεων για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, προστίθεται περ. (στ), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι υποχρεώσεις για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου στους Πελάτες και να μην εμποδίζουν τον υγιή ανταγωνισμό. Για τον σκοπό αυτόν πριν από την πρόταση της παρ. 1 εκδίδεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Έκθεση Επιπτώσεων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στις ιστοσελίδες του Υπουργείου και της ΡΑΕ και στην οποία αναφέρονται κατ'ελάχιστον:

(α) Η αναγκαιότητα λήψης του μέτρου της επιβολής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(β) Ανάλυση των επιπτώσεων του προτεινόμενου μέτρου στον ανταγωνισμό.

(γ) Ειδική αιτιολόγηση ως προς την αναλογικότητα του μέτρου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό σε σχέση με λιγότερο επαχθή για τον ανταγωνισμό μέτρα.

(δ) Τον προτεινόμενο χρονικό περιορισμό επιβολής του μέτρου και την περιοδική επανεξέταση των κριτηρίων επιβολής του.

(ε) Τα μέτρα εξασφάλισης της διαφάνειας στον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος και της αποτροπής της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(στ) Η διασφάλιση ότι το μέτρο επιβολής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, προς όφελος των ενεργειακά φτωχών ή ευάλωτων οικιακών πελατών, δεν συνεπάγεται πρόσθετο κόστος για τους συμμετέχοντες στην αγορά, κατά τρόπο που εισάγει διακρίσεις.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ζητεί, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τις απόψεις της ΡΑΕ και της Επιτροπής Ανταγωνισμού.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΥΦΥΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ****Άρθρο 28**

**Παρακολούθηση, εγκατάσταση, αξιολόγηση
και εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης -
Τροποποίηση άρθρου 59 ν. 4001/2011
(παρ. 2 έως 6 άρθρου 19 και Παράρτημα II
Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στο άρθρο 59 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ευφυών συστημάτων μέτρησης κατανάλωσης ενέργειας: α) αντικαθίσταται η παρ. 1, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αντικαθίσταται από δύο εδάφια και προστίθεται εδάφιο στο τέλος της, γ) στην παρ. 3 στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η εισήγηση των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής και οι περ. β) και ε) αυτού εξειδικεύονται ως προς το περιεχόμενο της σχετικής απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, δ) τροποποιείται η παρ. 4 ως προς το χρονικό διάστημα εξοπλισμού των Πελατών με ευφυή συστήματα μέτρησης, ε) προστίθενται παρ. 5, 6, 7 και 8, και το άρθρο 59 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 59

Εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), προβλέπεται η ευρείας κλίμακας αντικατάσταση υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στα Δίκτυα Διανομής, με αντίστοιχα ευφυή συστήματα και ρυθμίζεται κάθε συναφές ζήτημα, με στόχο την παροχή δυνατότητας ενεργού συμμετοχής των τελικών καταναλωτών στην αγορά ενέργειας και γενικότερα την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη λειτουργία της.

2. Για τη μελλοντική ανάπτυξη και εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης σε δίκτυο διανομής που δεν εντάσσεται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), ο αρμόδιος Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής υποβάλλει στη ΡΑΕ εισήγηση η οποία λαμβάνει υπόψη τη μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους και περιλαμβάνει εναλλακτικές προτάσεις για τα θέματα της παρ. 1, εντός ενός (1) έτους από την λήψη της σχετικής άδειας διαχείρισης δικτύου διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 131Β. Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης η ως άνω εισήγηση επανυποβάλλεται κάθε δύο (2) έτη, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

Για την κατάρτιση της εισήγησής του, ο αρμόδιος Διαχειριστής λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα τεχνοοικονομικής μελέτης κόστους - οφέλους (ΜΚΟ), την οποία και συνυποβάλλει με την παραπάνω εισήγηση.

Η ΜΚΟ εκπονείται με μέριμνα του αρμόδιου Διαχειριστή και περιλαμβάνει την εξέταση εναλλακτικών τεχνικών λύσεων για την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης στο Δίκτυο Διανομής, την εκτίμηση του αναμενόμενου κόστους κάθε λύσης, καθώς και του οφέλους της για τη δραστηριότητα της διανομής, για τις διάφορες κατηγορίες χρηστών του Δικτύου και τους Προμηθευτές, και την εκτίμηση του εφικτού χρόνου υλοποίησής της.

Στην αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων λαμβάνεται υπόψη η μεθοδολογία της ανάλυσης κόστους - οφέλους, οι ελάχιστες λειτουργίες ευφυών συστημάτων μέτρησης της Σύστασης 2012/148/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2012, «σχετικά με τις προετοιμασίες για την εμπορική εξάπλωση των έξυπνων συστημάτων μέτρησης» (L 73), καθώς και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για τη διασφάλιση του υψηλότερου επίπεδου ασφαλείας στον κυβερνοχώρο και προστασίας των δεδομένων.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ένταξη του έργου στον προγραμματισμό της ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, όπως, μεταξύ άλλων:

(α) οι ελάχιστες λειτουργικές απαιτήσεις και προδιαγραφές όσον αφορά είτε στα μετρητικά συστήματα ή στις σχετικές υπηρεσίες που παρέχονται στην αγορά ενέργειας και εξειδικεύονται για διάφορες κατηγορίες συμμετεχόντων σε αυτήν,

(β) οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά σε θέματα τυποποίησης, διαλειτουργικότητας και επεκτασιμότητας των ευφυών συστημάτων μέτρησης, σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την ικανότητά τους να παρέχουν στοιχεία για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών και με τη δυνατότητα ένταξης στο σύστημα μετρητικού εξοπλισμού της επιλογής των χρηστών του Δικτύου,

(γ) ο προϋπολογισμός έργου και όροι προσδιορισμού της δαπάνης που εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του Δικτύου,

(δ) το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, καθώς και αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα ταμειακών ροών,

(ε) η μεθοδολογία επιμερισμού δαπάνης μεταξύ του αρμόδιου Διαχειριστή και των Χρηστών του Δικτύου, λαμβάνοντας υπόψη το μακροπρόθεσμο όφελος για ολοκλήρωση την αλυσίδα αξίας.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια στόχοι για την ολοκλήρωση του έργου είναι η δεκαετία, καθώς και ο εξοπλισμός με ευφυή συστήματα μέτρησης τουλάχιστον ποσοστού ογδόντα τοις εκατό (80%) των Πελατών, εντός επτά (7) ετών από τη θετική αξιολόγηση της ανάπτυξης των ευφυών συστημάτων μέτρησης, σύμφωνα με την παρ. 1.

5. Η ΡΑΕ παρακολουθεί σε τακτική βάση την εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης, με σκοπό την παρακολούθηση των οφελών για τους καταναλωτές.

6. Όταν η εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, σύμφωνα με την παρ. 1, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους - οφέλους της παρ. 2, η εν λόγω αξιολόγηση επανεξετάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας το αργότερο κάθε τέσσερα (4) έτη. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τα αποτελέσματα της επικαιροποιημένης αξιολόγησης κόστους - οφέλους, μόλις καταστούν διαθέσιμα.

7. Τα ευφυή συστήματα μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας που είναι εγκατεστημένα ή των οποίων η έναρξη εργασιών τοποθετείται πριν από την 4η.7.2019, μπορούν να παραμείνουν σε λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια της

ζωής τους, στη δε περίπτωση ευφυών συστημάτων μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της παρ. 3 του παρόντος και του άρθρου 59Α έως την 5η Ιουλίου 2031.

Για τον σκοπό της παρούσας ως έναρξη εργασιών νοείται είτε η έναρξη των εργασιών κατασκευής για την επένδυση είτε η πρώτη δέσμευση της εταιρείας για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλη δέσμευση που καθιστά την επένδυση αμετάκλητη, οποιαδήποτε και αν είναι πρώτη χρονικά. Η αγορά οικοπέδων και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η έκδοση αδειών και η εκπόνηση προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας δεν λογίζονται ως έναρξη εργασιών. Αναφορικά με τις εξαγορές, ως «έναρξη εργασιών» νοείται η χρονική στιγμή της απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα επιχείρηση.

8. Η παρ. 2 δεν ισχύει για την εφαρμογή και ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης στο ΕΔΔΗΕ από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

Άρθρο 29

Λειτουργικές δυνατότητες ευφυούς μέτρησης για την ηλεκτρική ενέργεια - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 20 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 59Α, ως εξής:

«Άρθρο 59Α

Λειτουργικές δυνατότητες ευφυούς μέτρησης για την ηλεκτρική ενέργεια

Όταν η εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης αξιολογείται θετικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους - οφέλους της παρ. 2 του άρθρου 59, ή όταν η εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης αναπτύσσεται συστηματικά μετά την 4η Ιουλίου 2019, τα ευφυή συστήματα μέτρησης εφαρμόζονται σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 59 και τις ακόλουθες αρχές:

(α) Τα συστήματα ευφυούς μέτρησης μετρούν την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και παρέχουν στους τελικούς πελάτες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό χρόνο χρήσης. Τα επικυρωμένα ιστορικά δεδομένα κατανάλωσης καθίστανται εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα και ορατά στους τελικούς πελάτες, κατόπιν αιτήματος και χωρίς πρόσθετη χρέωση. Τα μη επικυρωμένα δεδομένα κατανάλωσης σε σχεδόν πραγματικό χρόνο καθίστανται, επίσης, εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα στους τελικούς πελάτες, χωρίς πρόσθετη χρέωση, μέσω τυποποιημένης διεπαφής ή εξ αποστάσεως πρόσβασης, με στόχο την υποστήριξη αυτοματοποιημένων προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης, της απόκρισης ζήτησης και λοιπών υπηρεσιών.

(β) Η ασφάλεια των ευφυών συστημάτων μέτρησης και επικοινωνίας δεδομένων διασφαλίζεται, σύμφωνα με την κείμενη ενωσιακή νομοθεσία και με τη δέουσα προσοχή στις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για την εξασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας στον

κυβερνοχώρο, λαμβανομένων υπόψη του κόστους και της αρχής της αναλογικότητας.

(γ) Η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των τελικών πελατών διασφαλίζεται σύμφωνα με την κείμενη ενωσιακή νομοθεσία.

(δ) Οι διαχειριστές των μετρητών διασφαλίζουν ότι οι μετρητές των ενεργών πελατών που τροφοδοτούν ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο μπορούν να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο από τους χώρους των ενεργών πελατών.

(ε) Εάν οι τελικοί πελάτες υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα στοιχεία για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτούν στο δίκτυο και τα στοιχεία κατανάλωσής τους ηλεκτρικής ενέργειας διατίθενται στους ίδιους, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), μέσω τυποποιημένης διεπαφής επικοινωνίας και εξ αποστάσεως πρόσβασης, ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των τελικών πελατών, σε εύληπτο μορφότυπο, που θα μπορούν να χρησιμοποιούν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές.

(στ) Παρέχονται κατάλληλες συμβουλές και πληροφορίες στους τελικούς πελάτες, πριν από ή κατά τον χρόνο εγκατάστασης ευφυών μετρητών, ιδίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους, όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων του μετρητή, την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.

(ζ) Τα ευφυή συστήματα μέτρησης παρέχουν στους τελικούς πελάτες τη δυνατότητα μέτρησης και εκκαθάρισης σε χρονικά διαστήματα που αντιστοιχούν στην περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων στην αγορά εξισορρόπησης.

Για τους σκοπούς της περ. ε), οι τελικοί πελάτες μπορούν να λαμβάνουν τα δεδομένα μετρήσεων ή να τα διαβιβάζουν σε άλλο μέρος χωρίς πρόσθετο κόστος, σύμφωνα με το δικαίωμά τους στη φορητότητα των δεδομένων, κατά το άρθρο 20 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (L 119).»

Άρθρο 30

Διαχείριση δεδομένων, απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και διαδικασίες για πρόσβαση στα δεδομένα που αφορούν ενεργειακές δραστηριότητες ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 59Β στον ν. 4001/2011 (άρθρο 23, άρθρο 24, περ. η' άρθρου 58 και περ. κ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται νέο άρθρο 59Β, ως εξής:

«Άρθρο 59B

Διαχείριση δεδομένων, απαιτήσεις
διαλειτουργικότητας και διαδικασίες για
πρόσβαση στα δεδομένα

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, στα δεδομένα των ενεργειακών δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνονται η μέτρηση και κατανάλωση, καθώς και δεδομένα που απαιτούνται για την αλλαγή προμηθευτή από τους τελικούς πελάτες, την απόκριση ζήτησης και λοιπές υπηρεσίες. Στα εν λόγω δεδομένα δύνανται να έχουν πρόσβαση τα επιλέξιμα μέρη που καθορίζονται στους οικείους κώδικες και κανονισμούς.

2. Οι κανόνες για την πρόσβαση σε δεδομένα και την αποθήκευση δεδομένων, για τους σκοπούς του παρόντος, συμμορφώνονται με την κείμενη ενωσιακή νομοθεσία. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο του παρόντος νόμου διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ» (L 119).

3. Η διαχείριση των δεδομένων οργανώνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζονται η αποτελεσματική και ασφαλής πρόσβαση στα δεδομένα και η ανταλλαγή τους, καθώς και η εν γένει προστασία και η ασφάλεια των δεδομένων. Τα αρμόδια για τη διαχείριση δεδομένων μέρη παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα του τελικού πελάτη, σε κάθε επιλέξιμο μέρος, σύμφωνα με τους Κώδικες των άρθρων 96, 118Α, 128 και 138 του παρόντος και τους Κανονισμούς του άρθρου 18 του ν. 4425/2016 (Α' 185). Τα επιλέξιμα μέρη έχουν στη διάθεσή τους τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς διακρίσεις και ταυτόχρονα. Η πρόσβαση στα δεδομένα είναι εύκολη και οι σχετικές διαδικασίες καθίστανται δημόσια διαθέσιμες. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας καθορίζονται και εξειδικεύονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), κατόπιν εισήγησης των επιμέρους αρμόδιων αρχών και εμπλεκόμενων φορέων.

4. Τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα της παρ. 1 εποπτεύονται από τη ΡΑΕ, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας του άρθρου 7 του ν. 4577/2018 (Α' 199), ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις αντίστοιχες απαιτήσεις του παρόντος νόμου. Επίσης, τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα της παρ. 1 διορίζουν υπεύθυνους συμμόρφωσης, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων που έχουν λάβει τα οικεία μέρη, με στόχο τη διασφάλιση της αμερόληπτης πρόσβασης στα δεδομένα και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου.

5. Δεν επιβάλλεται πρόσθετη χρέωση στους τελικούς πελάτες για την πρόσβαση στα δεδομένα τους ή για την υποβολή αιτήματος με σκοπό τα δεδομένα τους να καταστούν διαθέσιμα. Τυχόν χρεώσεις που επιβάλλονται για παροχή υπηρεσιών δεδομένων είναι εύλογες και δεόντως αιτιολογημένες και εγκρίνονται από τη ΡΑΕ.

6. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας εφαρμόζουν τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και τις διαδικασίες για την πρόσβαση στα δεδομένα οι οποίες αναφέρονται στις εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158). Οι εν λόγω απαιτήσεις και διαδικασίες βασίζονται σε υφιστάμενες εθνικές πρακτικές.»

Άρθρο 31

Τήρηση αρχείων - Προσθήκη άρθρου 59Γ στον
ν. 4001/2011
(άρθρο 64 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 59Γ, ως εξής:

«Άρθρο 59Γ

Τήρηση αρχείων

1. Οι Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται να τηρούν στη διάθεση των εθνικών αρχών, περιλαμβανομένων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε (5) έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της, με πελάτες χονδρικής και Διαχειριστές συστήματος μεταφοράς.

2. Τα δεδομένα της παρ. 1 περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, ιδίως τους κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, την ποσότητα, την ημερομηνία και την ώρα εκτέλεσης, τις τιμές συναλλαγής, τον τρόπο ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς και λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της.

3. Η ΡΑΕ δύναται να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, εφόσον δεν κοινοποιούνται εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικές με χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ» (L 173).

4. Το παρόν δεν δημιουργεί πρόσθετες υποχρεώσεις έναντι των αρχών που αναφέρονται στην παρ. 1 για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

5. Οι αρμόδιες αρχές της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οι οντότητες της εν λόγω Οδηγίας, όταν αυτό ζητηθεί από τις αρχές της παρ. 1.»

**ΜΕΡΟΣ Ε'
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Άρθρο 32

**Τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή
απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής
εκπροσώπησης και ζητήματα πρόσβασης
σε δεδομένα - Τροποποίηση άρθρου 96
ν. 4001/2011**

**(παρ. 5 άρθρου 17, παρ. 1 και 5 άρθρου 23
Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στην παρ. 2 του άρθρου 96 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθενται περ. ιαα), ιαβ) και ιαγ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος ρυθμίζονται ιδίως:

α) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Συστήματος. Ειδικότερα, ορίζονται οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια και οι απαιτήσεις σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά στη σύνδεση εγκαταστάσεων χρηστών, περιλαμβανομένων δικτύων διανομής, με το Σύστημα, το βαθμό της αξιοπιστίας εξυπηρέτησής τους, τον εξοπλισμό καταναλωτών με άμεση σύνδεση, τα κυκλώματα διασυνδέσεων και τις απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Επίσης, καθορίζονται δείκτες για την παρακολούθηση της απόδοσης του Συστήματος.

β) Η διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος συντήρησης του Συστήματος, στο οποίο περιλαμβάνονται κατ'ελάχιστον οι εργασίες συντήρησης και τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια και έγκαιρη συντήρηση του Συστήματος.

γ) Οι προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης πρόσβασης στο Σύστημα, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση στο Σύστημα, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με τη σύνδεση, και η διαδικασία σύναψης των σχετικών συμβάσεων. Η πρόσβαση των χρηστών στο Σύστημα γίνεται με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ τους και μεταξύ των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς μπορεί να αρνείται την πρόσβαση στο Σύστημα, μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης του Συστήματος. Η άρνηση πρόσβασης αιτιολογείται ειδικώς, με βάση αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά κριτήρια. Σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης ο Διαχειριστής του Συστήματος οφείλει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα αναγκαία μέτρα ενίσχυσης του Συστήματος έναντι ανταλλάγματος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω ενισχύσεων και το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου.

δ) Η προθεσμία μέσα στην οποία ο Διαχειριστής του Συστήματος υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι συνέπειες της παράλειψης της απάντησης μέσα στην προθεσμία αυτή.

ε) Οι υποχρεώσεις που πρέπει να πληρούνται για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το ΕΣΜΗΕ σε σχέση με τη διασφάλιση της επάρκειας ισχύος στο Σύστημα και ο τρόπος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής κινήτρων και επιβολής κυρώσεων από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ιδίως για τη διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση ασφαλών περιθωρίων προσφοράς ισχύος και η εύρυθμη λειτουργία του προγραμματισμού εγχύσεων και απορροφήσεων και της κατανομής φορτίου. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης τυχόν πληρωμών για τη διαθεσιμότητα των παρόχων ισχύος.

στ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που οφείλει να ακολουθεί ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς για τη σύναψη συμβάσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 95 του παρόντος νόμου.

ζ) Ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης σταθμών παραγωγής με το Σύστημα και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

η) Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με το Σύστημα από τους κατόχους άδειας εγκατάστασης, καθώς και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον Διαχειριστή. Μετά την παραλαβή τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε περίπτωση σύνδεσης στο ΕΣΜΗΕ νέου σταθμού παραγωγής μέσω ακτινικών καλωδιακών γραμμών σε υποσταθμό (Υ/Σ) ή κέντρο υπερυψηλής τάσης (ΚΥΤ), η κυριότητα και η διαχείριση των έργων σύνδεσης υψηλής τάσης μέχρι τον εν λόγω Υ/Σ ή ΚΥΤ δύναται να παραμένει στον κάτοχο της οικείας άδειας παραγωγής με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

θ) Οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τις χρεώσεις που προκύπτουν από τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ.

ι) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε Διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

ια) Οι διαδικασίες που εφαρμόζει και οι συναλλαγές που διενεργεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τον υπολογισμό και την κατανομή της μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας μεταφορικής ικανότητας στα σύνορα των ζωνών προσφοράς στους Συμμετέχοντες.

ιαα) Οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των τεχνικών δυνατοτήτων της απόκρισης ζήτησης. Οι απαιτήσεις αυτές καλύπτουν τη συμμετοχή φορτίων σωρευτικής εκπροσώπησης.

ιαβ) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59Β, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

ιαγ) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59B.

ιβ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, ασφαλή και αποδοτική διαχείριση του Συστήματος.»

Άρθρο 33

Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4425/2016

(άρθρο 40 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί καθηκόντων του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): α) στην περ. α) της παρ. 2 προσδιορίζεται ότι ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνεργάζεται με τους γειτονικούς διαχειριστές, β) οι επικουρικές υπηρεσίες της περ. ε) της παρ. 2 εξειδικεύονται, γ) η αναφορά στο Πρόγραμμα Κατανομής της περ. στ) της παρ. 2 επικαιροποιείται και η λέξη «καταρτίζει» αντικαθίσταται από τη λέξη «εκτελεί», δ) στην περίπτωση άρνησης πρόσβασης στο Σύστημα της περ. ια) της παρ. 2, προβλέπεται η σχετική παρακολούθηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), ε) στην περ. ιδ) της παρ. 2 διαγράφεται η λέξη «λογιστικούς», στ) στην περ. ιθ) της παρ. 2 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, ζ) προστίθενται περ. κ), κα), κβ), κγ), κδ), κε) στην παρ. 2 και παρ. 2Α και 2Β, η) στην περ. ιζ) της παρ. 2 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 επικαιροποιείται η παραπεμπόμενη νομοθεσία, θ) τροποποιείται ο χαρακτηρισμός των υποβαλλόμενων αποφάσεων του τελευταίου εδαφίου της περ. ιστ) της παρ. 2, ι) το τρίτο εδάφιο της παρ. 3, περί του ρόλου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καταργείται, ια) στην παρ. 8 επικαιροποιούνται οι αναφορές στη νομοθεσία, ιβ) αντικαθίστανται οι περ. δ), ι), και ιη) της παρ. 2 και η παρ. 9, και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17

Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)

1. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας λειτουργεί, εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει το ΕΣΜΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, με τρόπο επαρκή, ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο.

2. Για τον σκοπό αυτόν ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ, πέραν των λοιπών αρμοδιοτήτων του σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία:

α) Διασφαλίζει ότι η μακροχρόνια ικανότητα του Συστήματος ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες για μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά βιώσιμες συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος, σε στενή συνεργασία με γειτονικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστές δικτύων διανομής:

αα) συντάσσει ετησίως και υποβάλλει στη ΡΑΕ τριετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ενεργειών και δράσεων, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων του με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό,

ββ) συντάσσει και δημοσιοποιεί τακτικά εκθέσεις για την αποδοτική λειτουργία του Συστήματος.

β) Συμβάλλει στην ασφάλεια του εφοδιασμού, διασφαλίζοντας επαρκή ικανότητα μεταφοράς και την αξιοπιστία του Συστήματος και διαχειρίζεται σχετικές Αγορές ή Μηχανισμούς που θεσπίζονται βάσει των προβλέψεων της κείμενης νομοθεσίας.

γ) Παρέχει πρόσβαση στο Σύστημα στους κατόχους άδειας παραγωγής, προμήθειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, σε όσους έχουν νόμιμα εξαιρεθεί από την υποχρέωση κατοχής τέτοιων αδειών και στους Αυτό-προμηθευόμενους Πελάτες.

δ) Επιτρέπει τη σύνδεση των εγκαταστάσεων ζήτησης, των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, των μονάδων ζήτησης, των συστημάτων συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης και των μονάδων πάρκων ισχύος με το ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ).

ε) Διαχειρίζεται τις ροές της ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα, συνεκτιμώντας τις ανταλλαγές με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα μεταφοράς. Για τον σκοπό αυτόν μεριμνά για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του Συστήματος, προγραμματίζοντας, μεταξύ άλλων, την παροχή των αναγκαίων επικουρικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω απόκρισης ζήτησης και αποθήκευσης ενέργειας, στο βαθμό που η διαθεσιμότητά τους δεν εξαρτάται από άλλο διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφοράς.

στ) Εκτελεί τη διαδικασία ενοποιημένου προγραμματισμού, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης.

ζ) Παρέχει στους Διαχειριστές άλλων συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, με τα οποία συνδέεται το Σύστημα, επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του συστήματος και των παραπάνω συστημάτων και δικτύων.

η) Παρέχει έγκαιρα στους χρήστες του Συστήματος κάθε αναγκαία πληροφορία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασής τους στο Σύστημα.

θ) Παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του εφαρμόζοντας διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, ώστε να αποτρέπεται κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος και ιδίως κάθε διάκριση υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

ι) Εισπράττει τα προβλεπόμενα τέλη σχετικά με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των τελών πρόσβασης, και διευθετεί τις χρεοπιστώσεις που του αναλογούν στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158).

ια) Χορηγεί και διαχειρίζεται την πρόσβαση τρίτων στο Σύστημα και παρέχει ειδικά αιτιολογημένες επεξηγήσεις σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης, οι οποίες παρακολουθούνται από τη ΡΑΕ.

ιβ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ειδικότερα στον καταμερισμό και την εκχώρηση δικαιωμάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των αντίστοιχων διασυνδέσεων, καθώς και στη διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών για λογαριασμό των ως άνω διαχειριστών και ιδίως στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας).

ιγ) Εκπονεί κάθε έτος, κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους υφιστάμενους και μελλοντικούς χρήστες του ΕΣΜΗΕ, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ), το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ιδ) Τηρεί τους αναγκαίους διαχειριστικούς λογαριασμούς για την είσπραξη χρεώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, τη λειτουργία των Αγορών που διαχειρίζεται ή άλλων χρεώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ιε) Δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του κατάλογο όλων των χρεώσεων με τις οποίες επιβαρύνονται οι χρήστες του Συστήματος.

ιστ) Διαχειρίζεται την Αγορά Εξισορρόπησης, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης. Οι Συμμετέχοντες σε αυτήν έχουν υποχρέωση υποβολής προσφορών με υποχρέωση φυσικής παράδοσης τόσο στην Αγορά Ενέργειας Εξισορρόπησης όσο και στην Αγορά Ισχύος Εξισορρόπησης. Η διαχείριση της Αγοράς Εξισορρόπησης είναι αρμοδιότητα του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, ως υπευθύνου για την εξισορρόπηση του ΕΣΜΗΕ. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ διαθέτει Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης που προσδιορίζεται κατ'ελάχιστο περιεχόμενο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει διαφανείς και χωρίς διακρίσεις κανόνες, οι οποίοι βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, όσον αφορά την πρόσβαση των Συμμετεχόντων στην Αγορά Εξισορρόπησης. Οι Συμμετέχοντες στην Αγορά Εξισορρόπησης και κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο αφορά ο Κανονισμός οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από αυτόν. Με τον Κανονισμό καθορίζονται οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση παράβασης των κανόνων του. Η ΡΑΕ εγκρίνει τον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης, καθώς και κάθε τροποποίησή του. Οι αποφάσεις της παραγράφου αυτής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εγκριτικής απόφασης της ΡΑΕ ο Κανονισμός και οι τροποποιήσεις του ισχύουν έναντι των προσώπων στα οποία αφορά, σύμφωνα με τα ανω-

τέρω. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ υποβάλλει στην ΡΑΕ κάθε τεχνική απόφαση που εκδίδει σε εφαρμογή του Κανονισμού του.

ιζ) Διαχειρίζεται τη συμφόρηση στα σύνορα των ζωνών προσφοράς και προσδιορίζει, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ, του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης και τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943, 2016/1719 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2016, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας» (L 259), 2017/2195 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2017, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας» (L 312) και (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2015, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης» (L 197), τα κριτήρια, τους κανόνες, τις διαδικασίες που εφαρμόζει και τις συναλλαγές που διενεργεί για τον υπολογισμό και την κατανομή της μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας μεταφορικής ικανότητας στα σύνορα των ζωνών προσφοράς στους Συμμετέχοντες.

ιη) Είναι υπεύθυνος για τον υπολογισμό με διαφανή τρόπο των ποσοτήτων πωλούμενης και αγοραζόμενης ενέργειας και ισχύος εξισορρόπησης, των ποσοτήτων αποκλίσεων, καθώς και των αντίστοιχων τιμών στο πλαίσιο της Αγοράς Εξισορρόπησης.

ιθ) Είναι υπεύθυνος για την εκκαθάριση και το διακανονισμό των φυσικών παραδόσεων όπως ειδικότερα εξειδικεύεται στο άρθρο 12 και στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης, σύμφωνα και με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην ως άνω ενωσιακή νομοθεσία.

κ) Εξασφαλίζει επαρκή μέσα για την ικανοποίηση των υποχρεώσεων του.

κα) Είναι υπεύθυνος για την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται επιχειρησιακή ασφάλεια. Κατά την εκτέλεση των σχετικών αρμοδιοτήτων του, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ προμηθεύεται υπηρεσίες εξισορρόπησης με:

καα) διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες,

καβ) συμμετοχή των ειδικευμένων επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ΑΠΕ, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

Για τον σκοπό της ως άνω υποπερ. καβ), η ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζει τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών. Οι απαιτήσεις αυτές εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης της περ. (ιστ), στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ που εκδίδεται κατ'εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 96 ή στις κατ'εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες μεθοδολογίες ή τεχνικές αποφάσεις.

Οι απαιτήσεις της παρούσας περίπτωσης ισχύουν για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, εκτός εάν η ΡΑΕ έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση με απόφασή της. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ μπορεί να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (Β' 103/2012) και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης (Β' 5910/2018).

Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα που αναφέρεται ανωτέρω δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

κβ) Εγκρίνει το πλαίσιο για τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ περιφερειακών συντονιστικών κέντρων.

κγ) Συμμετέχει στην κατάρτιση των εκτιμήσεων επάρκειας σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο, δυνάμει του κεφαλαίου IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

κδ) Είναι υπεύθυνος για την ψηφιοποίηση του ΕΣΜΗΕ.

κε) Είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συστημάτων διαχείρισης δεδομένων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία των δεδομένων, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών.

2Α. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της παρ. 2, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που εκδίδουν τα οικεία περιφερειακά συντονιστικά κέντρα.

2Β. Ο Κώδικας Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ και ο Κανονισμός Αγοράς Εξισορρόπησης προσδιορίζουν τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες, οι οποίες διασφαλίζουν την αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ΑΠΕ, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτήσει κατ'ελάχιστον τα σχετικά με τις υπηρεσίες αυτές εύλογα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων δαπανών για τις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας, καθώς και τα έξοδα υποδομών, βάσει της μεθοδολογίας και των τιμολογίων που εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Η

μεθοδολογία υπολογισμού του εσόδου που ανακτάται μέσω των τιμολογίων αυτών ανταποκρίνεται στις αρχές και τους σκοπούς που προβλέπονται στο ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο και πρωτίστως:

α. Στην προστασία των συμμετεχόντων, ώστε τα τιμολόγια να καλύπτουν κατ'ελάχιστον το εύλογο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον Διαχειριστή.

β. Στην παροχή επαρκούς βεβαιότητας στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, προκειμένου να διαθέτει τα αναγκαία κεφάλαια για την κάλυψη των εύλογων λειτουργικών και κεφαλαιουχικών του δαπανών.

γ. Στη διαμόρφωση ενός σταθερού πλαισίου διαφάνειας για τον καθορισμό των τιμολογίων με συστηματικό και επαρκώς στοιχειοθετημένο τρόπο.

3. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δύναται να συστήνει ή να συμμετέχει σε εταιρείες ή να αναθέτει σε ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη το σύνολο ή μέρος οποιουδήποτε καθήκοντος που του ανατίθεται, στην περίπτωση που το τρίτο μέρος μπορεί να εκτελέσει την αντίστοιχη λειτουργία τουλάχιστον εξίσου αποδοτικά με τον Διαχειριστή. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ παραμένει αποκλειστικά αρμόδιος για την άρτια και ορθή εκτέλεση των σχετικών εργασιών και λειτουργιών και για τον σκοπό αυτό διασφαλίζει τη συμμόρφωση κάθε τρίτου με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της πρόσβασης της ΡΑΕ σε πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Η εφαρμογή της ως άνω περίπτωσης τελεί υπό τον έλεγχο και την έγκριση των επιμέρους όρων και συμφωνιών από τη ΡΑΕ.

4. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ επιτρέπεται να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού ή μέσω συμμετοχής του στις Αγορές Ενέργειας, στο πλαίσιο της λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας και των Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Αγορών, συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων συμβάσεων διαχείρισης της ζήτησης, μόνον εφόσον αυτό απαιτείται για την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών, την κάλυψη απωλειών του Συστήματος, καθώς και για τις ανάγκες εξισορρόπησης των αποκλίσεων παραγωγής - ζήτησης κατά τη λειτουργία του Συστήματος σε πραγματικό χρόνο, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Ενέργειας καθώς και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης.

5. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνεργάζεται με το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τον Φορέα Εκκαθάρισης ή και κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών Κανονισμών τους.

6. Ο Διαχειριστής δύναται να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως σε θέματα της αρμοδιότητάς του σε διαχειριστές ή κυρίους συστημάτων μεταφοράς έναντι αμοιβής, καθώς και να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα, καθώς και σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, εφόσον δεν παρακωλύεται η άρτια εκτέλεση των καθηκόντων του.

7. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στους Κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943, 2016/1719, 2017/2195, 2017/1485 της Επιτροπής, της

2ας Αυγούστου 2017, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας» (L 220), 2016/1388 της Επιτροπής, της 17ης Αυγούστου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τη σύνδεση ζήτησης» (L 223), 2016/631 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112), 2016/1447 της Επιτροπής, της 26ης Αυγούστου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση με το δίκτυο των συστημάτων συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης και των συνδεδεμένων σε συνεχές ρεύμα μονάδων πάρκων ισχύος» (L 241), 2017/2196 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2017, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης σχετικά με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας» (L 312) και 2015/1222. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή συντείνει, ιδίως, στην επίτευξη του στόχου σύγκλισης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές και στην ολοκλήρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

8. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο λειτουργίας των Αγορών που διαχειρίζεται, τα οποία τελούν υπό την έγκριση της ΡΑΕ βάσει των λογιστικά διαχωρισμένων λογαριασμών που υποχρεούται να τηρεί ο Διαχειριστής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και την κείμενη νομοθεσία και λαμβάνοντας υπόψη τους Κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943, 2015/1222, 2016/1719, 2017/2195, 2017/1485, 2016/1388, 2016/631, 2016/1447 και 2017/2196.

9. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ επιτρέπεται να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που προβλέπονται στο παρόν και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, εάν οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, δυνάμει του παρόντος ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, εφόσον η ΡΑΕ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται κατά περίπτωση από τη ΡΑΕ για την άσκηση της εκάστοτε δραστηριότητας. Η παρούσα ισχύει με την επιφύλαξη του δικαιώματος του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί δίκτυα διαφορετικά από το ΕΣΜΗΕ.»

Άρθρο 34

**Ανάπτυξη του Ελληνικού Συστήματος
Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και
εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις -
Τροποποίηση άρθρου 108 ν. 4001/2011
(άρθρο 51 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), διαγράφεται από τον τίτλο η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, στο τέλος της παρ. 1 προστίθεται εδάφιο, στην παρ. 2 προστίθεται περ. (δ),

η παρ. 3 αντικαθίσταται, στην παρ. 5 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, επικαιροποιούνται οι νομοθετικές παραπομπές και προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και το άρθρο 108 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 108

**Ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ και εξουσία λήψης
αποφάσεων για επενδύσεις**

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καταθέτει έως την 31η Μαρτίου εκάστου έτους στη ΡΑΕ, κατόπιν προηγούμενης Διαβούλευσης με όλους τους ενδιαφερομένους, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, το οποίο αφορά την περίοδο με έναρξη την 1η Ιανουαρίου του αμέσως επόμενου έτους και βασίζεται στην υφιστάμενη και την προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση. Το Πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του Συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δημοσιεύει το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης στον ιστότοπό της.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ:

(α) προσδιορίζει τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων υποδομών για τη διείσδυση των ΑΠΕ,

(β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη έχουν περιληφθεί σε προηγούμενα προγράμματα ανάπτυξης και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις των οποίων η έναρξη υλοποίησης προβλέπεται μέσα στην επόμενη τριετία,

(γ) παρέχει τεχνοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου β' ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, εκτιμώμενων χρηματικών ροών αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων των υπόψη έργων,

(δ) προσδιορίζει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ λαμβάνει υπόψη το δυναμικό της χρήσης της απόκρισης ζήτησης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πόρων, ως εναλλακτικής λύσης στην επέκταση του συστήματος, πέραν της αναμενόμενης κατανάλωσης και του εμπορίου με άλλες χώρες και τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά δίκτυα και τα δίκτυα ενωσιακής εμβέλειας.

4. Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια Διαβούλευση το σχέδιο του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου. Η ΡΑΕ αξιολογεί και δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων στην ιστοσελίδα της.

5. Η ΡΑΕ εξετάζει εάν το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό ενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων), που ανα-

φέρεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158). Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, η ΡΑΕ συμβουλευεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ. Η ΡΑΕ εξετάζει τη συνοχή του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328).

6. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, εκπονεί και δημοσιοποιεί σχετική έκθεση.

7. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της κατά την παράγραφο 6, διαπιστώνει ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν διασφαλίζει την υλοποίηση των επενδύσεων που σύμφωνα με το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος προγραμματίζεται να εκτελεσθούν εντός τριών ετών, εκτός εάν η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε αιτίες που εκφεύγουν της δυνατότητας ελέγχου της, η ΡΑΕ λαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

(α) Επιβάλλει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις.

(β) Οργανώνει ανοικτό διαγωνισμό για τις εν λόγω επενδύσεις.

(γ) Υποχρεώνει την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις, επιτρέποντας σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο εταιρικό κεφάλαιο.

8. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δύναται να στοιχειώσει β' της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να υποχρεώσει την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα εξής:

(α) χρηματοδότηση της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(β) χρηματοδότηση και κατασκευή της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(γ) να αναλάβει την εργολαβία για την κατασκευή των πάγιων στοιχείων της επένδυσης, ή

(δ) να αναλάβει τη λειτουργία και διαχείριση των πάγιων στοιχείων της επένδυσης.

9. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το ΕΣΜΗΕ και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου. Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

10. Όταν η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δύναται της παρ. 7, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

11. Στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ καθορίζονται ιδίως, οι διαδικασίες που ακολουθούνται, οι σχετικές προθεσμίες, οι υπόχρεοι καταβολής τιμημάτων και τελών και οι σχετικές μεθοδολογίες και οι παράμετροι αυτών για τον υπολογισμό και επιμερισμό των επιβαρύνσεων, τα βασικά στοιχεία για την οργάνωση των διαγωνιστικών διαδικασιών που ακολουθούνται, οι χρηματοοικονομικές διευθετήσεις, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και κάθε άλλο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

12. Έργα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ ή έργα ενίσχυσης ή επέκτασης του ΕΣΜΗΕ λόγω σύνδεσης νέων χρηστών εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ.»

Άρθρο 35

Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 109 ν. 4001/2011 (άρθρο 42 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 109 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) διαγράφεται από τον τίτλο η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, β) στο πρώτο εδάφιο των παρ. 1 και 2, περί σύνδεσης νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), προστίθενται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, γ) στο τέλος της παρ. 2 προστίθενται τρία εδάφια, δ) προσδιορίζεται σαφέστερα η προέλευση των πρόσθετων δαπανών της παρ. 3, ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, περί δικαιώματος άρνησης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ ΑΕ), επαναπροσδιορίζεται ο λόγος άρνησης, και το άρθρο 109 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 109

Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ κατάρτιζε και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας στο ΕΣΜΗΕ. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του ΕΣΜΗΕ, όπως συμφόρηση στα απομακρυσμένα σημεία αυτού. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες. Το πρώτο εδάφιο ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας της ΑΔΜΗΕ ΑΕ να περιορίζει την εγγυημένη ικανότητα σύνδεσης ή να προσφέρει συνδέσεις που υπόκεινται σε λειτουργικούς περιορισμούς, προκειμένου να εξασφαλιστεί οικονομική αποδοτικότητα, όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας, όταν οι περιορισμοί αυτοί έχουν εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθορίζονται σχετικές δι-

αφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες και τα κριτήρια εισαγωγής τυχόν περιορισμών της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης ή λειτουργικών περιορισμών, έτσι ώστε να μην προκαλούνται περιττά εμπόδια για την είσοδο στην αγορά. Όταν η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας φέρει το κόστος που συνδέεται με την εξασφάλιση απεριόριστης σύνδεσης, δεν εφαρμόζεται κανένας περιορισμός.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί ένα νέο σημείο σύνδεσης με την αιτιολογία ότι ενδέχεται να επιφέρει πρόσθετες δαπάνες, λόγω της απαραίτητης αύξησης δυναμικού των στοιχείων του ΕΣΜΗΕ, στην εγγύτητα του σημείου σύνδεσης.

4. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να αρνείται, για ορισμένο χρονικό διάστημα, την πρόσβαση λόγω έλλειψης διαθέσιμης δυναμικότητας του δικτύου. Τα κριτήρια αυτά εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 36

**Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της
δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής
ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 110
ν. 4001/2011
(άρθρο 43 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στο άρθρο 110 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) οι υποπερ. (αα) και (ββ) της περ. (α), η περ. (β) και η περ. (γ) της παρ. 1 τροποποιούνται β) ως προς την αντικατάσταση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή τον ΕΣΜΗΕ και ββ) ως προς την απαλοιφή της ηλεκτρικής ενέργειας από το Σύστημα Μεταφοράς, γ) στην περ. (β) και στην περ. (γ) της παρ. 1 προστίθεται η αναφορά στα μέλη του εποπτικού συμβουλίου όσον αφορά την απαγόρευση διορισμού τους, δ) στην παρ. 2 δα) στην περ. (β) γίνεται αναφορά στα μέλη του εποπτικού συμβουλίου και δβ) η περ. (γ) τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση της επιχείρησης ή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, ε) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 επικαιροποιείται ως προς την αναφορά στην ενωσιακή νομοθεσία, στ) στην παρ. 4 το σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας αντικαθίσταται από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, ζ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση του Διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τον διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, η) η παρ. 6 τροποποιείται ηα) ως προς την προσθήκη του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και ηβ) ως προς την απαλοιφή των λέξεων «της Χώρας» σχετικά με τα συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, θ) η παρ. 7 αντικαθίσταται και το άρθρο 110 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 110

Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

1. Από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:

(αα) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ούτε

(ββ) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου,

(β) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και

(γ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες Παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου όσο και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρ. 1 περίπτωσιν α' και β', περιλαμβάνουν ειδικότερα:

(α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) την εξουσία διορισμού μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση ή

(γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ.

3. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους Συστήματα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας έχουν συστήσει κοινοπραξία, η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ουδεμία άλλη επιχείρηση επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ)

2019/944 ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή αν έχει πιστοποιηθεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς για τους σκοπούς του Τμήματος 3 του Κεφαλαίου VI της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ. 1 στοιχεία α', β' και γ', είναι το ελληνικό δημόσιο ή άλλος φορέας, οργανισμός ή κρατικός λειτουργός του δημόσιου τομέα, τότε δύο διαφορετικοί φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν Έλεγχο αφενός στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και αφετέρου σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

5. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ και το Προσωπικό του υπόκεινται στις υποχρεώσεις εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, οι οποίες περιέχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

6. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του δικαιώματος λήψης μερισμάτων.

7. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ σε ουδεμία περίπτωση επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του παρόντος.»

Άρθρο 37

Έννομα αποτελέσματα απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας επί αιτήσεως πιστοποίησης Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 113 ν. 4001/2011

(άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 113 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται ως προς τη σύνδεση των αποτελεσμάτων της απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) με την κοινοποίησή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η ΡΑΕ εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίηση της. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της ΡΑΕ τεκμαίρεται ως θετική, εφόσον η ΡΑΕ δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ΡΑΕ παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την κοινοποίηση από τη ΡΑΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία πραγματοποιείται αμελλητί μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία.»

Άρθρο 38

Πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας - Τροποποίηση άρθρου 114 ν. 4001/2011

(άρθρο 53 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 114 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) ο τίτλος τροποποιείται ως προς την απαλοιφή της αναφοράς στο άρθρο της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια, β) στην παρ. 3 β)α) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς την προϋπόθεση της μη απόδειξης των αναφερόμενων στοιχείων, ββ) η περ. (α) αντικαθίσταται, βγ) η περ. (β) τροποποιείται ώστε η χορήγηση της πιστοποίησης να μην θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Ένωσης, βδ) στην υποπερ. (ββ) της περ. (β) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) η περ. α' της παρ. 5 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 επικαιροποιούνται ως προς την παραπεμπόμενη ενωσιακή νομοθεσία, δ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί συνδημοσίευση της γνώμης της Επιτροπής, ε) στην παρ. 8 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και το άρθρο 114 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 114

Πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας

1. Αν η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενδέχεται να τεθεί ή έχει ήδη τεθεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕ ειδοποιεί σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ΡΑΕ γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση ή ενίσχυση του ελέγχου συστημάτων μεταφοράς ή διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες. Για τον σκοπό αυτόν η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες και υποδείξεις αναφορικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης πιστοποίησης.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ γνωστοποιεί στη ΡΑΕ κάθε γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του ΕΣΜΗΕ ή του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Στην περίπτωση της παρ. 1, η ΡΑΕ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ σύμφωνα με την παρ. 2. Η ΡΑΕ απορρίπτει την πιστοποίηση, εάν δεν αποδειχθεί:

(α) η συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τις απαιτήσεις του άρθρου 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158)», και

(β) ότι η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Ένωσης. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη:

(αα) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ένωση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,

(ββ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ελλάδας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, τα οποία απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχει συνάψει η Ελλάδα με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, και

(γγ) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία που σχετίζονται με αυτή.

5. Η ΡΑΕ, πριν εκδώσει την απόφαση της σχετικά με την πιστοποίηση, αιτείται τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με:

(α) τη συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τις απαιτήσεις του άρθρου 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 κατόπιν της αλλαγής του ελέγχου της, και

(β) το ενδεχόμενο η χορήγηση της πιστοποίησης να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

6. Η ΡΑΕ λαμβάνει μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 53 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και στην παρ. 2 του άρθρου 51 του Κανονισμού 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασης της, η ΡΑΕ λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΡΑΕ μπορεί να αρνηθεί την πιστοποίηση, εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η τελική απόφαση της ΡΑΕ, μαζί με τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν η τελική απόφαση της ΡΑΕ διαφέρει από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ μαζί με την απόφαση και το αιτιολογικό της.

8. Η ΡΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί την πιστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σε περίπτωση που κατά την άσκηση του ελέγχου διαπιστώσει ότι διακυβεύεται η προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας της Ελλάδας σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία.»

Άρθρο 39

Απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και διαφάνειας - Τροποποίηση άρθρου 116 ν. 4001/2011 (άρθρο 41 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 116 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στο πρώτο εδά-

φιο της παρ. 2 αντικαθίστανται οι λέξεις «ο Λειτουργός της Αγοράς» με το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» του άρθρου 117Β του ίδιου νόμου, β) προστίθεται παρ. 2Α, γ) στην περ. α' της παρ. 3 προβλέπεται εξαίρεση από την απαγόρευση αναγκάων κοινοποιήσεων για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής, δ) τα αρμόδια όργανα εισήγησης και λήψης της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 5 τροποποιούνται, και το άρθρο 116 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 116

Διαφάνεια και τήρηση εμπιστευτικότητας

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και η «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» του άρθρου 117Β οφείλουν να τηρούν την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιεύουν έγκαιρα στην ιστοσελίδα τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού και την αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά και λειτουργία αυτής. Πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και της «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.», οι οποίες είναι δημοσιοποιήσιμες, κοινοποιούνται προς τρίτους χωρίς διακρίσεις. Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας δεν θίγει την υποχρέωση εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και η «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» του άρθρου 117Β διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αποτρέπουν, ιδίως, τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητές τους, οι οποίες ενδέχεται να παρέχουν αθέμιτα εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους. Δεν θεωρούνται ως εμπιστευτικοί χαρακτήρα οι πληροφορίες που έχουν δημοσιοποιηθεί νομίμως, γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του Συστήματος και τους χρήστες ή τρίτους, καθώς και πληροφορίες που αφορούν ιστορικά στοιχεία και στατιστικά δεδομένα.

2Α. Κατά την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς δεν καταχράται των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνει από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για τη διασφάλιση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών απαγορεύεται ιδίως:

(α) κάθε κοινοποίηση εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στην καθετοποιημένη επιχείρηση, εκτός εάν αυτή η κοινοποίηση είναι αναγκαία για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής,

(β) η χρήση κοινών υπηρεσιών με την καθετοποιημένη επιχείρηση που είναι δυνατόν να επιφέρει παραβίαση του εμπορικού απορρήτου, όπως ιδίως κοινής νομικής

υπηρεσίας, κοινών φορέων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και κοινών ορκωτών ελεγκτών.

4. Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 111 και 112, τις υποχρεώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 ως 3 υπέχει και ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

5. Σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 36 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. Με απόφαση της ΡΑΕ κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ, τυποποιούνται οι όροι και η διαδικασία πληροφόρησης τρίτων και δημοσιοποίησης των στοιχείων παρακολούθησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Συστήματος Μεταφοράς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται κατά τρόπον ενιαίο και συστηματικό η τήρηση της διαφάνειας, της εχεμύθειας και της έγκυρης πληροφόρησης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 40

Ρυθμίσεις Κώδικα του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 118Α ν. 4001/2011

(παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 3 του άρθρου 118Α του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κώδικα Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, στην περ. α) διορθώνεται παρόραμα, η περ. γ) τροποποιείται ως προς τη διαφοροποίηση των εσόδων των αντισυμβαλλόμενων παραγωγών, προστίθενται νέες περ. ηα) και ηβ) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με τον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης ρυθμίζονται ιδίως:

α) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και του ΔΑΑ,

β) θέματα που αφορούν τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,

γ) τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού ή τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά,

δ) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι υποβολής Προσφορών Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βάσει Συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149),

ε) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι εκπροσώπησης στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογι-

κής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) των παραγωγών που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,

στ) ο τρόπος και η διαδικασία υπολογισμού του συνολικού μείγματος καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και του υπολειπόμενου μείγματος καυσίμων της χώρας, καθώς και η διαδικασία του ελέγχου της χρήσης των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας,

ζ) ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,

η) ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,

ηα) τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59Β, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη,

ηβ) οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59Β,

θ) κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 41

Στοιχεία που καθορίζονται στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4425/2016

(παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4425/2016 (Α' 185) προστίθενται νέες περ. ιεα) και ιεβ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσιας Αγοράς και Αγοράς Εξισορρόπησης, αντίστοιχα. Οι Κανονισμοί περιλαμβάνουν διαφανείς και χωρίς διακρίσεις κανόνες, οι οποίοι βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, όσον αφορά στην πρόσβαση των Συμμετεχόντων στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι Συμμετέχοντες και κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο αφορούν οι Κανονισμοί οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από αυτούς. Με τους Κανονισμούς καθορίζονται οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση παράβασης των κανόνων τους. Ιδίως καθορίζονται τα ακόλουθα:

α) Οι Συμμετέχοντες, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής και συμμετοχής τους, καθώς και ο τύπος και ο χρόνος υποβολής των εντολών συναλλαγών.

β) Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Συμμετεχόντων, καθώς και η συνεργασία τους με το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και με σκοπό την ομαλή λειτουργία της.

γ) Διατάξεις που αφορούν τις υποχρεώσεις και τη λειτουργία των Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης, όπου συντρέχει περίπτωση.

δ) Τυχόν εξειδίκευση και συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων των Διαχειριστών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 9, 10, 11, 12 και 13 του παρόντος νόμου και στις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

ε) Το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ με λοιπούς φορείς, ιδίως όσον αφορά τις απαιτήσεις ανταλλαγής δεδομένων και τις διεπαφές των σχετικών αγορών.

στ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας μεταξύ του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Χρηματιστηρίου Ενέργειας για την ομαλή λειτουργία των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας σε συνάρτηση με την αδιάκοπη, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική λειτουργία του ΕΣΜΗΕ.

ζ) Οι κανόνες και οι διαδικασίες διεξαγωγής των συναλλαγών και οι όροι σύνδεσης αυτών με την εκκαθάριση όπως διενεργείται από το Χρηματιστήριο ή τον Φορέα Εκκαθάρισης ή τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ή τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ.

η) Η τήρηση των αναγκαιών λογαριασμών για τη λειτουργία των κατά περίπτωση Αγορών και τη διευθέτηση των συναλλαγών και ο φορέας διαχείρισής τους.

θ) Ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τους οποίους, κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δίνει προτεραιότητα:

αα) Στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις ΣΗΘΥΑ, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3468/2006.

ββ) Σε εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν πρωτογενή ενέργεια από εγχώρια ενεργειακά καύσιμα μέχρι ποσοστού 15% της συνολικής ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας, η οποία είναι αναγκαία για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στην Ελληνική Επικράτεια κατά τη διάρκεια ενός (1) ημερολογιακού έτους.

ι) Οι διαδικασίες έγκρισης από τη ΡΑΕ και ανάκτησης από το Χρηματιστήριο Ενέργειας και το Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ των τελών ή άλλων χρεώσεων για το κόστος λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

ια) Η επιβολή μέτρων και οι συνέπειες που επιφέρει η παραβίαση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, ως και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης.

ιβ) Οι κανόνες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης, απρόσκοπτης και ασφαλούς λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων που διαθέτει το Χρηματιστήριο Ενέργειας και ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ.

ιγ) Ο τρόπος και η διαδικασία δημοσιοποίησης των απαραίτητων πληροφοριών για τη λειτουργία των κατά περίπτωση Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας και τη συμμετοχή σε αυτές.

ιδ) Ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων δεδομένων των Συμμετεχόντων.

ιε) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Συμμετεχόντων και του Χρηματι-

στηρίου Ενέργειας ή του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ κατά περίπτωση.

ιεα) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59B του ν. 4001/2011 (Α' 179), και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

ιεβ) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59B του ν. 4001/2011.

ιστ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική λειτουργία κάθε Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

Άρθρο 42

Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 123 ν. 4001/2011

(άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 123 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται ο τίτλος ως προς την απαλοιφή της αναφοράς στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 2, και το άρθρο 123 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 123

Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Η εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) είναι αρμόδια για τη διαχείριση του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ). Η δραστηριότητα του πρώτου εδαφίου είναι πλήρως, νομικά και λειτουργικά, διαχωρισμένη από τις λοιπές δραστηριότητες της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ ΑΕ), όπως και κάθε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας που δύναται να ασκεί οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος ως Κλάδος Διανομής νοείται η ομώνυμη αυτόνομη οργανωμένη λειτουργική μονάδα Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ μαζί με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ, όπως οι ανωτέρω οργανωμένες λειτουργικές μονάδες είχαν κατά το χρονικό σημείο συντέλεσης του νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού της δραστηριότητας της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ από τις λοιπές δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και της έναρξης της λειτουργίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, ήτοι την 1η.5.2012, συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ ΑΕ και των συναφών με αυτά απαιτήσεων και υποχρεώσεων, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ως άνω Μονάδων, με εξαίρεση τα ακίνητα και τα πάγια στοιχεία του Δικτύου Διανομής και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

3. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεώς τους, σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο, περιλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τόσο το προσωπικό που συνταξιοδοτήθηκε προ της 31.12.2011 και απασχολούνταν

στη δραστηριότητα του Κλάδου Διανομής όσο και το μεταφερόμενο κατά το άρθρο 125 προσωπικό, και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και από την ημερομηνία της καταχώρισης στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η ΔΕΗ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τις οποίες υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Ομοίως η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση, ή αφορούν τα πάγια των δικτύων που παραμένουν στην κυριότητα της ΔΕΗ ΑΕ. Οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη ΔΕΗ ΑΕ, που αφορά τον Κλάδο Διανομής και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνεπεία της απόσχισης στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς όφελος ή βάρος αυτής.

4. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της.

5. Κάθε μορφής διοικητικές άδειες, εγκρίσεις και παραχωρήσεις που έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΗ ΑΕ, σχετικά με τον εισφερόμενο Κλάδο Διανομής, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Όσον αφορά την ασφάλιση των οχημάτων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του π.δ. 764/1978.

6. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης, κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ. Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του Κλάδου Διανομής, θα εκδοθούν από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ νέες μετοχές που θα παραδοθούν στη ΔΕΗ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΗ ΑΕ το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

7. Αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων της εισφέρουσας και της απορροφώσας εταιρείας, που έχουν ήδη ληφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου προς το σκοπό της συμμόρφωσης της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ με τις υποχρεώσεις διαχωρισμού της δραστηριότητας διανομής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

8. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1468/1950 (Α' 169), της παρ. 1 του άρθρου 36 και του άρθρου 37 του β.δ. της 28ης Ιανουαρίου 1951 (Α' 35), των άρθρων 12, 13 και 14 του α.ν. 1672/1951 (Α' 36) και των άρθρων του ν. 4483/1965 (Α' 118), όπως ισχύουν, καθώς και τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτριώσεως ακινήτων, συστάσεως δουλειών, χρήσεως οδών, πλατειών, πεζοδρομίων, διέλευσης γραμμών ή καλωδίων ή διανοίξεως υπόγειων σιράγγων ή εκτελέσεως υπέργειων ή υπόγειων εργασιών, τοποθέτησης στύλων, εγκατάστασης υποσταθμών, που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, συντήρηση,

επισκευή, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και διατήρηση της λειτουργικής και τεχνικής αρτιότητας του ΕΔΔΗΕ και εν γένει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και παροχή υπηρεσιών ή άσκηση δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.»

Άρθρο 43

Επέκταση αρμοδιοτήτων Υπεύθυνου Συμμόρφωσης - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 10 άρθρου 124 ν. 4001/2011 (άρθρο 35 και παρ. 4 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 124 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στον τίτλο του άρθρου απαλείφεται η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 124

Ανεξαρτησία του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ»

2. Στην παρ. 10 προστίθεται νέα περ. (στ) σχετικά με την αρμοδιότητα ελέγχου εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της παρ. 4 του άρθρου 59Β και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προγράμματος Συμμόρφωσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς αυτό,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης και την κοινοποίησή της στη ΡΑΕ μέχρι την 31η Ιανουαρίου εκάστου έτους. Στην έκθεση, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της, αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, αξιολογείται η επάρκεια και η εφαρμογή τους από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ως προς την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος και διατυπώνονται προτάσεις του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης σχετικά με το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(γ) την υποβολή στη ΡΑΕ τριμηνιαίων αναφορών σε σχέση με την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης,

(δ) τη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε παράβασης ως προς την εφαρμογή του Προγράμματος Συμμόρφωσης, κατά το χρόνο που αυτή σημειώνεται, καθώς και την υποβολή προτάσεων για την άμεση λήψη μέτρων,

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ σε σχέση με τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ και της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Η ΡΑΕ αξιολογεί κατ' έτος τον βαθμό ανεξαρτησίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και μπορεί να τροποποιήσει οποτεδήποτε με απόφασή της το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης επιβάλλοντας επιπλέον τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση διακριτικής συμπεριφοράς, μεροληπτικών πρακτικών και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, σε όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή επιχειρήσεων Συνδεδεμένων με αυτήν,

(στ) τον έλεγχο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της παρ. 4 του άρθρου 59Β, αν του έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες αυτές.»

Άρθρο 44

**Επέκταση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή
Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής
Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 127
ν. 4001/2011**

(άρθρα 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 127 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) τροποποιείται ο τίτλος ως προς τη διαγραφή της αναφοράς στο άρθρο της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, β) στην παρ. 2: βα) στο εισαγωγικό εδάφιο απαλείφονται οι λέξεις «ο Διαχειριστής», ββ) στην περ. (θ) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την προσθήκη των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά και του σκοπού της προβλεπόμενης συνεργασίας, και προστίθεται δεύτερο εδάφιο, βγ) η περ. (ι) τροποποιείται ως προς την προσθήκη αναφοράς στο σχέδιο ανάπτυξης δικτύου, βδ) προστίθενται νέες περ. (ια), (ιβ), (ιγ), (ιδ), (ιε), (ιστ), (ιζ) και (ιη) σχετικά με τις υποχρεώσεις του Διαχειριστή ΕΔΔΗΕ, βε) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) στην παρ. 3 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο και προστίθεται τρίτο εδάφιο, δ) στην παρ. 4 διορθώνονται οι νομοθετικές παραπομπές, και το άρθρο 127 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 127

Αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ

1. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση, υπό οικονομικούς όρους του ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται η αξιόπιστη, αποδοτική και ασφαλής λειτουργία του, καθώς και η μακροπρόθεσμη ικανότητά του να ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή αποδοτικότητα, καθώς και για τη διασφάλιση, κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή, άμεσο και αμερόληπτο τρόπο, της πρόσβασης των χρηστών στο ΕΔΔΗΕ, προκειμένου να ασκούν τις δραστηριότητές τους, σύμφωνα με την Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ που της χορηγείται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

2. Πέραν των όσων ορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ειδικότερα να:

(α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και την ασφάλεια του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας παράλληλα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού ΕΔΔΗΕ.

(γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου και να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, όσον αφορά μεταξύ άλλων στις απώλειες, στην αξιοπιστία τροφοδότησης, στην ποιότητα τάσης και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών, όπως καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(δ) Διασφαλίζει την πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ των κατόχων αδειών Παραγωγής, καθώς και των Παραγωγών που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης της, των Προμηθευτών και των Πελατών, σύμφωνα με τους όρους, τις

προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το ΕΔΔΗΕ όσων το ζητούν, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(στ) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και τους όρους της Άδειας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, καθώς και τη συλλογή των σχετικών μετρήσεων.

(ζ) Παρέχει στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο, όπως αυτές καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(θ) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής και τους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά, για την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με τα δίκτυα διανομής, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης, την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η καλή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πόρους που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1).

(ι) Σχεδιάζει, προγραμματίζει και διασφαλίζει την υλοποίηση της ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, μέσω ενός διαφανούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύου, εξετάζοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της

συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της ΡΑΕ, κατόπιν διαφανών κριτηρίων και συμμετοχή, χωρίς διακρίσεις, όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

(ιβ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, με αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους και καταρτίζονται σε συντονισμό με τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά.

(ιγ) Αναπτύσσει σύστημα διανομής, που βασίζεται σε διαφανές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου, το οποίο δημοσιεύει τουλάχιστον κάθε δυο (2) χρόνια και υποβάλλει στη ΡΑΕ. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου παρέχει διαφάνεια όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υπηρεσίες ευελιξίας που είναι αναγκαίες και περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές υποδομές διανομής που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής με νέα φορτία, όπως είναι τα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου περιλαμβάνει επίσης την αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών, τις οποίες ο διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του συστήματος. Για την κατάρτιση του προγράμματος, ο Διαχειριστής συμβουλευεται όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου. Δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου και υποβάλλει αμφότερα στη ΡΑΕ, η οποία μπορεί να τα τροποποιήσει αιτιολογημένα.

(ιδ) Συνεργάζεται στενά με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των συμμετεχόντων που δραστηριοποιούνται μέσω συλλογικής/σωρευτικής εκπροσώπησης και μεριμνά ειδικώς, ώστε οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές να ανταποκρίνονται και να καθορίζονται βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά.

(ιε) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας.

(ιστ) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193).

(ιζ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του ΕΔΔΗΕ. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες που βασίζονται στην αγορά, αν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

(ιη) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 141 ή άλλης διάταξης που καθορίζει υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αποτρέπει την με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν ίδιες δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε ορισμένους εκ των Χρηστών του ΕΔΔΗΕ ή/και σε Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ως αρμόδια για τη διαχείριση του ΕΔΔΗΕ τηρεί αρχείο, διατηρώντας τα δεδομένα των ως άνω δραστηριοτήτων της, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και τον 4624/2019 (Α' 137), με σκοπό την παρακολούθηση, για διαχειριστικούς λόγους, της παροχής και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της.

4. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δημοσιοποιεί τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο, τις μοναδιαίες τιμές κόστους και κάθε αναγκαία πληροφορία για τον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο. Τα σχετικά τιμολόγια εγκρίνονται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 15 και την παρ. 1 του άρθρου 140.

5. Για την παραχώρηση της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ καταβάλλει ετήσιο αντάλλαγμα στον κύριο του ΕΔΔΗΕ, που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22.»

Άρθρο 45

Διεύρυνση του ρυθμιστικού περιεχομένου του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 128 ν. 4001/2011

(παρ. 2 άρθρου 6, παρ. 5 άρθρου 17 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 128 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ: α) στον τίτλο απαλείφεται

η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, β) στην περ. (γ) της παρ. 2 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο σχετικά με την πληροφόρηση για μέτρα ενίσχυσης του δικτύου, γ) στην περ. (ε) της παρ. 2 προστίθεται αναφορά στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112), δ) στο πρώτο εδάφιο της περ. (στ) της παρ. 2 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, ε) το χρονικό διάστημα της περ. (η) της παρ. 2 αυξάνεται, στ) στην περ. (ι) της παρ. 2 προστίθεται αναφορά στον ειδικό λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (ΜΔΝ), ζ) στην περ. (ιδ) της παρ. 2 διορθώνεται η αναφορά «ΕΔΔΗΕ ΑΕ» σε «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», η) μετά την περ. (ιθ) της παρ. 2, προστίθενται νέες περ. (κ), (κα), (κβ) και (κγ) και το άρθρο 128 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 128

Κώδικας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ

1. Η διαχείριση του ΕΔΔΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, ο οποίος καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, που υποβάλλει τη γνώμη της στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ είτε κατόπιν αιτήματος της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου καθορίζονται:

(α) Τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του ΕΔΔΗΕ και στόχοι απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, ιδίως όσον αφορά τις απώλειες, την αξιοπιστία τροφοδότησης, την ποιότητα τάσης και την ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών.

(β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα τιμολόγια, σύμφωνα με τα οποία η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ, στους κατόχους άδειας παραγωγής ή τους παραγωγούς που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης αυτής, στους Προμηθευτές και στους Πελάτες, διασφαλίζοντας την πρόσβαση των δικαιουμένων στο ΕΔΔΗΕ κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ. Για το σκοπό αυτόν, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ιδίως να τηρεί πρωτόκολλο σχετικά με τις αιτήσεις σύνδεσης, το οποίο και δημοσιοποιεί.

(γ) Αντικειμενικά τεchnοοικονομικά κριτήρια και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία προσωρινής άρνησης της σύνδεσης στο ΕΔΔΗΕ, η οποία επιτρέπεται μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης και αιτιολογείται επαρκώς. Τα στοιχεία τα οποία η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει στους αιτούντες σε περίπτωση προσωρινής άρνησης σύνδεσης, σχετικά με δυνατότητες

μελλοντικής εξυπηρέτησης του αιτήματός τους, όπως τυχόν προγραμματιζόμενη ή σχεδιαζόμενη ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ που θα επιτρέψει τη σύνδεσή τους και τον χρόνο υλοποίησής της, επέκταση ή/και ενίσχυση του ΕΔΔΗΕ που θα επέτρεπε τη σύνδεσή τους, καθώς και το σχετικό κόστος και τον απαιτούμενο χρόνο για την υλοποίησή της, δυνατότητες ομαδοποίησης εκκρεμών αιτήσεων σύνδεσης για τον επιμερισμό του κόστους της απαιτούμενης ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ. Οι πληροφορίες για τα μέτρα που θα ήταν αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου παρέχονται σε όλες τις περιπτώσεις άρνησης πρόσβασης σε σημεία επαναφόρτισης. Η παροχή των παραπάνω στοιχείων μπορεί να γίνεται έναντι χρέωσης, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

(δ) Η προθεσμία, εντός της οποίας η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να αποφασίζει αιτιολογημένα για τις αιτήσεις σύνδεσης και να ενημερώνει τους αιτούντες.

(ε) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων των Πελατών και των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συνδέονται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112).

(στ) Οι προδιαγραφές των μετρητών, οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία εγκατάστασης και ελέγχου των μετρητών και διαχείρισης των μετρήσεων, η κυριότητα των μετρητικών δεδομένων και οι σχετικές ευθύνες, οι κανόνες παροχής στοιχείων και ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τις μετρήσεις και την εκκαθάριση, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια, η διαφάνεια, η απρόσκοπτη άσκηση του δικαιώματος επιλογής προμηθευτή, η πρόσβαση όσων έχουν έννομο συμφέρον στα δεδομένα ατελώς, η δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου και του εντοπισμού βλαβών του ΕΔΔΗΕ.

(ζ) Οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και των Χρηστών του ΕΔΔΗΕ και οι σχετικές δεσμεύσεις του, καθώς και οι ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν σε περίπτωση μη τήρησης διατάξεων του Κώδικα, σε σχέση ιδίως με την ποιότητα υπηρεσιών.

(η) Οι διαδικασίες και οι όροι ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της εξέλιξης της ζήτησης, των αναγκών σύνδεσης νέων χρηστών, των αναγκών βελτίωσης της αποδοτικότητας, της ασφάλειας λειτουργίας και της ποιότητας υπηρεσιών του ΕΔΔΗΕ, της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και ενιαίων, κατά το δυνατόν, προδιαγραφών και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι βασικοί άξονες ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ σε χρονικό ορίζοντα από πέντε (5) έως δέκα (10) έτη καθορίζονται με το Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου, το οποίο καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και εγκρίνεται με απόφαση της ΡΑΕ. Στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου περιλαμβάνονται και τα αναγκαία έργα ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ για τη διασφάλιση της δυνατότητας μελλοντικής διείσδυσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ, τα οποία τεκμηριώνονται ειδικώς από τον Διαχειριστή του Δικτύου. Έργα ανάπτυξης του ΕΔ-

ΔΗΕ ή έργα ενίσχυσης ή επέκτασης του ΕΔΔΗΕ λόγω σύνδεσης εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(θ) Ο καθορισμός των χρεώσεων σύνδεσης με το ΕΔΔΗΕ και χρήσης αυτού, ο τρόπος και τα κριτήρια υπολογισμού των χρεώσεων αυτών, λαμβανομένων υπόψη:

(αα) της απόδοσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατά τομέα δραστηριότητας και

(ββ) του Σχεδίου Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(ι) Οι διαδικασίες έκδοσης τιμολογίων και τήρησης λογαριασμών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και οι διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένου του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ στην αγορά του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ στην αγορά των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών τους οποίους τηρεί η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατ'εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 55 του παρόντος και του άρθρου 36 του ν. 4067/2012.

(ια) Η διαδικασία αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, σχετικά με τη λειτουργία του ΕΔΔΗΕ.

(ιβ) Οι διαδικασίες εφαρμογής μέτρων διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

(ιγ) Η διαδικασία έκδοσης εσωτερικών τεχνικών οδηγιών για την τήρηση του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ιδ) Ο τρόπος με τον οποίο η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ παρακολουθεί την εξέλιξη της ζήτησης και την απόδοση του ΕΔΔΗΕ και της δραστηριότητας της Διανομής και η υποχρέωσή του για την υποβολή σχετικών εκθέσεων στη ΡΑΕ κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

(ιε) Ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης Χρηστών με το ΕΔΔΗΕ.

(ιστ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια, απαραίτητη για τη ρύθμιση του τρόπου Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ιζ) Το είδος και οι λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία που η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ πρέπει να γνωστοποιεί σε τακτική βάση σχετικά με τις περικοπές ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ, καθώς και μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ώστε να ελαχιστοποιούνται οι περικοπές ενέργειας που παράγονται από ΑΠΕ.

(ιη) Οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ των Προμηθευτών Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι εκατέρωθεν υποχρεώσεις τους, καθώς και οι ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν σε περίπτωση μη τήρησης διατάξεων του Κώδικα αναφορικά με τις ΥΚΩ.

(ιθ) Οι κυρώσεις που θα επιβάλλονται προς τους ως άνω Προμηθευτές και Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες σε περίπτωση μη προσήκουσας καταβολής από αυτούς των χρεώσεων ΥΚΩ προς τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

(κ) Οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των τεχνικών δυνατοτήτων της απόκρισης ζήτησης. Οι απαιτήσεις αυτές καλύπτουν τη συμμετοχή φορτίων σωρευτικής εκπροσώπησης.

(κα) Οι όροι και οι προϋποθέσεις, αναφορικά με την προμήθεια από τον Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ υπηρεσιών ευελιξίας κατά τα προβλεπόμενα στην περ. (ζ) της παρ. 3 του άρθρου 131Β, συμπεριλαμβανομένων και των αρχών

για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης για την προμήθεια των ως άνω υπηρεσιών ευελιξίας.

(κβ) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59Β, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

(κγ) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59Β.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ θεσπίζονται τα εγχειρίδια εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η έκδοση των οποίων προβλέπεται στον εν λόγω Κώδικα.

4. Ρυθμίσεις, υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ μετά από γνώμη της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ ρυθμίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.»

Άρθρο 46

Διάκριση των διατάξεων που αφορούν στο Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών από τις διατάξεις που αφορούν στα λοιπά Κλειστά Δίκτυα Διανομής - Τροποποίηση άρθρου 131 ν. 4001/2011

Στο άρθρο 131 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) στον τίτλο απαλείφεται η αναφορά σε Κλειστά Δίκτυα Διανομής και στο άρθρο 28 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, β) στην περ. (δ) της παρ. 2 απαλείφεται η λέξη «Επιλέγοντες», γ) η αναφορά στον κύριο του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) της περ. (στ) της παρ. 2 απαλείφεται, δ) η παρ. 5 αντικαθίσταται, ε) οι παρ. 6, 7, 8 και 9 καταργούνται, και το άρθρο 131 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 131

Διαχείριση Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ)

1. Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.», καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ, κατά την έννοια του άρθρου 2.

2. Στην εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» χορηγείται, με τον νόμο αυτόν, άδεια αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ (Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ). Ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του Δικτύου ΔΑΑ, καθώς και για τον προγραμματισμό και τη διασφάλιση της συντήρησης και της ανάπτυξης αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και τις σχετικές διατάξεις του ν. 2338/1995, ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι αρμόδιος ιδίως να:

(α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και ασφάλεια του Δικτύου ΔΑΑ, λαμβάνοντας παράλληλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού Δικτύου ΔΑΑ.

(γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου ΔΑΑ, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα τάσης και την αξιοπιστία τροφοδότησης των Πελατών.

(δ) Εξασφαλίζει την πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ στους Προμηθευτές και στους Πελάτες, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παρ. 3.

(ε) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(στ) Παρέχει στους Χρήστες του Δικτύου ΔΑΑ και στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(ζ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί της άδειας αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται, ιδίως, οι υποχρεώσεις του Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ σχετικά με την ανάπτυξη, ενίσχυση και συντήρηση του Δικτύου ΔΑΑ, τις σχέσεις μεταξύ Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, την παροχή πρόσβασης σε τρίτους, την έγκριση από τη ΡΑΕ της μεθοδολογίας τιμολόγησης που εφαρμόζει ο Διαχειριστής ΔΑΑ για την παροχή πρόσβασης σε τρίτους και τον τρόπο και τη διαδικασία δημοσίευσης των εφαρμοστέων τιμολογίων χρήσης του Δικτύου ΔΑΑ, κατά τρόπον ώστε:

(α) η πρόσβαση των δικαιουμένων στο Δίκτυο ΔΑΑ να γίνεται κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών και των κατηγοριών Χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ και

(β) τα κριτήρια καθορισμού της μεθοδολογίας τιμολόγησης, που ισχύουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου για τη διαχείριση του ΕΔΔΗΕ, να εφαρμόζονται και για τον Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών συνθηκών λειτουργίας του Δικτύου ΔΑΑ.

4. Κατά του Διαχειριστή του Δικτύου ΔΑΑ επιτρέπεται η υποβολή καταγγελίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34.

5. Οι περ. (α), (β), (γ) και (ε) της παρ. 3 του άρθρου 131Α εφαρμόζονται και στην περίπτωση του Δικτύου ΔΑΑ.

6. [Καταργείται]

7. [Καταργείται]

8. [Καταργείται]

9. [Καταργείται].»

Άρθρο 47

Κλειστά Δίκτυα Διανομής - Προσθήκη άρθρου

131Α στον ν. 4001/2011

(άρθρο 38 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 131 του ν. 4001/2011 (Α' 179), προστίθεται άρθρο 131Α ως εξής:

«Άρθρο 131Α

Κλειστά Δίκτυα Διανομής

1. Η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να κατατάσσει ένα δίκτυο, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό ή κοινόχρηστο χώρο και το οποίο, με την επιφύλαξη της παρ. 4, δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής, εάν:

(α) οι υποδομές και οι εγκαταστάσεις του εν λόγω δικτύου δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ ή σε άλλο σύστημα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την έννοια του άρθρου 2,

(β) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των χρηστών του εν λόγω δικτύου είναι ενοποιημένες, ή

(γ) το εν λόγω δίκτυο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον κύριο ή τον φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται το πρόσωπο που διαχειρίζεται το Κλειστό Δίκτυο Διανομής (Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής), οι αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του, καθώς και οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης του Κλειστού Δικτύου Διανομής, σε αναλογία προς τη δραστηριότητα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Κλειστού Δικτύου Διανομής και των χρηστών που εξυπηρετεί. Σε κάθε περίπτωση δύναται να τα εξαιρεί από τις απαιτήσεις που αφορούν την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας και την ανάπτυξη του δικτύου βάσει σχεδίου ανάπτυξης. Η εν λόγω απόφαση μπορεί να αφορά ταυτόχρονα την κατάταξη περισσότερων του ενός δικτύων ως Κλειστών Δικτύων Διανομής.

3. Ο Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής μπορεί, με απόφαση της ΡΑΕ η οποία εκδίδεται μετά από αίτησή του, να εξαιρείται από:

α) τις υποχρεώσεις των περ. ζ' και θ' της παρ. 3 του άρθρου 131Β,

β) τις υποχρεώσεις της περ. η' της παρ. 3 του άρθρου 131Β,

γ) την υποχρέωση της παρ. 4 του άρθρου 134Β,

δ) την υποχρέωση του άρθρου 140, και

ε) την υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί μη κατοχής, ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας.

Στις περιπτώσεις ολικής ή μερικής ενεργοποίησης των ανωτέρω εξαιρέσεων, τα τιμολόγια του Διαχειριστή Κλειστού Δικτύου Διανομής ή οι μεθοδολογίες επί των οποίων στηρίζεται ο υπολογισμός αυτών, εξετάζονται και εγκρίνονται, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 140, ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος χρήστη του Κλειστού Συστήματος Διανομής.

4. Η δυνατότητα κατάταξης ενός δικτύου ως Κλειστού Δικτύου Διανομής και εξαίρεσης του Διαχειριστή του κατά την παρ. 3 διατηρείται και αν το δίκτυο αυτό χρησιμοποιείται περιστασιακά από μικρό αριθμό οικιακών

καταναλωτών, οι οποίοι έχουν εργασιακή ή παρόμοια σχέση με τον κύριο του εν λόγω δικτύου και βρίσκονται εντός της περιοχής την οποία αυτό εξυπηρετεί.»

Άρθρο 48

Καθορισμός αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131B στον ν. 4001/2011 (άρθρα 30, 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 131 Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 131B ως εξής:

«Άρθρο 131B

Αρμοδιότητες και καθήκοντα του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής

1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης ενός τέτοιου συστήματος. Η Άδεια Διαχείρισης συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ).

2. Διαχειριστής Συστήματος Διανομής είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής το οποίο διαχειρίζεται και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων αυτού με άλλα συστήματα, κατά τρόπο οικονομικά ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο, και με σκοπό τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας παράλληλα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

3. Ειδικότερα ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:

(α) Παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο.

(β) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193).

(γ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του δικτύου, και ιδίως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά.

(δ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και εφαρμόζει αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους που καταρτίζονται σε συντονισμό με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά. Οι όροι και οι προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, κατά περίπτωση, για την παροχή τέτοιων προϊόντων και υπηρεσιών από τον Διαχειριστή συστήματος διανομής καθορίζονται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τα άρθρα 15, 21,

96 και 140 του παρόντος και την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185) κατά τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της. Η προμήθεια των ως άνω προϊόντων και υπηρεσιών από πλευράς του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας διασφαλίζει την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, των συμμετεχόντων στην αγορά που ενεργοποιούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Προς τον σκοπό αυτόν, με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή, η οποία διαμορφώνεται σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά και με τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), καθορίζονται οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά.

(ε) Συνεργάζεται με τους λοιπούς Διαχειριστές Συστήματος Διανομής και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθώς και με τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής, με σκοπό την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή τα Δίκτυα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία αντίστοιχα διαχειρίζονται, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης. Στο πλαίσιο της ως άνω συνεργασίας, απαιτούνται η κατάρτιση και η εφαρμογή των κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζονται -μεταξύ των διαχειριστών- η ομαλή, ασφαλής και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η προσήκουσα άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πηγές που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1).

(στ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του συστήματος διανομής το οποίο διαχειρίζεται. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, όταν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

(ζ) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές

μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕ έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή η εν λόγω προμήθεια οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της ΡΑΕ, κατόπιν διαφανών κριτηρίων και με συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής, βάσει μεθοδολογίας και τιμολογίων που εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(η) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που περιγράφονται στην περ. (δ), ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής προμηθεύεται τις επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα που είναι αναγκαίες για το σύστημά του, σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, εισήγηση του Διαχειριστή, έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση. Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

(θ) Αναπτύσσει το σύστημα διανομής βάσει Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου το οποίο εκπονεί, υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιοποιεί κατ'ελάχιστον ανά δύο (2) έτη. Στο Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου παρουσιάζονται μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναγκών για υπηρεσίες ευελιξίας και οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση σε υποδομές δικτύου που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής και νέων φορτίων, περιλαμβανομένων σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Για τον σχεδιασμό των επενδύσεων λαμβάνεται ιδίως υπόψη η αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των

εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών ευελιξίας, τις οποίες ο Διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του δικτύου. Προ της υποβολής του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου για έγκριση στη ΡΑΕ, ο Διαχειριστής θέτει σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο της πρότασής του, δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης και τα υποβάλλει με την τελική πρότασή του στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται, κατά την κρίση της, να επιβάλει τροποποιήσεις στο υποβληθέν από τον διαχειριστή Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου. Το εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου δύναται να αναθεωρείται πριν τη διενέργεια, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή ή με πρωτοβουλία της ΡΑΕ και τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας. Λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας αναφορικά ιδίως με το περιεχόμενο του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου και την τεκμηρίωση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων δύναται να καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ.

Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου, εκπονεί και δημοσιοποιεί σχετική έκθεση. Κατά την έγκριση του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου, η ΡΑΕ δύναται να προβλέπει ότι, σε περίπτωση υπέρβασης του οριζόμενου δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης ορισμένων έργων ανάπτυξης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, επιβάλλεται συγκεκριμένη ρήτρα για κάθε έτος καθυστέρησης υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181). Η μεθοδολογία υπολογισμού της ρήτρας καθορίζεται με απόφαση της Αρχής. Αν ο Διαχειριστής τεκμηριώσει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής αδυναμίας, απαλλάσσεται από την καταβολή της ρήτρας.

(ι) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας.

(ια) Διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

(ιβ) Δύναται να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που εμπίπτουν στο πεδίο των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες ώστε ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54), υπό την προϋπόθεση ότι η άσκηση μίας τέτοιας διαφορετικής δραστηριότητας τυγχάνει σχετικής έγκρισης με ειδική προς τούτο απόφαση της ΡΑΕ, η οποία αξιολογεί την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης.

Για τη διαμόρφωση της απόφασής της, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη ιδίως τα ακόλουθα:

ιβα) την ύπαρξη αγοράς για την εξεταζόμενη δραστηριότητα και τις συνθήκες λειτουργίας της,

ιββ) την άσκηση ή τη δυνατότητα άσκησης της δραστηριότητας από άλλους φορείς της αγοράς,

ιβγ) την πιθανότητα στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας ή σε αγορές άλλων προϊόντων και υπηρεσιών,

ιβδ) το ενδεχόμενο παρεμπόδισης του Διαχειριστή στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αποτελούν τον πυρήνα της ρυθμιζόμενης δραστηριότητάς του,

ιβε) τους λόγους για τους οποίους θεωρείται αναγκαία και σκόπιμη η άσκηση της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή, περιλαμβανομένων κριτηρίων οικονομικότητας,

ιβστ) τις απαιτήσεις διαχωρισμού των δραστηριοτήτων, οι οποίες απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο.

Με την απόφαση χορήγησης παρέκκλισης δύναται να τίθενται περιορισμοί στην άσκηση της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή, όπως ενδεικτικά χρονικοί περιορισμοί. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την άσκηση των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή, για τις οποίες χορηγεί παρέκκλιση σύμφωνα με τα ανωτέρω και δύναται να αναθεωρεί τις σχετικές αποφάσεις της λαμβάνοντας υπόψη ιδίως σχετικές εξελίξεις στην αγορά και γενικότερα μεταβολές στα κριτήρια και τις συνθήκες υπό τις οποίες χορηγήθηκε η παρέκκλιση, περιλαμβανομένης της αναγκαιότητας άσκησης της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τη δραστηριότητα του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής.

4. Οι παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζονται και στον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Διαχειριστή των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων, με την επιφύλαξη των άρθρων 129 και 130.»

Άρθρο 49

Νομική και λειτουργική ανεξαρτησία Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρα 35 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 131Β του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 131Γ ως εξής:

«Άρθρο 131Γ

Νομική και λειτουργική ανεξαρτησία Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής - Πρόγραμμα Συμμόρφωσης

1. Όταν ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τον ορισμό της περ. ιθ' της παρ. 3 του άρθρου 2, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψης νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων ως προς τις άλλες δραστηριότητες, οι οποίες δεν συνδέονται με τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθε-

στώτος των περιουσιακών στοιχείων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής από την Κάθετα Ολοκληρωμένη επιχείρηση.

2. Επιπλέον, των απαιτήσεων της παρ. 1, όταν ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, σε επίπεδο οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Προς τούτο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

(α) Τα πρόσωπα, τα οποία είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση συστήματος διανομής δεν μπορούν να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας που φέρουν την ευθύνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων της παραγωγής, της μεταφοράς ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(β) Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία.

(γ) Ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του δικτύου. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους. Αυτό δεν αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, που εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 140. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου.

(δ) Ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής καθαρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 3, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται, προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος, καθώς και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

3. Με το πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται κανόνες, διαδικασίες και υποχρεώσεις του προσωπικού του Διαχειριστή σε ό,τι αφορά ιδίως:

(α) την υποχρέωση διαφύλαξης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, καθώς και την υποχρέωση αποτροπής της με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίησης πληροφοριών που αφορούν στη δραστηριότητά του και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα,

(β) τον τρόπο επεξεργασίας των πάσης φύσεως δεδομένων που διαχειρίζεται, σε εναρμόνιση με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και ορίζεται το πλαίσιο, ώστε να αποκλείεται η διακριτική διαχείριση δεδομένων,

(γ) τον καθορισμό και τη διαβάθμιση κάθε πληροφορίας που εμπίπτει στις παραπάνω περιπτώσεις ή τον καθορισμό των κριτηρίων διαβάθμισής της, καθώς και τους κανόνες διαχείρισής της,

(δ) τη συγκέντρωση και καταγραφή στοιχείων, καθώς και την τήρηση αρχείου σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης και από τη ΡΑΕ.

4. Το πρόγραμμα συμμόρφωσης καταρτίζεται από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης σε συνεργασία με τον Διαχειριστή και υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία δύναται να επιβάλει συγκεκριμένες τροποποιήσεις του προγράμματος. Η ΡΑΕ, κατά την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης, δύναται να καθορίζει πρόσθετους όρους και προϋποθέσεις για τη διασφάλιση του αποτελεσματικού λειτουργικού διαχωρισμού, της ανεξαρτησίας και της αμερόληπτης συμπεριφοράς του Διαχειριστή. Υπό την επιφύλαξη των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης.

5. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ορίζεται από τον Διαχειριστή, κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης. Είναι πλήρως ανεξάρτητος σε σχέση με τον Διαχειριστή και έχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε κάθε αναγκαίο στοιχείο και πληροφορία που τηρείται από τον Διαχειριστή ή θυγατρική επιχείρηση αυτού για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

6. Η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να αρνηθεί τον ορισμό του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης μόνο για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας, καθώς και να ζητήσει οποτεδήποτε την αντικατάσταση ήδη ορισμένου Υπεύθυνου Συμμόρφωσης για τους ίδιους λόγους, λαμβάνοντας, επιπλέον, υπόψη και την επίδοση του τελευταίου κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Περαιτέρω, ο Διαχειριστής δύναται να παύσει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης, ύστερα από προηγούμενη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ και κατόπιν άπρακτης παρέλευσης είκοσι (20) ημερών από τη γνωστοποίηση αυτή.

7. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης του διαχειριστή προς αυτό,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης και την κοινοποίησή της στη ΡΑΕ μέχρι την 31η Ιανουαρίου εκάστου έτους. Στην έκθεση, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της, αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλε-

ση του προγράμματος συμμόρφωσης, αξιολογούνται η επάρκεια και η εφαρμογή τους από τον Διαχειριστή ως προς την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος και διατυπώνονται προτάσεις του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(γ) την υποβολή στη ΡΑΕ τριμηνιαίων αναφορών σε σχέση με την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης,

(δ) τη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης, κατά τον χρόνο που αυτή σημειώνεται, καθώς και την υποβολή προτάσεων για την άμεση λήψη μέτρων,

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ σε σχέση με τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης και του Διαχειριστή,

(στ) τον έλεγχο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της παρ. 4 του άρθρου 59Β.

8. Αν ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συστημάτων διανομής με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης.

9. Η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

10. Στους παραβάτες του παρόντος επιβάλλεται πρόστιμο, σύμφωνα με το άρθρο 36.»

Άρθρο 50

Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Δ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 39 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 131Γ του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 131Δ ως εξής:

«Άρθρο 131Δ

Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής

Η παρ. 1 του άρθρου 131Γ δεν αποκλείει τη λειτουργία διαχειριστή συνδυασμένου συστήματος μεταφοράς και διανομής, κατά την έννοια της περ. ξα' της παρ. 3 του άρθρου 2, υπό τον όρο ότι ο διαχειριστής συμμορφώνεται με την παρ. 1 του άρθρου 110 και με τα άρθρα 111 και 112.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 51

Υποχρέωση συνεργασίας Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής για τη σύνδεση στο δίκτυο διανομής - Τροποποίηση άρθρου 134Β ν. 4001/2011

(παρ. 1 και 2 άρθρου 33 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 134Β του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 4 οι λέξεις «Διαχειριστές Δικτύων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Διαχειρι-

στές Συστημάτων Διανομής», β) στην παρ. 10 οι λέξεις «Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) συνεργάζεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής συνεργάζονται», και το άρθρο 134Β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 134Β

Οργάνωση της αγοράς φόρτισης
ηλεκτροκίνητων οχημάτων (Η/Ο)

1. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. μπορεί να είναι οποιαδήποτε ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με σκοπό την εκμετάλλευση υποδομών φόρτισης. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. παρέχει υπηρεσίες επαναφόρτισης σε χρήστες Η/Ο και είναι υπεύθυνος για την άρτια τεχνική συντήρηση των υποδομών φόρτισης, τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της λειτουργίας των σημείων επαναφόρτισης που διαχειρίζονται, την εποπτεία και τον έλεγχο αυτών, καθώς και για την παροχή των αναγκαίων στοιχείων και δεδομένων στο Μητρώο της παρ. 7. Οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. υποχρεούνται να λειτουργούν ηλεκτρονικές πλατφόρμες για την εποπτεία και τον έλεγχο των υποδομών επαναφόρτισης, καθώς και πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης των συλλεγόμενων πληροφοριών.

Στα δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. έχουν την υποχρέωση να υιοθετούν συστήματα απομακρυσμένης εποπτείας και ελέγχου με τη χρήση ενός τουλάχιστον ευρωπαϊκού ή διεθνούς ανοικτού πρωτοκόλλου, το οποίο υποστηρίζει τη διαχείριση ενεργού ισχύος, προκειμένου το σημείο να έχει τη σχετική τεχνική δυνατότητα.

Για δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης, την εκμετάλλευση των σημείων επαναφόρτισης αναλαμβάνει Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. εντός ενός (1) έτους από την εγκατάστασή τους. Έως την ανάληψη της εκμετάλλευσής τους από Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., τις ανωτέρω υποχρεώσεις αναλαμβάνει ο κύριος των υποδομών.

2. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. μπορεί να είναι κύριος ή κάτοχος της Υποδομής Φόρτισης και δύναται να συνάπτει σύμβαση σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής και σύμβαση προμήθειας με έναν ή περισσότερους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με τους οποίους συμβάλλεται ως τελικός καταναλωτής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 134 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

3. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. παρέχει υπηρεσίες επαναφόρτισης επί τούτω (ad hoc) σε μη συμβεβλημένους με αυτόν χρήστες Η/Ο με άμεση τιμολόγηση αυτών, σε χρήστες Η/Ο συμβεβλημένους με τον Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., καθώς και σε χρήστες Η/Ο συμβεβλημένους με άλλους Παρόχους Υπηρεσιών Ηλεκτροκίνησης (Π.Υ.Η.). Στην τελευταία περίπτωση, η αναγκαία διαλειτουργικότητα επιτυγχάνεται μέσω Φορέων Διεκπεραίωσης Συναλλαγών (Φ.Δ.Σ.) ή μέσω διμερών συμβάσεων μεταξύ φορέων της αγοράς ηλεκτροκίνησης.

4. Δεν επιτρέπεται στους Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να διαχειρίζονται ή να λειτουργούν σημεία φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα,

εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες οι Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής έχουν στην ιδιοκτησία τους ιδιωτικά σημεία φόρτισης αποκλειστικά για δική τους χρήση.

5. Η εκπροσώπηση του φορτίου Η/Ο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων διαχείρισης του φορτίου των Η/Ο μέσω συστημάτων απομακρυσμένης εποπτείας και ελέγχου των υποδομών φόρτισης, γίνεται μέσω Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο.. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. συμπεριλαμβάνονται στην έννοια του φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 5 του ν. 4425/2016 (Α' 185). Οι υποχρεώσεις και η λειτουργία των Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. καθορίζονται στις διατάξεις των Κανονισμών Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4425/2016, στο μέτρο που λειτουργούν ως φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. διαθέτουν ή έχουν εξασφαλίσει τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου Η/Ο για την παροχή των υπηρεσιών τους. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. δύνανται να συμβάλλονται με φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης, όπως Π.Υ.Η. και Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., ή και απευθείας με χρήστες Η/Ο ή κατόχους μη δημοσίως προσβάσιμων υποδομών φόρτισης, ώστε να διασφαλίσουν τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου των συνδεδεμένων στο δίκτυο Η/Ο, το οποίο εκπροσωπούν. Ως Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. μπορεί να δραστηριοποιούνται φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης, οι οποίοι διαθέτουν δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των Η/Ο συμβεβλημένων χρηστών, συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, όπως προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, με εξασφαλισμένη δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των Η/Ο συμβεβλημένων χρηστών που εκπροσωπούν, καθώς και τρίτα πρόσωπα που ικανοποιούν τις τιθέμενες προϋποθέσεις.

6. Δεν αποκλείεται το ίδιο πρόσωπο να δραστηριοποιείται συγχρόνως ως ιδιοκτήτης υποδομών φόρτισης Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., Π.Υ.Η., Φ.Δ.Σ. και Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο..

7. Για τη συστηματική καταγραφή των Υποδομών Φόρτισης και των φορέων, που δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτή, τη βέλτιστη πληροφόρηση και εξυπηρέτηση των χρηστών Η/Ο και την υποστήριξη της ανάπτυξης των υποδομών, τηρείται ηλεκτρονικό Μητρώο Υποδομών και Φορέων Αγοράς Ηλεκτροκίνησης στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

8. Ο Π.Υ.Η. διατηρεί συμβατική σχέση τόσο με συνεργαζόμενους Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. ή Φ.Δ.Σ. όσο και με χρήστες Η/Ο, βάσει της οποίας καθορίζονται ο τρόπος τιμολόγησης των υπηρεσιών επαναφόρτισης, οι τιμές χρέωσης και οι μέθοδοι ταυτοποίησης και πληρωμής. Επιπλέον, ο Π.Υ.Η. δύναται να παρέχει πρόσθετες υπηρεσίες που σχετίζονται με την επαναφόρτιση, όπως εύρεση διαθέσιμων σημείων επαναφόρτισης, καθώς και πλοήγηση και κράτηση θέσεων, με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών Η/Ο.

9. Ο Φ.Δ.Σ. διευκολύνει την ανταλλαγή στοιχείων και τη διεκπεραίωση οικονομικών συναλλαγών μεταξύ φορέων της αγοράς. Για τον σκοπό αυτόν αναπτύσσει και λειτουργεί ηλεκτρονική πλατφόρμα για την ανταλλαγή δεδομένων, σε πραγματικό χρόνο ή βάσει προγραμμα-

τισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, που απαιτούνται για την υποστήριξη της απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών από υποδομές οποιουδήποτε Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., για λογαριασμό οποιουδήποτε Π.Υ.Η., σε συμβεβλημένους με τον τελευταίο χρήστες Η/Ο (περιαγωγή υπηρεσιών επαναφόρτισης). Τα δεδομένα δύναται να αφορούν στην ταυτοποίηση χρηστών Η/Ο, στα στοιχεία χρέωσης και κόστους ανά πράξη επαναφόρτισης, καθώς και στα στοιχεία των εμπλεκόμενων σε κάθε πράξη φόρτισης μερών (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. και Π.Υ.Η.).

10. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής συνεργάζονται, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, με κάθε επιχείρηση, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της, αναπτύσει, λειτουργεί ή διαχειρίζεται σημεία επαναφόρτισης για Η/Ο, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, στη σύνδεση με το δίκτυο διανομής.»

Άρθρο 52

Ενεργοί πελάτες - Προσθήκη άρθρου 137B στον ν. 4001/2011 (άρθρο 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 137Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 137B, ως εξής:

«Άρθρο 137B
Ενεργοί πελάτες

1. Οι τελικοί πελάτες δικαιούνται να ενεργούν ως ενεργοί πελάτες, χωρίς να υποβάλλονται σε δυσανάλογες ή διακριτικές τεχνικές απαιτήσεις, διοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες και χρεώσεις, και σε τέλη δικτύου που δεν αντανakλούν το κόστος.

2. Οι ενεργοί πελάτες:

α) δικαιούνται να ασκούν τη δραστηριότητά τους είτε απευθείας είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης,

β) δικαιούνται να πωλούν αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια, μεταξύ άλλων, μέσω συμφωνιών αγοράς ενέργειας,

γ) δικαιούνται να συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας και ενεργειακής απόδοσης,

δ) δικαιούνται να αναθέτουν σε τρίτους τη διαχείριση των εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τις δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης, της λειτουργίας, της διαχείρισης δεδομένων και της συντήρησης χωρίς οι τρίτοι αυτοί να θεωρούνται ενεργοί πελάτες,

ε) καταβάλλουν τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, με χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 του παρόντος, καθώς και το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54), διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος,

στ) είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας. Στον

βαθμό αυτόν είναι συμβαλλόμενα μέρη με ευθύνη εξισορρόπησης ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

3. Οι ενεργοί πελάτες που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

α) έχουν το δικαίωμα σύνδεσης με το δίκτυο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά το αίτημα, εφόσον πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις, όπως η ευθύνη εξισορρόπησης και η επαρκής διαθεσιμότητα μετρητών,

β) δεν υποβάλλονται σε καμία διπλή επιβάρυνση, συμπεριλαμβανομένων των τελών δικτύου, για την αποθηκευμένη ηλεκτρική ενέργεια που παραμένει εντός των εγκαταστάσεών τους και όταν παρέχουν υπηρεσίες ευελιξίας σε διαχειριστές συστημάτων,

γ) δεν υποβάλλονται σε δυσανάλογες απαιτήσεις άδειας και τέλη,

δ) επιτρέπεται να παρέχουν περισσότερες από μία υπηρεσίες ταυτόχρονα, εάν είναι τεχνικά εφικτό.»

Άρθρο 53

Συμβατικά δικαιώματα τελικών πελατών - Τροποποίηση άρθρου 138 ν. 4001/2011 (παρ. 3 και 11 άρθρου 10, παρ. 5 άρθρου 18 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 138 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η περ. η' της παρ. 2 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2 προστίθενται νέες περ. θ' και ι', γ) προστίθεται νέα παρ. 3 και το άρθρο 138 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 138

Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες

1. Ο Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, κατόπιν προηγούμενης δημόσιας διαβούλευσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες καθορίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις σύναψης, τροποποίησης και λύσης συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, οι όροι που υποχρεωτικώς περιλαμβάνονται στις σχετικές συμβάσεις και, ιδίως, όροι προστασίας των καταναλωτών, καθώς και διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

(β) Οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται να διακόπτεται η Προμήθεια, ιδίως, όταν ο Πελάτης είναι υπέρμερος ως προς την καταβολή του τιμήματος.

(γ) Οι προδιαγραφές και ο τρόπος δημοσίευσης των όρων και των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών Προμήθειας, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον διακριτή αναγραφή των χρεώσεων για χρήση του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ για Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας, για το Ειδικό Τέλος ΑΠΕ και για λοιπές ρυθμιζόμενες χρεώσεις.

(δ) Η συχνότητα τιμολόγησης βάσει πραγματικής κατανάλωσης.

(ε) Ο τρόπος διασφάλισης της δυνατότητας αλλαγής Προμηθευτή, χωρίς οικονομική ή άλλη επιβάρυνση.

(στ) Οι υποχρεώσεις των Προμηθευτών σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν στους Πελάτες τους.

(ζ) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια της Προμήθειας σε Πελάτη.

(η) Η υποχρέωση του Προμηθευτή να ενημερώνει δεόντως τους οικιακούς πελάτες σχετικά με εναλλακτικά μέτρα έναντι της αποσύνδεσης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος πριν από τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεση.

(θ) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59B, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

(ι) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59B.

3. Με την επιφύλαξη των εθνικών και ενωσιακών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, στη σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (α) της παρ. 2 καθορίζονται:

α) τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής,

β) οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,

γ) τα είδη των προσφερόμενων υπηρεσιών συντήρησης,

δ) οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης και τα δεσμοποιημένα προϊόντα ή υπηρεσίες,

ε) η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της σύμβασης και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων ή υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ανωτέρω υπηρεσίες, και κατά πόσον επιτρέπεται ο τερματισμός της σύμβασης χωρίς χρέωση,

στ) οι αποζημιώσεις και οι διακανονισμοί επιστροφών που εφαρμόζονται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης,

ζ) η μέθοδος για την κίνηση της διαδικασίας δικαστικής και εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 50,

η) πληροφορίες για τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τον χειρισμό των παραπόνων, καθώς και κάθε πληροφορία που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, οι οποίες γνωστοποιούνται σαφώς στα έντυπα των λογαριασμών ή στους ιστότοπους των εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι όροι πρέπει να είναι δίκαιοι και γνωστοί εκ των προτέρων. Οποσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα που εκτίθενται στην παρούσα παράγραφο παρέχονται επίσης πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Οι τελικοί πελάτες λαμβάνουν μια συνοπτική, εύκολα κατανοητή και σαφώς διατυπωμένη περίληψη των πιο σημαντικών όρων της σύμβασης.»

Άρθρο 54

Δυνατότητα παρέκκλισης - Τροποποίηση άρθρου 139 ν. 4001/2011

Στο άρθρο 139 του ν. 4001/2011 (Α' 179), επικαιροποιείται η αναφορά στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το άρθρο 139 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 139

Παρεκκλίσεις

Με αίτηση που υποβάλλεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορεί να ζητηθεί παρέκκλιση από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 (L 158), κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 66 της Οδηγίας αυτής.»

Άρθρο 55

Κριτήρια τιμολόγησης - Τροποποίηση άρθρου 140 ν. 4001/2011

(παρ. 1 άρθρου 32 και περ. στ' άρθρου 58 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 140 του ν. 4001/2011 (Α' 179), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 απαλείφεται η λέξη «Επιλέγοντες», β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται ως προς τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης, γ) στην παρ. 4 προστίθεται περ. (ι), και το άρθρο 140 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 140

Γενικά τιμολόγια και διατάξεις χρέωσης

1. Τα τιμολόγια με βάση τα οποία οι κάτοχοι άδειας εισπράττουν τίμημα ή τέλος ή οποιαδήποτε αντιπαροχή για την παροχή των υπηρεσιών τους, με εξαίρεση τα τιμολόγια Προμήθειας σε Πελάτες, δεν ισχύουν εάν δεν εγκριθούν προηγουμένως από τη ΡΑΕ, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στον ν. 3899/2010.

2. Η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας κατάλληλα υπόψη την αξιοποίηση οικονομικότερων εναλλακτικών λύσεων, όπως η χρήση υπηρεσιών ευελιξίας, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά οι μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδεούνται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή υπολογίζονται και καταβάλλονται από τους κατόχους των σχετικών Αδειών Αποθήκευσης και Βεβαιώσεων,

αντίστοιχα, αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη ισχύ των Σταθμών Αποθήκευσης και των συστημάτων αποθήκευσης, στον βαθμό που η απορροφούμενη ισχύς συμβάλλει στη διαμόρφωση της αιχμής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αναλογική εφαρμογή της μεθοδολογίας του πρώτου εδαφίου για τους καταναλωτές του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

3. Η ΡΑΕ εγκρίνει, έναν (1) μήνα πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από εισήγηση των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, τα τιμολόγια σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων τα οποία και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της.

4. Κατά την έγκριση των τιμολογίων της παρ. 3 πέραν ενός εύλογου κέρδους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

(α) Οι δαπάνες για την παραγωγή ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που αφορούν στη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.

(β) Οι δαπάνες για μισθούς, ημερομίσθια και συναφή έξοδα.

(γ) Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως, των φόρων και λοιπών τελών και δασμών.

(δ) Η απόσβεση των επενδύσεων.

(ε) Η απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, λαμβανομένου υπόψη του επιχειρηματικού κινδύνου και του κόστους κεφαλαίου αντίστοιχων δραστηριοτήτων.

(στ) Οι δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(ζ) Οι δαπάνες για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

(η) Κριτήρια ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(θ) Οι αναγκαίες επενδύσεις ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα και σχέδια ανάπτυξης.

(ι) Κριτήρια αποδοτικότητας στη λειτουργία και την ανάπτυξη των δικτύων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, οι κάτοχοι άδειας, στα πλαίσια της γενικής υποχρέωσής τους προς παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, μπορεί να υποχρεωθούν να διαφοροποιούν για κατηγορίες Πελατών τα τιμολόγια τους, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται:

(α) η δυνατότητα κάλυψης των συνολικών δαπανών για κάθε κάτοχο άδειας και

(β) η μη ύπαρξη σταυροειδών επιδοτήσεων μεταξύ κατηγοριών Πελατών.

6. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, η ΡΑΕ επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα επί ζητημάτων προμήθειας, τα οποία εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας και αφορούν ιδίως την τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας. Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν τόσο στην προστασία των καταναλωτών από καταχρηστικές συμπεριφορές όσο και στην πρόληψη και καταστολή πρακτικών νόθευσης του ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται ιδίως να επιβάλλει ειδικά ρυθμιστικά μέτρα

επί των προσφερόμενων από τις επιχειρήσεις τιμολογίων προμήθειας, ιδίως των επιχειρήσεων που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στη σχετική αγορά και είναι δυνατόν να ασκούν δεσπόζουσα επιρροή σε αυτή, υπό το πρίσμα του ελέγχου του υποκείμενου κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, των στοιχείων και παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη διαφοροποίηση των τιμολογήσεων ανά κατηγορία πελατών και της ενδεχόμενης ύπαρξης καταχρηστικών όρων στην τιμολόγηση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.»

Άρθρο 56

Απαλοιφή αναφορών και ρυθμίσεων σχετικών με τη μέτρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4342/2015 (παρ. 1 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 11 του ν. 4342/2015 (Α' 143) τροποποιούνται: α) ο τίτλος ως προς την απαλοιφή των λέξεων «και ηλεκτρικής ενέργειας», β) το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 ως προς την απαλοιφή των λέξεων «ηλεκτρικής ενέργειας και», γ) το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 2 ως προς την απαλοιφή των λέξεων «και ηλεκτρικής ενέργειας», δ) στην παρ. 2 καταργούνται οι περ. γ) και δ) και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11

Μέτρηση φυσικού αερίου. Μέτρηση και επιμερισμός του κόστους για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών φυσικού αερίου, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου ατομικούς μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους και παρέχουν πληροφορίες για τον χρόνο χρήσης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) κατά την αντικατάσταση μετρητή ή μετά από ριζική ανακαίνιση κτηρίου ή κτηριακής μονάδας, κατά την έννοια του δωδέκατου εδαφίου του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α' 42), εκτός αν αυτό είναι τεχνικά αδύνατο ή δεν είναι οικονομικά αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας,

β) όταν πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτήριο.

2. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης της τελικής κατανάλωσης φυσικού αερίου, οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας:

α) μεριμνούν, ώστε τα συστήματα μέτρησης να παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας που προβλέπονται από τους ισχύοντες τεχνικούς κανονισμούς για τα συστήματα αυτά,

β) εγγυώνται την ασφάλεια των έξυπνων μετρητών και των ανταλλαγών δεδομένων και την ιδιωτικότητα των τελικών καταναλωτών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, ΕΕ L 119/4.05.2016) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137),

γ) [καταργείται]

δ) [καταργείται]

ε) παρέχουν συμβουλές και πληροφορίες στους καταναλωτές κατά τον χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, ως προς τις δυνατότητές τους όσον αφορά στη χρήση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας.

3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού, όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ενέργειας, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ενέργειας μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους.

Εάν σε ένα κτήριο παρέχεται θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλά κτήρια ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίσταται μετρητής στον εναλλάκτη θερμότητας ή στο σημείο διανομής.

4. Σε πολυκατοικίες και σε κτήρια πολλαπλών χρήσεων όπου η θέρμανση ή η ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίστανται ατομικοί μετρητές για τη μέτρηση της κατανάλωσης για θέρμανση ή ψύξη ή για ζεστό νερό οικιακής χρήσης σε κάθε κτηριακή μονάδα, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό με κριτήριο την αναλογικότητα προς τη δυναμική εξοικονόμηση ενέργειας.

Αν η χρήση ατομικών μετρητών δεν είναι τεχνικά εφικτή ή οικονομικώς αποδοτική για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε κτηριακή μονάδα, χρησιμοποιούνται ατομικοί καταμετρητές κόστους θέρμανσης για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε θερμαντικό σώμα, όπου η εγκατάσταση των εν λόγω καταμετρητών κόστους θέρμανσης είναι οικονομικώς αποδοτική. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι δυνατόν να εξετάζονται εναλλακτικές και οικονομικώς αποδοτικές μέθοδοι μέτρησης της κατανάλωσης θέρμανσης.

Τα γενικά κριτήρια, οι μέθοδοι και οι διαδικασίες καθορισμού της αδυναμίας τεχνικής εφαρμογής και της έλλειψης οικονομικής αποδοτικότητας δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Σε νέες πολυκατοικίες και σε κατοικήσιμα τμήματα νέων κτηρίων πολλαπλών χρήσεων, κατά τα προβλεπόμενα στον ν. 4122/2013 (Α' 42), που διαθέτουν κεντρική πηγή θέρμανσης για ζεστό νερό οικιακής χρήσης ή τροφοδοτούνται από συστήματα τηλεθέρμανσης, τοποθετούνται ατομικοί μετρητές για ζεστό νερό οικιακής χρήσης, κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 4.

6. Για τους σκοπούς των παρ. 3 έως και 5, οι μετρητές και οι ατομικοί καταμετρητές κόστους θέρμανσης που εγκαθίστανται είναι συσκευές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παρ. 4 και 5.

7. Μετρητές και καταμετρητές κόστους θέρμανσης που δεν παρέχουν τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως, αλλά έχουν ήδη εγκατασταθεί, εξοπλίζονται με τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως ή αντικαθίστανται με συσκευές που παρέχουν τη δυνατότητα εξ αποστά-

σεως ανάγνωσης το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2027, όπου αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό.»

Άρθρο 57

Προσθήκη αναφορών σχετικά με την τιμολόγηση τελικών καταναλωτών φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4342/2015 (παρ. 2 και 3 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 12 του ν. 4342/2015 (Α' 142), τροποποιούνται: α) ο τίτλος ως προς την απαλοιφή των λέξεων «και την ηλεκτρική ενέργεια», β) οι παρ. 1, 2, 3 και 4 ως προς την προσθήκη αναφορών σχετικά με το φυσικό αέριο και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Στις περιπτώσεις που οι τελικοί καταναλωτές φυσικού αερίου δεν διαθέτουν τα ευφυή συστήματα μέτρησης που αναφέρονται στο άρθρο 59 του ν. 4001/2011 (Α' 179), οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες τιμολόγησης για το φυσικό αέριο, ακριβείς και βασισμένες στην πραγματική κατανάλωση, σύμφωνα με την περ. α' του Παραρτήματος VII, εφόσον αυτό είναι τεχνικά δυνατόν και οικονομικά σκόπιμο.

2. Τα ευφυή συστήματα μέτρησης φυσικού αερίου παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς τιμολόγησης, με βάση την πραγματική κατανάλωση. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου τη δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι το ιστορικό της κατανάλωσής τους και οι οποίες περιλαμβάνουν:

α) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία (3) προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη, τα οποία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες,

β) στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οποιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος, τα οποία κοινοποιούνται στον τελικό καταναλωτή φυσικού αερίου μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων εικοσιτεσσάρων (24) μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας, εάν αυτή είναι μικρότερη.

3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, ανεξάρτητα από την εγκατάσταση ή μη ευφυούς συστήματος μέτρησης:

α) διαθέτουν κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή φυσικού αερίου, σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών οριζόμενο από τον τελικό καταναλωτή, στοιχεία που αφορούν στην ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης των τελικών καταναλωτών, στον βαθμό που αυτά είναι διαθέσιμα,

β) προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου την επιλογή ηλεκτρονικών τιμολογιακών πληροφοριών και τιμολόγησης και παρέχουν, εάν οι πελάτες

το ζητήσουν, σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση,

γ) παρέχουν στον λογαριασμό κατάλληλα πληροφοριακά στοιχεία, ώστε οι τελικοί καταναλωτές φυσικού αερίου να έχουν πλήρη γνώση του τρέχοντος ενεργειακού κόστους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII,

δ) προβλέπουν ότι, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή φυσικού αερίου, οι πληροφορίες που περιέχονται στα τιμολόγια δεν θεωρούνται αίτημα προς πληρωμή και εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενεργειακών πόρων προσφέρουν ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές,

ε) παρέχουν πληροφορίες και εκτιμήσεις του ενεργειακού κόστους στους καταναλωτές φυσικού αερίου εφόσον τις ζητούν, εγκαίρως και σε κατανοητή μορφή, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές.

4. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου ατελώς λογαριασμούς και πληροφορίες για την κατανάλωση ενέργειας και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία για την κατανάλωσή τους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII.

5. [Έχει καταργηθεί]

6. [Έχει καταργηθεί].

Άρθρο 58

Απαλοιφή αναφοράς στην ηλεκτρική ενέργεια - Τροποποίηση τίτλου Παραρτήματος VII ν. 4342/2015

(παρ. 6 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Ο τίτλος του Παραρτήματος VII του ν. 4342/2015 (Α' 143) τροποποιείται ως προς την απαλοιφή των λέξεων «ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ» και ως προς την προσθήκη αναφοράς στη διάταξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 που ενσωματώνεται και διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII
ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ
ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΑΕΡΙΟΥ (Παράρτημα VII της Οδηγίας 2012/27/
ΕΕ και παρ. 6 άρθρου 70 της Οδηγίας (ΕΕ)
2019/944)»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 59

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Οι παρ. 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 131 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί κλειστών δικτύων διανομής,

β) το άρθρο 137 του ν. 4001/2011, περί Επιλεγόντων Πελατών,

γ) οι περ. γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί των υποχρεώσεων των διανομέων ενέργειας και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, και

δ) οι παρ. 15, 16 και 17 του άρθρου 16 του ν. 4342/2015, περί της συμμετοχής της απόκρισης ζήτησης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 60

Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης για Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς ισχύος άνω των δεκαπέντε (15) μεγαβάτ - Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 4951/2022

Μετά το άρθρο 23 του ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται νέο άρθρο 23Α ως εξής:

«Άρθρο 23Α

Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης για Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς ισχύος άνω των δεκαπέντε (15) μεγαβάτ

1. Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς ισχύος άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης, για μέρος ή μέρη των εγκαταστάσεων της περ. 46 του άρθρου 3, η οποία δύναται να αφορά το σύνολο της ισχύος του σταθμού, για την οποία έχει χορηγηθεί η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής. Η τμηματική Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται μετά από υποβολή αιτήματος, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 17.

2. Στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητη η εκτέλεση εργασιών για λόγους ασφαλείας, προκειμένου να αποφευχθούν γεωλογικές μεταβολές του εδάφους, ιδίως καθιζήσεις ή κατολισθήσεις, δύναται στην τμηματική Άδεια Εγκατάστασης να περιλαμβάνεται μέρος της συνολικής έκτασης ταμειυτήρα, αν για το μέρος αυτό τεκμηριώνεται το δικαίωμα νόμιμης χρήσης του άρθρου 18.

3. Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19. Εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος της τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της τελικής Άδειας Εγκατάστασης, η διάρκεια της οποίας άρχεται από την ημερομηνία έκδοσης της αρχικής τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί.

4. Το ορόσημο του άρθρου 31 δεν εφαρμόζεται για σταθμούς που εμπίπτουν στο παρόν, για τους οποίους, κατά την 1η Νοεμβρίου 2022, έχει εκδοθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.»

Άρθρο 61

Καθορισμός Υπηρεσίας Κοινής Ωφέλειας - Μοναδιαίες χρεώσεις για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης των καταναλωτών για την παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4067/2012 και προσθήκη άρθρου 58Γ στον ν. 4001/2011

1. Στο άρθρο 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79) προστίθεται παρ. 1.β. ως εξής:

«1.β. α) Οι μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα της παρ. 1.α. δύνανται να αναπροσαρμόζονται για το χρονικό διάστημα από 1ης Νοεμβρίου 2022 και εξής, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με ίδια απόφαση δύνανται να καθορίζονται ιδίως η μεθοδολογία υπολογισμού, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια διαφοροποίησης των μοναδιαίων χρεώσεων ανά κατηγορία καταναλωτών, η δημιουργία και το ύψος αποθεματικού ασφαλείας του ειδικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.), καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τον υπολογισμό των χρεώσεων.

β) Η απόφαση του δευτέρου εδαφίου της περ. α) εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή, και, σε περίπτωση που δεν αφορά την αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις του άρθρου 58Γ του ν. 4001/2011 (Α' 179), και τη γνώμη της Ρ.Α.Ε., σχετικά με σωρευτικά ελλείμματα της παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης αποθεματικού ασφαλείας και την τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ο αρμόδιος Διαχειριστής υποβάλλει τη σχετική εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στη Ρ.Α.Ε. με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω. του τρέχοντος και του επόμενου έτους, εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή σχετικού αιτήματος από την Αρχή.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012, περί υπόχρεων καταβολής ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω., στο τρίτο εδάφιο προστίθεται παραπομπή στη νέα παρ. 1β, καταργούνται τα εδάφια έβδομο, όγδοο, ένατο, δέκατο, δωδέκατο και δέκατο τρίτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευμένοι πελάτες.

Η κατανάλωση επί της οποίας υπολογίζεται το ανάλλαγμα Υ.Κ.Ω. προσδιορίζεται αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια προς κατανάλωση στην εγκατάσταση του χρήστη της παροχής ηλεκτροδότησης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών και υπόκειται στις μοναδιαίες χρεώσεις του Πίνακα 1.α, ως αναπροσαρμόζονται και ισχύουν βάσει της παρ. 1.β, ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται. Ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή, και η οποία, εφόσον δεν κατανα-

λωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο, δεν υπόκειται σε χρεώσεις Υ.Κ.Ω..

Το ανάλλαγμα Υ.Κ.Ω. αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό Υ.Κ.Ω. που τηρείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντίστοιχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.»

3. Στον ν. 4001/2011 προστίθεται άρθρο 58Γ ως εξής:

«Άρθρο 58Γ

Αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις

1. Η αντιστάθμιση του κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις συνιστά Υπηρεσία Κοινής Ωφέλειας, οι υπόχρεοι για την παροχή της οποίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή σχετικά με την εξειδίκευση της αναγκαίας κάθε φορά παρεχόμενης υπηρεσίας.

2. Οι δαπάνες για την παροχή της ανωτέρω υπηρεσίας επιμερίζονται για όλη την Ελληνική Επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών.

3. Η επιβάρυνση των καταναλωτών για την παροχή της υπηρεσίας της παρ. 1 καθορίζεται με την απόφαση της περ. α) της παρ. 1.β του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79).»

Άρθρο 62

Ειδική εισφορά ανά θερμική μεγαβατώρα υπέρ του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης στις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής

1. Σε κάθε κατανεμόμενη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο επιβάλλεται ειδική εισφορά υπέρ του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181).

2. Η εισφορά της παρ. 1 ανέρχεται σε ποσό δέκα (10) ευρώ ανά μεγαβατώρα Ανώτερης Θερμογόνου Δύναμης Φυσικού Αερίου και υπολογίζεται επί της ποσότητας φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται από κάθε υπόχρεο παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Από την επιβολή της εισφοράς εξαιρούνται οι μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τον ν. 4414/2016 (Α' 149) ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμ-

φωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006.

4. Η ειδική εισφορά που αναλογεί σε κάθε Μονάδα Ηλεκτροπαραγωγής για τον μήνα αναφοράς (m) υπολογίζεται από τον Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Ανώνυμη Εταιρεία (Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.). Ο υπολογισμός γίνεται βάσει των δηλώσεων που υποβάλλουν στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. οι υπόχρεοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας παραγωγοί, για τις ποσότητες φυσικού αερίου που κατανάλωσαν, έως την 7η ημερολογιακή ημέρα του επόμενου μήνα (m+1), αποκλειστικά για τις ανάγκες ηλεκτροπαραγωγής κατά τον μήνα αναφοράς (m).

5. Η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται του μήνα αναφοράς (m+1), αποστέλλει ταυτοχρόνως σε κάθε υπόχρεο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ειδοποίηση με το αναλογούν ποσόν της ειδικής εισφοράς και κοινοποιεί την ειδοποίηση αυτή στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Το ποσό αυτό καταβάλλεται στη Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. από τον υπόχρεο παραγωγό έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επομένου μηνός (m+2). Τυχόν αμφισβητήσεις περί την ορθότητα των ληφθέντων υπόψη δεδομένων ή του μαθηματικού υπολογισμού απευθύνονται στον Διαχειριστή και κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε., εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από τη λήψη της ειδοποίησης. Ενδεχόμενες διορθώσεις επέρχονται με την αμέσως επόμενη ειδοποίηση, και πάντως όχι πέραν των τριών (3) μηνών από την αιτιολογημένη αμφισβήτηση. Για την εφαρμογή του παρόντος, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. προσδιορίζει τον τραπεζικό λογαριασμό καταβολής και τους κωδικούς ταυτοποίησης των συναφών χρηματορροών.

6. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δήλη ημέρα καταβολής, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. αποδίδει στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ο οποίος αποτελεί τον διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», τα ποσά που κατεβλήθησαν από τους υπόχρεους για την εισφορά του μήνα αναφοράς (m), καθώς και άλλα καταβληθέντα ληξιπρόθεσμα ποσά. Ταυτοχρόνως, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. ενημερώνει τη Ρ.Α.Ε. για την κατάσταση είσπραξης και απόδοσης των αναλογούντων ποσών εισφοράς ανά υπόχρεο. Στο πλαίσιο της διαδικασίας που περιγράφεται στο παρόν, η ευθύνη της Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. περιορίζεται αποκλειστικά και μόνον στην εκτέλεση των ανωτέρω καθηκόντων, τη διευκόλυνση των σχετικών διαδικασιών, την απόδοση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. των ποσών που έχουν πράγματι καταβληθεί και τη σχετική αναλυτική ενημέρωση της Ρ.Α.Ε.. Κατά την εφαρμογή του παρόντος, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. δεν ασκεί δημόσια εξουσία, δεν αναλαμβάνει ενέργειες, δικαστικώς ή εξωδίκως, για την επιδίωξη της είσπραξης της παρούσας εισφοράς, και δεν ευθύνεται έναντι οποιούδήποτε σε περίπτωση μη καταβολής αυτής.

7. Για την εφαρμογή του παρόντος, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. συστήνει ειδικό διακριτό λογαριασμό, για την καταβολή της συστηνόμενης ειδικής εισφοράς.

8. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος και επιβάλλει κυρώσεις κατά το άρθρο 36 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Περαιτέρω, η Ρ.Α.Ε., σε συνε-

ργασία με κάθε αρμόδιο φορέα ή αρχή, δύναται να διεξάγει δειγματοληπτικούς ελέγχους, επί της ακρίβειας των δηλώσεων των υπόχρεων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, προς τη Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και να επιβάλλει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα και κυρώσεις. Αν από τον διενεργηθέντα έλεγχο προκύψουν ανακριβείς δηλώσεις, η Ρ.Α.Ε., πέραν των κυρώσεων που δύναται να επιβάλει, καλεί τον υπόχρεο σε συμπληρωματική δήλωση και οικειοθελή συμμόρφωση με την καταβολή της οφειλής του εντόκως προς την Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., άλλως ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 10.

9. Τα έσοδα από την ειδική εισφορά διατίθενται για την:

α) υποστήριξη των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο αντιμετώπισης του ενεργειακού κόστους,

β) υποστήριξη επενδύσεων σε φιλικές προς το περιβάλλον μορφές ενέργειας, όπως το βιομεθάνιο και το πράσινο υδρογόνο, καθώς και σε τεχνολογίες για τη δέσμευση και αποθήκευση ή χρήση διοξειδίου του άνθρακα,

γ) αντιστάθμιση μέρους του κόστους επενδύσεων σε Συστήματα και Δίκτυα Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Προγράμματα Ανάπτυξης.

10. Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής στη Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. της ως άνω ειδικής εισφοράς, τα οφειλόμενα ποσά βεβαιώνονται ταμειακώς και εισπράττονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) κατά τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και ιδίως το άρθρο 2 αυτού, κατόπιν εκκαθαρίσεως και αποστολής χρηματικού καταλόγου από τη Ρ.Α.Ε., και αποδίδονται στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ο οποίος αποτελεί τον διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης».

11. Η παραγραφή των απαιτήσεων κατά των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος είναι πενταετής. Ο χρόνος παραγραφής εκκινεί από τη δήλη ημέρα καταβολής, άλλως από την ημερομηνία της τελευταίας νόμιμης αμφισβήτησης της οφειλής, η οποία αναγράφεται επί του χρηματικού καταλόγου που αποστέλλεται στην Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Για την παραγραφή των απαιτήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 137 έως 139 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών λαμβάνει χώρα η κατανομή της ως άνω ειδικής εισφοράς βάσει των σκοπών της παρ. 9, στους αντίστοιχους δικαιούχους.

13. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος ως μήνας αναφοράς ορίζεται ο μήνας Νοέμβριος 2022.

Άρθρο 63

Πρώθηση εγκατάστασης σταθμών

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε λιγνιτικές περιοχές - Τροποποίηση παρ. 2Α άρθρου 156 ν. 4759/2020

Η παρ. 2Α του άρθρου 156 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε λιγνιτικές περιοχές, αντικαθίσταται ως εξής:

«2Α. Η έκδοση των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλ-

λοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις ή η χορήγηση έγκρισης επέμβασης ή αυτοτελούς διοικητικής πράξης για τα έργα της παρ. 2 δεν κωλύεται από Α.Ε.Π.Ο. ή αυτοτελείς διοικητικές πράξεις ή εγκρίσεις επέμβασης για άλλες δραστηριότητες εντός των Πυρήνων Ζ.ΑΠ., για τις ίδιες ή γειτνιάζουσες θέσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 64

Υπολογισμός Ειδικής Τιμής Αγοράς -

Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Στο άρθρο 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί προσωρινού μηχανισμού επιστροφής μέρους εσόδων αγοράς επόμενης ημέρας, προστίθενται παρ. 12 και 13 ως εξής:

«12. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., κατά την περίοδο εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού, η ωριαία Αξία της Ηλεκτρικής Ενέργειας στη Χονδρεμπορική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως ορίζεται με την υπό στοιχεία ΑΠΕΗΛ/Α/ΦΙ/οικ. 187480/7.12.2016 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3955), ισούται με την Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, όταν η τελευταία είναι μικρότερη από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή για τους σταθμούς και χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε. του άρθρου 3 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/70248/2434/2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3517), και με την ανωτέρω διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή, όταν η Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μεγαλύτερη από την ως άνω διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή.

13. Ειδικά για τον μήνα Ιούλιο 2022, ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) υπολογίζει διακριτά την Ειδική Τιμή Αγοράς για κάθε τεχνολογία σταθμού για τις χρονικές περιόδους: α) από 1ης Ιουλίου 2022 έως την εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού, και β) από την εφαρμογή του Μηχανισμού έως το τέλος Ιουλίου 2022. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς της κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., για την περ. α) του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται η διαδικασία της υπό στοιχεία ΑΠΕΗΛ/Α/ΦΙ/οικ.187480/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς της κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., για την περ. β) του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται η παρ. 12. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. προβαίνει στις σχετικές χρεοπιστώσεις των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.»

Άρθρο 65

Ρυθμίσεις για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που αναπτύσσονται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 56 ν. 4546/2018

Στην παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101), περί συμβάσεων ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέ-

ταρτο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή η αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας που έχει συναφθεί προ του ν. 3468/2006 για αιολικό σταθμό εγκατεστημένο σε Μη Διασυνδεδεμένο Νησί, του οποίου η άδεια λειτουργίας παρατείνεται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, παραμένει σε ισχύ μέχρι τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4414/2016. Η παραγόμενη από τον σταθμό αυτόν και απορροφώμενη από το Δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια αποζημιώνεται ανά μήνα με βάση την εκάστοτε μέση μηνιαία Οριακή Τιμή του Διασυνδεδεμένου Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016. Από την ημέρα έναρξης και μέχρι την ημέρα λήξης της εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας της παρ. 1 του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185), η παραγόμενη από τον σταθμό και απορροφώμενη από το Δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια, αποζημιώνεται ανά μήνα, με βάση τη διοικητικά καθορισμένη μοναδιαία τιμή, που έχει υπολογιστεί από τον Φορέα Εκκαθάρισης Αγοράς Επόμενης Ημέρας για τα χαρτοφυλάκια Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2022, ο αρμόδιος διαχειριστής προβαίνει σε σχετικές εκκαθαρίσεις για το διάστημα που οι αποζημιώσεις των παραγωγών Α.Π.Ε. της παρούσας δεν έγιναν σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο. Ο κάτοχος αιολικού σταθμού σε Μη Διασυνδεδεμένο Νησί υποχρεούται να υποβάλει αίτηση στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για σύναψη της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου εντός ενός (1) μηνός από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.»

Άρθρο 66

Θέματα προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και των συνδεδεμένων αυτής εταιρειών - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 144 ν. 4819/2021

Η παρ. 1 του άρθρου 144 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα άρθρα 3 και 4 του ν. 4643/2019 (Α' 193) εφαρμόζονται αναλογικά για τις προλήψεις προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) και στις συνδεδεμένες με αυτόν εταιρείες. Ειδικά η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4643/2019 εφαρμόζεται αναλογικά και για την πλήρωση των θέσεων τομεαρχών που προβλέπονται στην εταιρεία Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και στις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες.»

Άρθρο 67

Ειδικότερες ρυθμίσεις επί προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 37 ν. 4936/2022 και παρ. 9 άρθρου 54 ν. 4951/2022

1. Οι θέσεις που έχουν συσταθεί στη Ρυθμιστική

Αρχή Ενέργειας με την παρ. 10 του άρθρου 34 του ν. 3734/2009 (Α' 8) και την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4546/2018 (Α' 101), διατηρούνται έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023.

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 4936/2022 (Α' 105), περί καταβολής της έκτακτης εισφοράς ηλεκτροπαραγωγών, συντέμνεται, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η εισφορά καταβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170), της σχετικής πράξης προσδιορισμού. Η προθεσμία και η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης προσδιορισμού δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.»

3. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 54 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ανάρτησης πολυγώνων σε γεωπληροφοριακή πλατφόρμα, παρατείνεται, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Οι κάτοχοι εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναρτούν μέχρι την 31η Μαρτίου 2023 τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης. Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό), υποβάλλοντας γεωχωρικά δεδομένα, σύμφωνα με τις οδηγίες του ανωτέρω Φορέα Αδειοδότησης. Ο Φορέας Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο Ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού, εντός της ως άνω προθεσμίας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της ανωτέρω Βεβαίωσης, αναστέλλεται η καταβολή αποζημίωσης ή η λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων με τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.»

4. Η θητεία των μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167) και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2023.

5. Η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 (Α' 177), περί παράδοσης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής για περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, δύναται να παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή Ιουνίου 2023, κατ'εφαρμογή σύμβασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Τεχνικό Επιμελητή-

ριο Ελλάδος.

Άρθρο 68

Προγράμματα εγκατάστασης ηλιοθερμικών συστημάτων, φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να προκηρύσσονται προγράμματα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης από αυτοπαραγωγούς, ηλιοθερμικών συστημάτων σε οικιακές εγκαταστάσεις (νοικοκυριά), στον πρωτογενή (αγρότες) και δευτερογενή - τριτογενή (λοιπές χρήσεις) τομέα, καθώς επίσης και σε εγκαταστάσεις νομικών προσώπων που επιδιώκουν κοινωνικές σκοπούς, με χρηματοδότηση ιδίως από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

2. Με την ανωτέρω απόφαση δύναται να καθορίζεται η χρονική διάρκεια και οι δικαιούχοι/ωφελοούμενοι των προγραμμάτων, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα ποσοστά επιδότησης, η μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ανά παροχή κατανάλωσης, το είδος των αυτοπαραγωγών (αυτοπαραγωγοί με ή χωρίς εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή αυτοπαραγωγοί οι οποίοι δύναται να εγχέουν ή όχι ενέργεια στο Δίκτυο), οι διαδικασίες για τη σύνδεσή τους με το δίκτυο, το ύψος αποζημίωσης τυχόν περίσσειας ενέργειας που διοχετεύεται στο δίκτυο, το μέγεθος των ηλιοθερμικών συστημάτων ανά εγκατάσταση, οι προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη συμμετοχή σε κάθε πρόγραμμα, οι αιτήσεις και τα δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων μέσω κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων, ο τρόπος κατάταξης και αξιολόγησης των δικαιούχων, οι προθεσμίες υλοποίησης των έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι προϋποθέσεις απένταξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ως άνω προγραμμάτων. Για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανά υποσταθμό, η δυνατότητα απορρόφησης και η ασφάλεια της λειτουργίας του δικτύου και του συστήματος.

3. Με την απόφαση της παρ. 1, και υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής των ειδικότερων διατάξεων που διέπουν τη χρηματοδότηση έργων από τις ανωτέρω πηγές, δύναται να ορίζεται ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ως φορέας διαχείρισης και υλοποίησης των ως άνω προγραμμάτων. Επίσης, δύναται να προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του φορέα του πρώτου εδαφίου, το ποσοστό για την κάλυψη των διαχειριστικών του εξόδων επί του προϋπολογισμού εκάστου προγράμματος, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει το ενάμισι τοις εκατό (1,5%), επί του προϋπολογισμού του σχετικού προγράμματος, η πηγή και η διαδικασία χρηματοδότησης των δικαιούχων, και κάθε άλλο ζήτημα σχετι-

κά με την ανάληψη και εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69 Επιτρεπόμενες λειτουργίες σταδίου «Καραϊσκάκη» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 8 ν. 2947/2001

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2947/2001 (Α' 228), περί χωροθέτησης των λειτουργιών του σταδίου «Καραϊσκάκη», προστίθενται νέες επιτρεπόμενες λειτουργίες, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στις εγκαταστάσεις του σταδίου αυτού, πλην των κυρίως αθλητικών χρήσεων, επιτρέπεται και η χωροθέτηση των ακόλουθων συμπληρωματικών λειτουργιών: Καταστημάτων αθλητικών ειδών, αιθουσών πολλαπλών αθλητικών χρήσεων, εντευκτηρίων, γραφείων, κέντρων αποκατάστασης και υποστήριξης για άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα, αθλητικών τραυματισμών και βελτιστοποίησης της φυσικής απόδοσης και κέντρων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών φροντίδας, κινησιοθεραπείας και φυσιοθεραπείας, εστιατορίων, αναψυκτηρίων και μικτών καταστημάτων τροφίμων, επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, εργαστηρίων χαμηλής όχλησης παραγωγής ετοιμών γευμάτων και φαγητών, συσκευασίας αυτών και αποθήκευσης, δραστηριοτήτων πάσης φύσεως υπηρεσιών τροφοδοσίας, καθώς και αιθουσών πολλαπλών χρήσεων πολιτισμού, αναψυχής και εμπορικών χρήσεων. Ο ανώτατος συντελεστής δόμησης των ανωτέρω χρήσεων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του ανώτατου συντελεστή δόμησης που καθορίζεται στην περ. ε' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 70 Χωροταξικά ζητήματα στον Δήμο Αχαρνών

Στο υπό στοιχεία Γ.32395/31.6.1987 π.δ. (Δ' 717) προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α Χρήσεις γης Δήμου Αχαρνών

Κατ' εξαίρεση των προηγούμενων άρθρων, η χρήση γης τμήματος του Οικοδομικού Τετράγωνου 104 του Εγκεκριμένου Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Αχαρνών, όπως εμφανίζεται στο διάγραμμα του Παραρτήματος με στοιχεία κορυφών Α, Β, 104/4, 104/3, 104/2, Α, ορίζεται για «Διοίκηση - Αστυνομικές Υπηρεσίες», σύμφωνα με την περ. 7 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114).»

Άρθρο 71 Πάρκο πόλης - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 31 ν. 3937/2011

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1α του άρθρου 31 του ν. 3937/2011 (Α' 60) διευρύνεται η δυνατότητα υπαγωγής στις διαδικασίες του ως άνω άρθρου, στο δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ο τρόπος ολοκλήρωσης της διαδικασίας και η παρ. 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«1α. Στη διαδικασία του παρόντος άρθρου υπάγονται και πολεοδομικές ρυθμίσεις οι οποίες διαφοροποιούνται σε σχέση με τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες είχαν αρχικά εγκριθεί, εφόσον η διαφοροποίηση αυτή οφείλεται σε Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ), το οποίο καταλαμβάνει είτε το σύνολο είτε τμήμα της αρχικά ρυθμιζόμενης περιοχής. Στις περιπτώσεις αυτές, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εφαρμόζεται η περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 8 ή η παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016 (Α' 241) και στη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, περιλαμβάνεται ειδική αναφορά με την οποία διαπιστώνεται η αναγκαία προσαρμογή και εξειδίκευση των υπαγόμενων πολεοδομικών ρυθμίσεων στα νέα δεδομένα.»

2. Ο καθορισμός και η αλλαγή γενικών κατηγοριών χρήσεων γης, καθώς και η αύξηση μέσου συντελεστού δόμησης, σε ειδικές περιπτώσεις, που γίνονται στο πλαίσιο αναθεώρησης ή τροποποίησης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων ή έγκρισης και αναθεώρησης ή τροποποίησης Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, συνιστούν άγιες πολεοδομικές ρυθμίσεις των σχεδίων αυτών, αιτιολογούνται στο πλαίσιο σύνταξης των σχετικών μελετών και οι επιπτώσεις τους αξιολογούνται κατά τη διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και έγκρισης.

3. Για την ανάπλαση της πολεοδομικής ενότητας, Άνω και Κάτω Λίμνη (Π.Ε. 3), της Δημοτικής ενότητας Α. Λιοσίων του Δήμου Φυλής, επιτρέπεται η αλλαγή της γενικής κατηγορίας χρήσης σε τμήμα της περιοχής η οποία έχει καθοριστεί ως Τομέας Ι «Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο» του άρθρου 9 του από 23.2.1987 π.δ. (Δ' 166), και ο καθορισμός στο τμήμα αυτό, μετά από εκπόνηση και έγκριση ΕΠΣ, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4447/2016, χρήσεων τοπικής διοίκησης, ιδίως διοίκησης Δήμου, και χρήσεων κοινωφελών λειτουργιών, ιδίως εκπαίδευσης, φοιτητικών εστιών, πολιτιστικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το π.δ. 59/2018 (Α' 114).

Άρθρο 72 Ολοκλήρωση έργων τεχνικής υποδομής στις εκτάσεις των Οικοδομικών Συνεταιρισμών

Η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4030/2011 (Α' 249), περί ολοκλήρωσης έργων τεχνικής υποδομής στις εκτάσεις των Οικοδομικών Συνεταιρισμών, όπως παρατάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4280/2014 (Α' 159) και εν συνεχεία με την παρ. 5 του άρθρου 148 του ν. 4495/2017 (Α' 167), παρατείνεται από τη λήξη της για δύο (2) ακόμη έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 73 Ειδική κατηγορία χρήσεως γης «κατοικίας» - Τροποποίηση παρ. ΙΙ άρθρου 1 π.δ. 59/2018

Στο πρώτο εδάφιο της περ. 1 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), περί της κατ' εξαίρεση χρησιμοποίησης της ειδικής κατηγορίας χρήσεων γης «κατοικίας», προσδιορίζεται ότι αφορά τα ελευθέρια επαγγέλμα-

τα και προστίθεται στη σχετική ενδεικτική απαρίθμηση αυτών, το επάγγελμα του ψυχολόγου, ο περιορισμός της μόνιμης κατοικίας του δευτέρου εδαφίου απαλείφεται, και η περ. 1 της παρ. II διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατοικία

Κατ' εξαίρεση, χώροι της κατοικίας επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος συμβατού προς την κύρια χρήση του κτηρίου, όπως ιατρού (που δεν διαθέτει νοσηλευτική κλίνη ή μονάδα εφαρμογής ισοτόπων ή ακτινολογικό εργαστήριο ή εγκαταστάσεις φυσικοθεραπείας), δικηγόρου, μηχανικού, λογιστή, οικονομολόγου, συγγραφέα, αναλυτή - προγραμματιστή Η/Υ, ψυχολόγου, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού και δημοσιογράφου. Η εξαίρεση αυτή ισχύει εφόσον η άσκηση επαγγέλματος είναι επιτρεπτή από τον κανονισμό του κτηρίου, δεν απαγορεύεται από ισχύουσες διατάξεις περί υγιεινής και ασφάλειας και βρίσκεται εντός κατοικίας αυτού που ασκεί το ελεύθερο επάγγελμα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

Άρθρο 74 Εκτάσεις που δεν έχουν δασικό χαρακτήρα στους δασικούς χάρτες - Προσθήκη παρ. 5 και 6 στο άρθρο 44 του ν. 998/1979

Στο άρθρο 44 του ν. 998/1979 (Α' 182), περί άρσης αναδασώσεων, προστίθενται παρ. 5 και 6 ως εξής:

«5. Εκτάσεις που έχουν κηρυχθεί αναδασωτές, ενώ στους δασικούς χάρτες που έχουν κυρωθεί ολικώς ή μερικώς εμφανίζονται να μην αποτελούν κατά χαρακτήρα και μορφή δάση ή δασικές εκτάσεις, εξαιρούνται υποχρεωτικά της αναδάσωσης και εκδίδονται αποφάσεις με τις οποίες ανακαλούνται ή τροποποιούνται οι σχετικές αποφάσεις κήρυξής τους ως αναδασωτέων.

Οι κυρωμένοι δασικοί χάρτες του πρώτου εδαφίου αναμορφώνονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182), με την υποχρεωτική διαγραφή των ως άνω εκτάσεων που δεν υπάγονται στη δασική νομοθεσία.

Τα ανωτέρω ισχύουν από τη μερική ή ολική κύρωση των δασικών χαρτών.

6. Στις εκτάσεις της παρ. 5, το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας, που απορρέουν από το τεκμήριο του άρθρου 62.»

Άρθρο 75 Κατασκευές επί Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 52 ν. 4280/2014

Στο έβδομο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), περί νομιμοποίησης κατασκευών Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων (campings), παρατείνεται η προθεσμία υπαγωγής στη ρύθμιση, στο όγδοο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, καταργείται η αναστολή και παύση ισχύος των πράξεων κήρυξης αναδάσωσης, και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Τουριστικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα δασικού

χαρακτήρα του Ελληνικού Δημοσίου ή του ΕΟΤ, που έχουν οποτεδήποτε παραχωρηθεί σε αυτόν για τουριστική αξιοποίηση καθ' οιονδήποτε τρόπο και ανεγέρθηκαν από τον ΕΟΤ ή την ΕΤΑΔ ή τρίτο, στον οποίο παραχωρήθηκαν τα δικαιώματα τουριστικής αξιοποίησης, θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες. Για τη νομιμότητα των εγκαταστάσεων αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ, με τη διαδικασία που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993 (Α' 118). Με την έκδοση της ανωτέρω πράξης οι εγκαταστάσεις, όπως αυτές περιγράφονται και αποτυπώνονται στο διάγραμμα που τη συνοδεύει, θεωρείται ότι πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση οικοδομικής άδειας επισκευής, συντήρησης και εκσυγχρονισμού και οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες υποχρεούνται στη χορήγηση των σχετικών αδειών και εγκρίσεων χωρίς να απαιτείται η έκδοση βεβαίωσης από τον οικείο δασάρχη. Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων εντός του περιγραφόμενου περιτυπώματος υφιστάμενου κτηρίου, για το οποίο εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ, δεν απαιτείται η γνωμοδότηση του οικείου Δασάρχη. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις ακινήτων, για τα οποία ήδη έχει εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σχετική διαπιστωτική πράξη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993.

Ως προς την περαιτέρω τουριστική αξιοποίηση των ως άνω ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1, 2, 3, 4 της περ. δ' του άρθρου 49 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου.

Οργανωμένες Τουριστικές Κατασκηνώσεις (campings) της υποπερ. ββ' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, που δεν ανήκουν στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου και λειτουργούν σε εκτάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τις διατάξεις αυτές έγκριση, οφείλουν να λάβουν έως την 8η Αυγούστου 2025, την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές παύουν να ισχύουν, εφόσον εκδοθεί η πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979.»

Άρθρο 76 Οικονομική ενίσχυση ρητινεργατών που πραγματοποιήσαν εργασίες πυροπροστασίας δασών κατά το έτος 2018

1. Σε όσους ρητινεργάτες:

α) πραγματοποιήσαν εργασίες πυροπροστασίας δασών κατά το έτος 2018, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/101076/1413/5.11.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών (Β' 4105),

β) περιλήφθηκαν στις σχετικές αναλυτικές καταστά-

σεις πληρωμής που απέστειλαν προς πληρωμή στην Τράπεζα Πειραιώς οι αρμόδιες δασικές αρχές, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/109701/1596/26.11.2019 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

γ) πλην η καταβολή της οικονομικής τους ενίσχυσης δεν κατέστη δυνατή εντός του έτους 2019, καταβάλλεται οικονομική ενίσχυση, εντός του έτους 2022, χωρίς πρόσθετα τέλη ή προσαυξήσεις, κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης.

2. Για την εν λόγω δαπάνη και κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης, λογίζεται ως νόμιμη και κανονική η ανάληψη υποχρέωσης, όπως και η πληρωμή αυτής με Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής, εντός του οικονομικού έτους 2022. Η εν λόγω δαπάνη ύψους είκοσι τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων είκοσι έξι ευρώ και εξήντα τριών λεπτών (24.726,63) αφορά αποκλειστικά στην πληρωμή της οικονομικής ενίσχυσης των ρητινεργατών της παρ. 1 και βαρύνει τις εγκεκριμένες πιστώσεις του Α.Λ.Ε. «C2390989003»: «Οικονομικές ενισχύσεις γεωργικού χαρακτήρα σε φυσικά πρόσωπα» του Τακτικού Προϋπολογισμού Εξόδων του Ειδικού Φορέα 1031-207-0000000 «Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οικονομικού έτους 2022. Η ενίσχυση σε κάθε δικαιούχο καταβάλλεται σύμφωνα με τις υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/101076/1413/5.11.2019 και ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/109701/1596/26.11.2019 αποφάσεις.

Άρθρο 77

Έγκριση επέμβασης εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, μετά των συνοδών τους έργων και κατασκευών που εξυπηρετούν τη λειτουργία τους και την πρόσβαση σε αυτές, κατά το άρθρο 53 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και εγκαταστάσεις του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι οποίες εγκαταστάθηκαν μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος, χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ως άνω νόμου, εφόσον είχαν καταθέσει εμπρόθεσμα σχετική αίτηση εκκίνησης της διαδικασίας στην οικεία Δασική Υπηρεσία, δύναται να λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 την έγκριση επέμβασης του άρθρου 45 του ιδίου νόμου, με την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6 του ιδίου άρθρου, καταβάλλοντας το διπλάσιο αντάλλαγμα χρήσης γης και υλοποιώντας υποχρεωτική αναδάσωση ή δάσωση επί έκτασης διπλάσιου εμβαδού από αυτή που εκχερσώθηκε για την υλοποίηση της εν λόγω επέμβασης, σύμφωνα με την παρ. 8 του ιδίου άρθρου. Μέχρι το πέρας της τιθέμενης προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί η απόφαση έγκρισης

επέμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 78

Εθνική Στρατηγική για το Περπάτημα

1. Η Εθνική Στρατηγική για το Περπάτημα (ΕΣΠ) εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υποβάλλεται προς παροχή γνώμης στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ΕΣΠ αποτελεί κείμενο στρατηγικού προσανατολισμού με στόχο τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών. Πριν από την έγκρισή της τίθεται υποχρεωτικά σε δημόσια διαβούλευση στον διαδικτυακό τόπο «gov.gr» για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες.

2. Η ΕΣΠ καλύπτει χρονική περίοδο δέκα (10) τουλάχιστον ετών. Η ΕΣΠ αξιολογείται τουλάχιστον ανά πενταετία από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρείται, εφόσον απαιτείται, με τη διαδικασία της παρ. 1 έπειτα από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος.

3. Η ΕΣΠ περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) ανάλυση σκοπού και κατευθυντήριων αρχών της Στρατηγικής,
- β) ανάλυση στόχων της Στρατηγικής,
- γ) προσδιορισμό των θεματικών πεδίων και τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής,
- δ) άξονες, μέτρα, χρονοδιάγραμμα, δείκτες παρακολούθησης, ορισμό επισπεύδοντος φορέα, συγκεκριμενοποίηση τυχόν άλλων συναρμόδιων φορέων,
- ε) προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους προσαρμογής,
- στ) ενσωμάτωση πολιτικών προσαρμογής σε ευρύτατες πολιτικές,
- ζ) διεθνή διάσταση της πολιτικής προσαρμογής,
- η) προτάσεις για δράσεις ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης και έρευνας.

Άρθρο 79

Ειδικά τέλη διελεύσεως, λειτουργίας και εκμεταλλεύσεως αγωγού καυσίμου αεροδρομίου Αθηνών - Προσθήκη παρ. 3α στο άρθρο 25 του ν. 3054/2002

Στο άρθρο 25 του ν. 3054/2002 (Α' 230) προστίθεται παρ. 3α ως εξής:

«3α. Η λειτουργία και εκμετάλλευση του αγωγού διέπεται εκ της κατασκευής του αποκλειστικώς από τους ειδικούς όρους του παρόντος και δεν επιβαρύνεται με τα τέλη του άρθρου 13 του β.δ. της 24.9/20.10.1958 (Α' 171). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται ετήσιο αντιστάθμισμα διέλευσης, υπέρ του ελληνικού δημοσίου, προκειμένου να αποδοθεί στους οικείους δήμους, το οποίο επιβαρύνει την Εταιρεία Αγωγού Καυσίμου Αεροδρομίου Αθηνών Α.Ε. (ΕΑΚΑΑ Α.Ε.) και ορίζεται, σε ετήσια βάση σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των

ακαθάριστων εσόδων της ΕΑΚΑΑ κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση. Με την ίδια απόφαση, καθορίζεται ο τρόπος είσπραξης του ετήσιου αυτού αντισταθμίματος μετά την ανά έτος δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της ΕΑΚΑΑ, καθώς και η κατανομή και απόδοση του αντισταθμίματος αυτού στους οικείους δήμους, από τα διοικητικά όρια των οποίων διέρχεται ο αγωγός, με βάση το μήκος όδευσης του αγωγού ανά δήμο, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η επιβολή και απόδοση του συγκεκριμένου αντισταθμίματος γίνεται για πρώτη φορά με την έκδοση της απόφασης της παρούσας και αφορά στο έτος έκδοσης της απόφασης αυτής, καθώς και στα επόμενα έτη, χωρίς να ανατρέχει σε προηγούμενες χρήσεις.»

Άρθρο 80

Παράταση του χρόνου εκκαθάρισης του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και της θητείας του εκκαθαριστή του

1. Η προθεσμία ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης του υπό εκκαθάριση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών» και η θητεία του εκκαθαριστή που ορίστηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/7065/17.8.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών (Β' 3844), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Η προθεσμία αυτή δύναται να παρατείνεται εκ νέου, για εξαιρετικό λόγο, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Η παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης γίνεται χωρίς την καταβολή πρόσθετης αμοιβής στον εκκαθαριστή, πέραν αυτής που αναφέρεται στην παρ. 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/7065/17.8.2020 κοινής απόφασης.

3. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να υποβάλλει προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανά τρίμηνο έκθεση πεπραγμένων και πίνακα λειτουργικών δαπανών και λοιπών εξόδων, προς ενημέρωσή του για την πορεία της εκκαθάρισης. Η έκθεση πεπραγμένων που περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ταμειακές εισροές και εκροές της εκκαθάρισης, αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό σε περίπτωση ανάγκης κάλυψης των δαπανών της εκκαθάρισης από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν και ισχύουν οι υποχρεώσεις του εκκαθαριστή όπως προβλέπονται στο άρθρο 51 του ν. 4602/2019 (Α' 45) και στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/7065/17.8.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Η μη τήρηση από τον εκκαθαριστή του παρόντος, του άρθρου 51 του ν. 4602/2019 και της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/7065/17.8.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, αποτελεί λόγο ανάκλησης του διορισμού του.

Άρθρο 81

Ορισμός αποφαινόμενου οργάνου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/26466/917/17.3.2022

απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5025), περί ορισμού αποφαινόμενου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο πλαίσιο του προγράμματος για την προστασία και αναβάθμιση των δασών που χρηματοδοτείται από τον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου, διαθέτει ως προς όλες τις έννομες συνέπειές της αναδρομική ισχύ από της αναρτήσεώς της στην «Διαύγεια», ήτοι από 17ης Μαρτίου 2022.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 82

Απόσπαση μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε διεθνείς οργανισμούς - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022

Στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των αδειών μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης δύνανται να αποσπώνται ως εμπειρογνώμονες σε διεθνείς οργανισμούς, με πράξη του Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης Τμήματος και αιτήματος του ενδιαφερόμενου μέλους Δ.Ε.Π. και του διεθνούς οργανισμού. Το μέλος Δ.Ε.Π. συνεχίζει να λαμβάνει πλήρεις αποδοχές κατά το χρονικό διάστημα της απόσπασής του στον διεθνή οργανισμό, εφόσον δεν λαμβάνει άλλη αμοιβή από αυτόν. Ο συνολικός χρόνος απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Η υπηρεσία των μελών Δ.Ε.Π. κατά τη διάρκεια της απόσπασης θεωρείται πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Δεν είναι δυνατή η απόσπαση μέλους Δ.Ε.Π., αν αυτό έχει λάβει την άδεια των περ. α) και β) της παρ. 1 κατά τα τελευταία τρία (3) έτη.»

Άρθρο 83

Ρυθμίσεις για τη Διοικούσα Επιτροπή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 2552/1997

Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997 (Α' 266), περί της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Έως τη συγκρότηση των οργάνων διοίκησής του, το ΕΑΠ διοικείται από Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.).

Με αποφάσεις του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων διορίζονται ή αντικαθίστανται τα μέλη της Δ.Ε. του ΕΑΠ.

Ως μέλη της Δ.Ε. ορίζονται:

α) Επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. της ημεδαπής συμπεριλαμβανομένου του ΕΑΠ ή Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν θέση καθηγητή οποιασδήποτε βαθμίδας σε Α.Ε.Ι. του εξωτερικού, είτε επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους ή ερευνητές, οι οποίοι έχουν γνώση και πείρα σε θέματα εκπαίδευσης από απόσταση και λειτουργίας Ανοικτών Πανεπιστημίων.

Ως Πρόεδρος της Δ.Ε. ορίζεται ένα (1) από τα ως άνω τακτικά μέλη.

β) Οι κοσμήτορες των αυτοδύναμων Σχολών του Ιδρύματος, οι οποίοι αναπληρώνονται από τους Αναπληρωτές τους.

γ) Ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Ε.Α.Π., που εκλέγεται με το αναπληρωματικό του από τα υπηρετούντα στο ίδρυμα μέλη Δ.Ε.Π. με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών αυτής της κατηγορίας προσωπικού.

Σε περίπτωση μη εκλογής για οποιονδήποτε λόγο του εκπροσώπου των υπηρετούντων στο ίδρυμα μελών Δ.Ε.Π., η Δ.Ε. νομίμως συγκροτείται, συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις χωρίς τον ορισμό του ανωτέρω μέλους.»

Άρθρο 84

Παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου

Ατομικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται για την καθαριότητα του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου δύνανται να παρατείνονται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ιδρύματος, από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που βρίσκονται σε εξέλιξη και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η.3.2023, για το Πανεπιστήμιο Πατρών, και την 31η.1.2023, για το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, απαγορευμένης κάθε περίπτωσης μετατροπής των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Άρθρο 85

Ρυθμίσεις για την έγκριση κτηριολογικών προγραμμάτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 18 ν. 3467/2006

Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 3467/2006 (Α' 128), περί της έγκρισης των κτηριολογικών προγραμμάτων κτηρίων που στεγάζουν εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.» αντικαθίστανται από το αρκτικόλεξο «Α.Ε.Ι.», β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται β) ώστε η έγκριση του κτηριολογικού προγράμματος από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων να προηγείται της εκπόνησης του αρχικού σταδίου μελέτης του έργου, ββ) με την κατάργηση της προϋπόθεσης της προηγούμενης εξασφάλισης των αντίστοιχων πιστώσεων για τη μελέτη του έργου και βγ) με τη διαγραφή της νομοθετικής παραπομπής και η περ. α) της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Τα κτηριολογικά προγράμματα των κτηρίων που στεγάζουν εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες των Α.Ε.Ι. εκπονούνται από την Τεχνική Υπηρεσία των ανωτέρω Ιδρυμάτων και εγκρίνονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η έγκριση του κτηριολογικού προγράμματος προηγείται της εκπό-

νησης του αρχικού σταδίου μελέτης του έργου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις μελέτες.»

Άρθρο 86

Θέματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού - Αντικατάσταση υποπερ. γγ) περ. α) παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4589/2019

Η υποπερ. γγ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4589/2019 (Α' 13), περί της νομοθετικής εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων να καθορίσει με απόφασή του θέματα σχετικά με την εισαγωγική επιμόρφωση, καθώς και με επιμόρφωση προς απόκτηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας ύστερα από τον διορισμό των εκπαιδευτικών και των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ) μετά από γνώμη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ο χρόνος και η διάρκεια, οι επιμέρους αρμοδιότητες των οργάνων και των φορέων συνεργασίας για την οργάνωση, τη λειτουργία, την υλοποίηση, την εν γένει διαζώσης ή εξ αποστάσεως διαδικασία, την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη διαχείριση ειδικής πλατφόρμας, το ειδικότερο περιεχόμενο και τα μέσα υλοποίησης, τα προγράμματα διδασκαλίας και ασκήσεων, η διαδικασία πρόσκλησης των μελών, ο τρόπος πιστοποίησης, η αξιολόγηση και τα αποδεικτικά επιμόρφωσης που χορηγούνται, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εισαγωγική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και των μελών Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), για την περιοδική επιμόρφωση, για τα ειδικά επιμορφωτικά προγράμματα, καθώς και για την επιμόρφωσή τους προς απόκτηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας και κάθε άλλης μορφής επιμόρφωσης ύστερα από τον διορισμό.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 87

Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση των νοικοκυριών - «Καλάθι του νοικοκυριού»

1. Οι επιχειρήσεις υπεραγορών τροφίμων και άλλων προϊόντων που ασκούν δραστηριότητες λιανικής πώλησης («super markets»), των οποίων ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ ετησίως, βάσει των οικονομικών καταστάσεων της αμέσως προηγούμενης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαχειριστικής περιόδου, αποστέλλουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, κατάλογο καταναλωτικών προϊόντων («καλάθι του νοικοκυριού») που είναι απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση.

2. Ειδικότερα, οι υπόχρεοι της παρ. 1 εντάσσουν ένα (1) τουλάχιστον προϊόν από κάθε κατηγορία προϊόντων

που περιλαμβάνεται στο καλάθι του νοικοκυριού και το διαθέτουν σε προσιτή τιμή, ιδίως συγκριτικά με τα υπόλοιπα προϊόντα της ίδιας κατηγορίας, ενημερώνοντας τους καταναλωτές, που προσέρχονται στα φυσικά ή ψηφιακά καταστήματά τους, ως προς τη σύνθεση του «καλαθιού του νοικοκυριού» που προτείνουν. Η ενημέρωση αυτή γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως με λίστες, φυλλάδια και ειδική σήμανση επί των προϊόντων ή του χώρου πώλησής τους.

3. Ο κατάλογος των προϊόντων που συμμετέχουν στο «καλάθι του νοικοκυριού» και οι τιμές τους διαμορφώνονται ελεύθερα από τις επιχειρήσεις, τηρουμένου του άρθρου 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124), περί αθέμιτης κερδοφορίας. Τα προϊόντα που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» ελέγχονται, κατά προτεραιότητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές ως προς τη συμμόρφωση με την ανωτέρω διάταξη. Τα προϊόντα του καταλόγου μπορούν να διαφοροποιούνται κάθε φορά που αποστέλλεται από τους υπόχρεους νέος κατάλογος προς το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Κατάλογο προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» μπορούν να αποστέλλουν και επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στους υπόχρεους της παρ. 1. Οι ως άνω επιχειρήσεις, εφόσον αποστείλουν κατάλογο προϊόντων, καθίστανται υπόχρεοι τήρησης του παρόντος μέχρι τη λήξη της ισχύος του, και ελέγχονται, κατά προτεραιότητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές ως προς τη συμμόρφωσή τους με το άρθρο 58 του ν. 4818/2021 περί αθέμιτης κερδοφορίας.

5. Η μη αποστολή καταλόγου προϊόντων ή η ελλιπής αποστολή καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης αποστολής πλήρους καταλόγου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι κατηγορίες των προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», η συχνότητα αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, οι αρμόδιες για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 5 αρχές, η διαδικασία ελέγχων, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος.

7. Το παρόν ισχύει μέχρι την 31η Μαρτίου 2023.

Άρθρο 88

Χρήση υπογείου από βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις αρτοποιίας - Τροποποίηση περ. β) παρ. 5 άρθρου 2 ν. 3526/2007

Στην περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 3526/2007 (Α' 24), περί προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων αρτοποιίας, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Εντός του ενιαίου χώρου του κτιρίου, όπως προσδιορίζεται στις περ. β' και στ' του άρθρου 1, περιλαμβάνονται τα εξής διαμερίσματα και χώροι: ζυμωτήριο, πρατήριο άρτου ή αποθήκη άρτου, αποθήκη αλεύρων, κλίβανος παραγωγής προϊόντων αρτοποιίας και θερμοθάλαμος με χώρο εκκλιβάνισης, αποθήκη στερεών

καυσίμων, όπου απαιτείται, αποδυτήριο, αποχωρητήριο, και λουτρό εργαζομένων. Τα διαμερίσματα και οι χώροι του ζυμωτηρίου, του πρατηρίου άρτου ή της αποθήκης άρτου και του κλιβάνου παραγωγής προϊόντων αρτοποιίας και θερμοθαλάμου με χώρο εκκλιβάνισης, δεν επιτρέπεται να αποτελούν διαμερίσματα ή χώρους υπογείου. Η αποθήκη αλεύρων μπορεί να βρίσκεται και σε υπόγειο χώρο, εφόσον υφίστανται μηχανικά μέσα ανυψώσεως αλεύρων. Ο εν λόγω περιορισμός δεν ισχύει στις βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις αρτοποιίας της παρ. στ' του άρθρου 1, αν ο χώρος του υπογείου αποτελεί χώρο κύριας χρήσης, σύμφωνα με τον Κτιριοδομικό Κανονισμό της υπ' αρ. 3046/304/1989 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 59) και υπό την προϋπόθεση ότι ο ισόγειος χώρος είναι τουλάχιστον εκατό (100) τετραγωνικά μέτρα. Αν τα διαμερίσματα του ζυμωτηρίου και της αποθήκης αλεύρων βρίσκονται σε διαφορετικούς ορόφους, απαιτείται η εγκατάσταση αναβατορίου, ανελκυστήρα φορτίων ή άλλων μηχανικών μέσων για τη μεταφορά των αλεύρων. Ο κλίβανος παραγωγής προϊόντων αρτοποιίας - θερμοθάλαμος με το χώρο εκκλιβάνισης μπορεί να αποτελούν συνέχεια του διαμερίσματος του ζυμωτηρίου. Στην περίπτωση αυτή, ο χώρος που καταλαμβάνει ο θερμοθάλαμος αποτελεί χώρο του ζυμωτηρίου.»

Άρθρο 89

Δυνατότητα αντικατάστασης φυσικού αερίου σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με μηχανές εσωτερικής καύσης, ισχύος έως τριάντα πέντε μεγαβάτ (35 MW) και καύσιμο φυσικό αέριο, που βρίσκονται σε λειτουργία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα τεθούν σε λειτουργία μέχρι την 30ή Ιουνίου 2023, δύναται, μέχρι την εν λόγω προθεσμία, να προβούν σε εναλλαγή καυσίμου για την αντικατάσταση του φυσικού αερίου με προπάνιο ή μίγμα προπανίου - βουτανίου («LPG»), εφόσον η αποθηκευόμενη ποσότητα αυτού δεν υπερβαίνει το κατώτατο όριο της υπ' αρ. 172058/11.2.2016 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 354), ήτοι πενήντα (50) τόνους. Η διάρκεια χρήσης προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG») δεν μπορεί να ξεπερνά τους δεκαοχτώ (18) μήνες από την πρώτη εναλλαγή και χρήση αυτών.

2. Για την ως άνω μεταβολή εφαρμόζεται η παρ. 11 του άρθρου 28 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και επιπλέον προσκομίζεται στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της εγκατάστασης, υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από μηχανικό κατάλληλης ειδικότητας, στην οποία αναφέρεται ότι οι εγκαταστάσεις πληρούν τις προϋποθέσεις

ασφαλούς και καλής κατασκευής και λειτουργίας, σύμφωνα με την υπό στοιχείο Δ3/14858/93/8.6.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας (Β' 477).

3. Για την εναλλαγή του καυσίμου και την αντικατάσταση του φυσικού αερίου σύμφωνα με την παρ. 1, δεν απαιτείται τροποποίηση των εκάστοτε συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης που έχουν συνάψει οι ενδιαφερόμενοι με τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), δυνάμει των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή των εκάστοτε Συμβάσεων Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας δυνάμει των ν. 2773/1999 (Α' 286) και 3468/2006 (Α' 129). Οι ενδιαφερόμενοι δύναται να εναλλάσσουν τη χρήση του καυσίμου τους μηνιαίως και ενημερώνουν εγγράφως τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. για την κάθε εναλλαγή, τουλάχιστον την προηγούμενη ημέρα, από την έναρξη χρήσης του νέου καυσίμου. Ειδικά σε περιπτώσεις αδυναμίας λειτουργίας του σταθμού με χρήση προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG»), ο ενδιαφερόμενος δύναται να προβαίνει σε εναλλαγή καυσίμου περισσότερες της μιας φορές μηνιαίως, υπό την προϋπόθεση ενημέρωσης της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. τουλάχιστον τρεις (3) ώρες πριν από την έναρξη χρήσης του νέου καυσίμου. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις ως άνω μονάδες συμπαραγωγής από τη χρήση προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG»), χαρακτηρίζεται ως συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης ανεξαρτήτως ποσοστού εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. σε μηνιαία βάση την κατανάλωση προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG») σε MWh.

4. Οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να ενημερώσουν εγγράφως τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για την τελική επάνοδο στην αποκλειστική χρήση φυσικού αερίου.

5. Η τιμή αναφοράς για την αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας των σταθμών του παρόντος, η μεθοδολογία υπολογισμού της και κάθε σχετική λεπτομέρεια

καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 90

Συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης των κτηρίων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης των κτηρίων των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η ισχύς των οποίων λήγει έως 31.12.2022, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της 30ής.4.2023.

Άρθρο 91

Ανανέωση συμβάσεων εργασίας προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου των Διευθύνσεων και των Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και Μεταφορών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 4 άρθρου 49 ν. 4940/2022

Στις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 49 του ν. 4940/2022 (Α' 112), περί συμβάσεων εργασίας προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, η ημερομηνία «31.10.2022» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.10.2023.»

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 92

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται άλλως στις επιμέρους διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΡΘΡΟΥ 70
(ΑΡΘΡΟ 4Α ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Γ.32395/31.6.1987 Π.Δ.)

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε
σμίκρυνση κατά ποσοστό **79%**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ
Ο.Τ. 104

ΚΟΡΥΦΗ	X	Y
104/1	475866.38	4213860.09
104/2	475932.61	4213845.27
104/3	475934.48	4213844.47
104/4	475925.12	4213749.93
104/5	475865.11	4213751.86

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΥ
ΠΡΟΣ ΣΤΕΓΑΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΚΟΡΥΦΗ	X	Y
A	475888.02	4213855.27
104/2	475932.61	4213845.27
104/3	475934.48	4213844.47
104/4	475925.12	4213749.93
B	475870.90	4213749.93

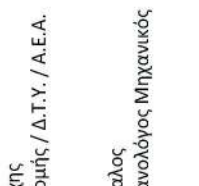
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΛΕΩΝΟΔΙΑ-
ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΩΝ Ο.Τ. 104

ΛΕΩΝΟΔΙΑ/ΣΗ	X	Y
K582	475863.02	4213864.94
K585	475937.79	4213847.41
K587	475937.79	4213847.41
K383	475927.44	4213742.87
K426	475846.10	4213744.99

Ψηφιακά
υπογεγραμμένο
από ΣΟΠΗΡΙΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Ημερομηνία:
2022.07.12
11:09:52 EEST

Ο Διευθυντής
Διεύθυνσης Τεχνικής Υποστήριξης / Α.Ε.Α.
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Ταξίαρχος

Ο Τμηματάρχης
Τμήματος Κτιριολογικής Υποδομής / Δ.Τ.Υ. / Α.Ε.Α.
Στέργιος Μόσιαλος
Αστυν. Υποδ/ντης (Ε.Κ.) – Μηχανολόγος Μηχανικός

Ψηφιακά
υπογεγραμμένο
από ΣΤΕΡΓΙΟΣ
ΜΟΣΙΑΛΟΣ
Ημερομηνία:
2022.07.12
11:08:07 EEST

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 28 Οκτωβρίου 2022

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Προστασίας του Πολίτη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 28 Οκτωβρίου 2022

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 1 0 0 2 0 4 2 8 1 0 2 2 0 0 6 8 *